

STATENS JÄRNVÄGARS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utkom från trycket
den 30 december 1942

(Nytryckt den 30 september 1947)

Särtryck nr 4

(3:e upplagan)

Kbr

ALLMÄNNA PERSONALBESTÄMMELSER

(Apb)

VID

STATENS JÄRNVÄGAR

Gäller fr. o. m. den 1 januari 1943

I detta nytryck av 3:e upplagan hava å förekommande ställen i särtrycket införts vissa av statens allmänna avlöningsreglemente betingade ändringar av lönegradsbeteckningar (utom i art. 46), paragrafhänvisningar o. d.

För motsvarande komplettering av de äldre ex. av samma upplaga, som enligt cirk. 487/47 fortfarande skola användas, har utgivits ett ändringstryck nr 19 a till nämnda ex.

Stockholm

K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI

1947

Förteckning över ändringstryck.

Ändringstryck skall efter verkställd komplettering av särtrycket registreras här nedan.

Ändringstryck				Ändringstryck			
Nr	avser artikel	infört		Nr	avser artikel	infört	
		den	av			den	av
1—				49			
19 a	Intagna i nytryck 1947	—	—	50			
20				51			
21				52			
22				53			
23				54			
24				55			
25				56			
26				57			
27				58			
28				59			
29				60			
30				61			
31				62			
32				63			
33				64			
34				65			
35				66			
36				67			
37				68			
38				69			
39				70			
40				71			
41				72			
42				73			
43				74			
44				75			
45				76			
46				77			
47				78			
48							

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Utdelningsplan.

	Artikel- nr
I. Tjänstgöringsföreskrifter för linjepersonal.	
<i>Kungl. Maj:ts kungörelse den 4 juni 1920 angående tjänstgöringstiden för viss driftpersonal vid statens järnvägar</i>	1
<i>Bestämmelser rörande tillämpning av kungl. kungörelsen angående tjänstgöringstiden för viss driftpersonal vid statens järnvägar.</i>	
Tjänstgöringstidens beräknande	2
Tjänstfrihet under sön- och helgdag	3
Tjänsteturlistor	4—5
Övertidstjänstgöring.....	6
Allmänna grunder.....	7
<i>Kungl. Maj:ts kungörelse den 14 november 1941 angående tjänstgöringstiden för personalen vid statens järnvägars tågfarjor med hjälpfartyg</i>	11
<i>Bestämmelser rörande tillämpning av kungl. kungörelsen angående tjänstgöringstiden för personal vid statens järnvägars tågfarjor med hjälpfartyg.</i>	
Tjänstgöringstidens beräknande	12
Tjänstgöringslistor	13—14
Övertidstjänstgöring	15
Allmänna grunder	16
<i>Särskilda föreskrifter angående tjänstgöringstidens längd</i>	20
II. Bestämmelser rörande semester.	
Semesterordning för linjepersonal	23—24
Lag om semester för vissa arbetstagare	25
III. Bestämmelser rörande förhandlingsrätt.	
<i>Kungl. Maj:ts kungörelse den 4 juni 1937 angående förhandlingsrätt för statens tjänstemän</i>	28
IV. Normer för enhetlig personaluppsättning.	
Allmänna bestämmelser	31
Distriktskanslierna	32
Banavdelningen.....	33
Maskinavdelningen	34
Tågfarjorna.....	35
Trafikavdelningen	36
Huvudverkstäderna	37
Förrådsavdelningen	38
V. Tillsättande av befattningar m. m.	
Åtgärder för tillsättande av ledigblivande befattning	41
Ansökning till ledigförklarad tjänst	42
Ledigangivande av befattningar i lönegraderna Ca 10—18	43
Riktlinjer för tjänstetillsättning vid övertagna linjer	43 a
Dispensförfarande.....	44—45
Tjänståldersberäkning	46
Förordsfullmäktige	47—53
Förflyttning från V distriktet	54
Meddelande av förordnanden	55—56
Uppgifter i tjänstledighetsansökningar	57
Tjänstledighet för studier för vinnande av ökad kompetens... ..	58
Militär beredskapstjänstgöring som merit	60

Meritberäkning för befälsutbildad personal.....	61
Rätt för arbetare att i vissa fall tillgodoräkna tid för värnplikts- tjänstgöring och befälsutbildning som anställningstid m. m.	62
Anställning åt i militärtjänst skadade m. m.	63
VI. Personalhandlingar och tjänstgöringsbetyg.	
Personalakt.....	65
Avflyttnings- och tjänstgöringsbetyg.....	66
VII. Tilldelande av tjänstenummer åt vissa tjänstemän.	
Tjänstenummer ..	71
VIII. Arbetarskydds- och välfärdsföreskrifter.	
Arbetarskydd och yrkesinspektion ..	75
Olycksfall i arbete ..	76
Uppvärmning av mat i personalrum ..	77
Tillhandahållande av havrevatten ..	78
Vandringsbibliotek ..	79
Biblar å överliggningsrum ..	80
SJ-nytt ..	81
IX. Bestämmelser angående arbetsstudier.	
Kontaktman ..	82

B I L A G O R.

- Bilaga 1. Tabeller över stationer och andra tjänsteställen med viss längre högsta tjänstgöringstid.
- ” 2. I. Anvisningar för ifyllande av formulär nr 49.
II. ” ” ” ” ” nr 49 B och C.
III. Bestämmelser angående beräkandet av den tidpunkt då med enskild järnväg övertagen personal skall anses hava vunnit ordinarie anställning vid statens järnvägar.
IV. Föreskrifter angående reducering i vissa fall av tjänst-
ålderstal för med enskild järnväg övertagen personal.
- ” 3. Arbetarskydd och yrkesinspektion.
I. Utdrag ur lagen den 29 juni 1912 om arbetarskydd.
II. Yrkesinspektionsverksamheten vid SJ.
III. Allmän instruktion för skyddsombud vid SJ.
IV. Instruktion för säkerhetskommitté vid SJ.
V. Förteckning över anslag i vissa arbetslokaler, å motor-
fordon och vid tankanläggning.
- ” 4. Bestämmelser rörande olycksfall i arbete.
- ” 5. Exempel på semesterplan.
- ” 6. Klassificeringsgrunder för vissa slag av tjänster vid normal-
spåriga bandelar.
A. Banmästaravdelningar.
B. Signalreparatörssträckor.
C. Telefonreparatörssträckor.
D. Lokstationer.
E. Järnvägsanstalter.
- ” 7. Uppgift å tillsynsorgan samt arbetarskyddsombud och säker-
hetskommitté (formulär).
- ” 8. I. K. Maj:ts cirkulär angående begränsning av vikariatsför-
ordnanden m. m.
II. Normer att tjäna till ledning vid meddelande av vikariats-
förordnanden.

Utdelningsplan.

Styrelsen:

byråer och kontor,
förordsfullmäktige.

Distrikten:

distriktskanslier,
sektionsledningsexpeditioner,
stationer,
tågfärjor,
övriga tjänsteställen, som efter sektionsföreståndares beprövande hava
behov av särtrycket,
förordsfullmäktige.

Huvudverkstäderna:

verkstadskontor,
förordsfullmäktige.

Förrådsavdelningen:

förrådsintendentkontor,
förordsfullmäktige.

I. Tjänstgöringsföreskrifter för linjepersonal.

1. Kungl. Maj:ts kungörelse den 4 juni 1920 angående tjänstgöringstiden för viss driftpersonal vid statens järnvägar. (SFS nr 286).

§ 1.

Bestämmelserna i denna kungörelse gälla följande personalgrupper vid statens järnvägar, nämligen: lokomotivförare, maskinister, förste kontorsbiträden, förste reparatörer, ledningsförmän, tågmästare, verkstadsförmän, konduktörer, kontorsbiträden, stallförmän, stationsförmän, vagnförmän, banförmän, förrådsförmän, lokomotiveldare, reparatörer, trädgårdsförmän, maskin- och pannskötare, portvakter, trafikbiträden, vagnskötare, banvakter, förrådsvakter, ledningsvakter, stationskarlar, vagn- och stallkarlar, kvinnliga kontorsbiträden, bromsare, dag- och nattvakter, effektvårdare, gasverksarbetare, tåg- och vagnstäderskor, vagneldare samt tjänstemän vid banavdelningen, vilka utföra särskild anordnad kontrollinspektion från tåg, ävensom annan personal, som i samma tjänsteställning som ovan angivna personalgrupper tjänstgör i drifttjänst eller utför sådant arbete, varav drifttjänsten är omedelbart beroende.

Ann. Förste kontorsbiträden, kontorsbiträden, trädgårdsförmän, maskin- och pannskötare, vagneldare samt kvinnliga kontorsbiträden hava numera sin motsvarighet i förste kontorister, kontorister, trädgårdsmästare, maskinbiträden, ångfinkeldare och kontorsbiträden.

Följande personalgrupper förekomma icke numera, nämligen ledningsvakter, vagn- och stallkarlar samt gasverksarbetare.

Enligt järnvägsstyrelsens beslut skola dessa bestämmelser äga tillämpning även på förste portvakter, motorvagnsförare, rälsbussförare, kanslibiträden, banbiträden, expeditionsvakter, skrivbiträden, vägvakter, platsvakter och postbiträden.

§ 2.

1. För den personal, som avses i denna kungörelse, får, för kalendermånad räknat, i regel icke förekomma längre tjänstgöringstid, raster oderknade, än som motsvarar 208 timmar för 30 dagar.

Ann. Raster, vilka icke kunna fixeras till tiden, räknas såsom tjänstgöring. Detta gäller även betr. den åkande personalens tjänstefria uppehåll icke överstigande 30 min å hem- och bortastation.

2. För personal, som tjänstgör enligt regelbunden turfördelning med olika tjänstgöringstid olika dygn, må längre tjänstgöringstid för kalendermånad, än nu sagts, kunna förekomma, under förutsättning att sammanlagda tjänstgöringstiden för de i turfördelningen ingående turerna icke överstiger vad som motsvarar 208 timmar för 30 dagar.

3. För banbevakningspersonal må annan tjänstgöringstid än nu nämnts kunna förekomma sålunda, att tjänstgöringstiden för 30 dagar må i regel utgöra:

under månaderna april—september högst 221 timmar och

under månaderna oktober—mars högst 195 timmar.

Under högst tre månader av sistnämnda period må dock tjänstgöringstiden för 30 dagar utgöra mer än 195 timmar men icke över 218 timmar. Såsom förutsättning för dylik ökning av tjänstgöringstiden skall likväl gälla, att under övriga månader av perioden i tjänstgöringstiden vidtages motsvarande minskning under 195 timmar för 30 dagar.

Närmare bestämmelser om tillämpning av den i detta mom. angivna tjänstgöringstiden meddelas av järnvägsstyrelsen efter den i § 7 omförmälda tjänstgöringsnämndens hörande.

(Kungl. kung. den 18 juli 1931, SFS 302, som trätt i kraft den 1 augusti 1931.)

4. För kalenderdygn får tjänstgöringstiden i regel icke överstiga: för stationär personal 11 timmar och för åkande personal 13 timmar.

Ann. För vägvakt må passningstiden utsträckas till högst 16 tim i oavbruten följd.

5. Därest med hänsyn till tjänstens krav tjänstgöringen icke lämpligen kan på annat sätt ordnas eller, därest för beredande av för personalen fördelaktigare tjänstgöring så kan finnas önskligt, må, utan hinder av ovan meddelade föreskrifter, längre tjänstgöringstid för kalenderdygn kunna tillämpas, än som med sagda föreskrifter överensstämmer. Har järnvägsstyrelsen underlydande myndighet bestämt om tillämpning av sådan längre tjänstgöringstid, lände beslutet därom till efterrättelse tills vidare, men skall detsamma omedelbart underställas järnvägsstyrelsen, som, efter tjänstgöringsnämndens hörande, meddelar besked i saken.

För det fall att vederbörande befäl och personal äro överens därom, må dock en tjänstgöringstid, som för kalenderdygn icke överskrider den i § 2 mom. 4 fastställda med mera än högst en halv timme, tillämpas, utan att frågan därom behöver underställas järnvägsstyrelsens prövning efter tjänstgöringsnämndens hörande. I dylika fall skall endast vederbörande befäl tjänstevägen omedelbart översända en kort anmälan till järnvägsstyrelsen, som, efter tagen del därav, vidareänder densamma till tjänstgöringsnämnden för kännedom. Endast i det fall, att inkommen anmälan tydligt giver vid handen, att beslutet om den förlängda tjänstgöringstiden icke är lämpligt, skall järnvägsstyrelsen, efter tjänstgöringsnämndens hörande, meddela beslut i ärendet.

(Kungl. kung. den 28 aug. 1922, SFS nr 467, som trätt i kraft den 1 oktober 1922.)

Ann. Vid tillämpning av bestämmelserna om maximitjänstgöringstid medräknas icke sådan tjänstgöringstid, som omnämnes i art. 2: 14.

6. För varje tjänstgöringsdygn, varmed förstås en tidsperiod av 24 timmar räknat från första inställelsen till tjänstgöring under kalenderdygnet skall i regel beredas en sammanhängande vilotid av, för stationär personal 8 timmar samt för åkande personal 9 timmar, då vilan beredes i hemmet, och 7 timmar, då vilan beredes utom hemortsstationen.

7. Med hänsyn till önskvärdheten av att vilotiden må kunna förläggas till hemorten må på personalens begäran den bestämda vilo-

tiden utom hemortsstation kunna förkortas, där överansträngning därav icke behöver befaras.

8. Därest vid övergång från dag- till nattjänst svårighet förefinnes att bereda 8 timmars sammanhängande vilotid inom det tjänstgöringsdygn, under vilket övergången sker, må under detta dygn den sammanhängande vilotiden kunna inskränkas till 6 timmar, under förutsättning att sammanhängande vilotid inom därpå följande tjänstgöringsdygnet beredes under 12 timmar.

Ann. Bestämmelsen bör tillämpas på ett sådant sätt, att den skyddar mot överansträngning vid nattjänst och förty regeln vara den, att vilotiden skall ligga före nattjänstens början samt att undantag från denna regel endast medgives, då förhållandena i det särskilda fallet oförtydligt utvisa, att risk för sådan överansträngning icke föreligger. Vilotidens förläggande på annan tid än före nattjänstens början må icke äga rum annat än efter tjänstgöringsnämndens hörande.

9. Har tjänstgöringen under tvenne kalenderdygn i följd överskridit sammanlagt 24 timmar, skall personalen beredas en sammanhängande vilotid i hemmet av minst 16 timmar.

§ 3.

1. Vid tjänstgöring, som medför synnerligen ringa ansträngning, må längre tjänstgöringstid än den, som enligt § 2 mom. 1, 2 och 3 är föreskriven, kunna förekomma på det sätt, att för sådan tjänstgöring den verkliga tjänstgöringstiden beräknas motsvara viss kortare tjänstgöringstid.

2. För personal, som antages för arbete, vilket kommer att pågå allenast under viss kortare tidsperiod, må ävenledes kunna förekomma längre tjänstgöringstid än i § 2 mom. 1 sägs.

3. Föreskrift om förlängning av tjänstgöringstiden enligt denna paragraf meddelas av järnvägsstyrelsen efter tjänstgöringsnämndens hörande.

Ann. Angående förlängd tjänstgöringstid vid vissa stationer och andra tjänsteställen se bilaga 1.

§ 4.

Har till följd av natur- eller olyckshändelse eller till följd av annan omständighet, som ej kunnat förutses, inträffat avbrott eller rubbning i järnvägsdriftens regelbundna gång, eller har fara för sådant avbrott eller sådan rubbning uppstått, må, i den mån så är nödigt med hänsyn till berörda förhållanden, längre tjänstgöringstid kunna förekomma än i §§ 2 och 3 sägs.

Kan i fall, som här avses, förlängningen av tjänstgöringstiden beräknas bliva erforderlig under längre tid än sex dagar, skall om den samma omedelbart göras anmälan till järnvägsstyrelsen, som, efter tjänstgöringsnämndens hörande, har att bestämma, huruvida och i vilken mån förlängd tjänstgöringstid må fortfarande tillämpas.

§ 5.

1. Finner befälsmyndighet i annat fall, än som avses i § 4, med hänsyn till särskilt förhållande påkallat att tillämpa längre tjänst-

göringstid än den, som är angiven i § 2 eller kan hava bestämts med stöd av § 3, vare därtill berättigad i avseende å befattningshavare, som fyllt aderton år, för högst 50 timmar under loppet av en kalendermånad och 200 timmar under loppet av ett kalenderår.

Tid, som avses i detta moment, må icke tagas i anspråk genom att uppföras å fast turlista.

(Kungl. kung. den 14 dec. 1923, SFS nr 475, som trätt i kraft den 1 febr. 1924.)

2. Därest med hänsyn till särskilt förhållande ytterligare överskridande av den bestämda tjänstgöringstiden erfordras, må sådant föreskrivas av järnvägsstyrelsen efter tjänstgöringsnämndens hörande.

(Kungl. kung. den 22 dec. 1921, SFS nr 755.)

Anm. till mom. 1 och 2. I mom. 1 angivna förlängning av tjänstgöringstid får icke överskridas i annan ordning än i mom. 2 stadgas.

Hänvändelse till styrelsen enl. mom. 2 om rätt att överskrida tjänstgöringstiden kan göras, oberoende av huruvida överskridande enligt mom. 1 förut ägt rum eller ej. Sålunda kan styrelsen efter tjänstgöringsnämndens hörande medgiva tjänstgöringstidens regelbundna överskridande utan att överskridande enligt mom. 1 förut behövt förekomma och utan att vederbörande befäls rätt att sedermera uttaga övertid enligt mom. 1 därigenom inskränkes.

Tid, som avses i mom. 2, skall tagas i anspråk genom att uppföras å fast turlista, varför hänvändelse till styrelsen lämpligen synes böra ske i de fall, då behov av tjänstgöringstidens överskridande mera regelbundet återkommer, exempelvis vid tåg, anordnade endast viss veckodag.

3. I vad mån befattningshavare, som fyllt sexton men ej aderton år, må användas till tjänstgöring, som avses i denna paragraf, bestämmes av järnvägsstyrelsen efter tjänstgöringsnämndens hörande.

(Kungl. kung. den 22 dec. 1921, SFS nr 755.)

§ 6.

Rörande befattningshavares användande i tjänstgöring enligt §§ 4 och 5 åligger det vederbörande befäl att göra anteckning i särskild journal enligt formulär, som fastställas av järnvägsstyrelsen. Beslut av järnvägsstyrelsen enligt § 4 eller 5 skall biläggas journalen å det tjänsteställe, beslutet rör, och skall journalen jämte bilagda beslut förvaras å tjänstestället under minst tre år, räknat, beträffande journalen från den tid, då sista anteckningen gjordes däri, och beträffande beslutet från detsammas datum.

§ 7.

1. För handläggning av ärenden, som i mom. 3 här nedan sägs, skall finnas en tjänstgöringsnämnd.

2. Tjänstgöringsnämnden består av ordförande och sex ledamöter, utsedda för en tid av två år i sänder. Ordföranden och suppleant för honom förordnas av Kungl. Maj:t. Av ledamöterna skola tre utses av järnvägsstyrelsen och tre av de personalsammanslutningar, vilka omfatta ett större antal medlemmar, berörda av bestämmelserna i denna kungörelse. För ledamöterna skola i enahanda ordning utses sex suppleanter.

Kungl. Maj:t föreskriver för varje gång, vilka personalsammanslutningar, som äga utse ledamöter i nämnden.

3. Tjänstgöringsnämnden har att avgiva utlåtanden i frågor, rörande vilka nämnden, enligt vad i denna kungörelse sägs, skall höras, i ärenden angående från personalens sida framställda klagomål rörande tjänstgöringstiden samt i ärenden, i vilka järnvägsstyrelsen eljest finner sig böra inhämta nämndens yttrande.

4. I ärende angående framställt klagomål skall nämnden bereda såväl klaganden som vederbörande myndighet tillfälle att yttra sig.

5. Ärende, som hänskjutits till tjänstgöringsnämnden, må kunna handläggas av ordföranden eller dennes suppleant jämte fyra ledamöter, därav två skola vara utsedda av järnvägsstyrelsen och två av vederbörande personalsammanslutningar.

Anm. Deltagande i sammanträde med tjänstgöringsnämnden räknas såsom tjänstgöring.

Rörande statens järnvägars tjänstgöringsnämnds befogenheter har bestämts, att nämnden skall äga

att genom direkt hänvändelse till vederbörande linjebefäl begära de uppgifter och upplysningar, som nämnden kan finna vara behövlige för sitt arbete;

att direkt hos vederbörande sektionsbefäl begära sagda befäls ävensom personalombuds närvaro vid de undersökningar, som nämnden kan anse sig behöva företaga, varvid dock, då fråga är om närvaro utanför vederbörande sektion, distriktschefen därom bör underrättas; samt

att vid eventuellt behov av extratåg för planmässigt bedrivande av nämndens arbete hos vederbörande trafikinspektör påkalla dylikt tåg.

§ 8.

Järnvägsstyrelsen äger, med tillämpning av föreskrifterna i denna kungörelse, efter tjänstgöringsnämndens hörande meddela för tjänstgöringens ordnande erforderliga bestämmelser.

Denna kungörelse har trätt i kraft den 1 juli 1920.

(Vissa föreskrifter i kungörelsen, sammanhängande med ikraftträdandet, hava nu uteslutits.)

Bestämmelser rörande tillämpning av kungl. kungörelsen angående tjänstgöringstiden för viss driftpersonal vid statens järnvägar.

Beräkning av
viss tjänst-
göringstid.

2: 1. Enligt art. 1, § 3, kan beträffande viss tjänstgöring ävensom beträffande all tjänstgöring vid visst tjänsteställe, där tjänstgöringen medför synnerligen ringa ansträngning, bestämmas, att en verklig tjänstgöringstid av intill 2 tim 30 min skall beräknas motsvara 2 timmars tjänstgöring.

Hava ifråga om viss tjänstgöring eller visst tjänsteställe förändrade förhållanden inträtt, som kunna anses böra föranleda meddelande av föreskrift, varom ovan sägs, eller ändring av redan meddelad föreskrift, skall vederbörande sektionsföreståndare göra anmälan därom till distriktschefen, som har att med eget yttrande överlämna densamma till järnvägsstyrelsen.

Normaltid.

Om arbetets art så prövas påkalla, kan fastställas s. k. *normaltid*, lägre än maximitiden för 30 dagar, att gälla viss tjänst eller tjänstegrupp. I den mån tjänstgöringstiden överskrider normaltiden, är personalen berättigad till övertidsersättning eller tidskompensation. Normaltid fastställs av sektionsföreståndare.

Bestämmelser
rörande per-
sonal vid ban-
avdelningen.

2. Ifråga om beräkningen av tjänstgöringstiden för personal vid banavdelningen, som har att utföra bevaknings- eller annan tjänst å sådan del av dygnet, som å turlistan icke är för vederbörande upptagen såsom arbetstid, gäller följande.

För varje inspektion upptages å tjänsteturlistan 15 min för varje påbörjad km av bevakningssträckans längd.

För sådan del av året, då till följd av särskilda naturförhållanden den nu angivna tiden för inspektion kan anses vara otillräcklig, äger distriktschefen att för distriktet eller för viss del eller vissa delar av distriktet bestämma om upptagande av den längre tid, som kan beräknas åtgå för inspektionen.

Även eljest må, där med hänsyn till särskilda förhållanden å viss bevakningssträcka så kan anses påkallat, å tjänsteturlista kunna för inspektionen upptagas längre tid, än som ovan angivits.

Är inspektionen förenad med postning vid fast postställe, skall till tiden för inspektionen göras ett tillägg av 30 min.

Förekommer i samband med inspektion tjänstgöring av annat slag än postning, skall härjämte upptagas den verkliga tiden för sådan tjänstgöring.

För enbart postning vid fast postställe upptages i turlistan en halv timme, såvida poststället är beläget inom 300 m från den postandes bostad. Är avståndet mellan bostaden och poststället längre, upptages den tid, som kan beräknas i verkligheten åtgå för postningen.

Förekommer i samband med postningen tjänstgöring av annat slag än inspektion, skall härjämte upptagas den verkliga tiden för sådan tjänstgöring.

Tid utöver eljest upptagen tjänstgöringstid, under vilken banvakt enligt turlistan har passning av bantelefon, räknas såsom halv tjänstgöringstid. Är dylik tid förlagd till måltidsrast, som icke överstiger en timme, räknas den icke såsom tjänstgöringstid.

Därest med tillämpning av kungl. kungörelsens § 2 mom. 3 tjänstgöringstiden för banbevakningspersonal under en eller flera månader av perioden oktober—mars fastställts till mer än 195 timmar för 30

dagar, bör den utjämning, som i anledning härav skall ske, där så lämpligen låter sig göra, fördelas jämnt å periodens övriga månader, dock i intet fall å mindre antal månader än det, för vilket ökning i tjänstgöringstiden fastställts. Om t. ex. tjänstgöringstiden för oktober och mars fastställts till högst 218 timmar för 30 dagar, skall, där så lämpligen låter sig göra, tjänstgöringstiden för november—februari fastställas till högst 183 timmar 30 min för 30 dagar eller, om detta icke kan ske, till högst 195 timmar för en månad och högst 179 timmar 40 min för tre månader eller till högst 195 timmar för två månader och högst 172 timmar för två månader, allt för 30 dagar. Förekommer tjänstgöring utöver för månaden sålunda fastställd tid, betraktas dylik tjänstgöring såsom övertidstjänstgöring.

3. Såsom tjänstgöringstid skall för tjänstehavare, som fullgör konduktörstjänst, normalt beräknas 30 minuter före varje tågs avgång (klargöringstid) samt 15 minuter efter varje tågs ankomst (avlämningsstid), om tiden mellan den ena turens slut och den andras början därtill är tillräcklig.

Klargörings-
tid m. m. för
personal
å tåg.

Om med hänsyn till tågs sammansättning och trafikuppgifter samt de lokala förhållandena antingen en längre klargöringstid eller avlämningstid, än vad ovan sagts, är erforderlig, eller ock en kortare klagörings- eller avlämningstid är tillfyllest, skall dylik längre eller kortare tid beräknas.

Vid upprättande av förslag till nya turlistor skall vid dessas utställande till personalens kännedom på sätt angives i art. 5:1 tydligt angivas den klagörings- resp. avlämningstid, som för varje tåg beräknats. Eventuellt förekommande framställningar om ändring av sålunda beräknad klagörings- eller avlämningstid skola behandlas på sätt angives i art. 5:2.

Utöver fastställd klagörings- och avlämningstid må skäligen tid för redovisning av försålda biljetter kunna å turlistan upptagas såsom tjänstgöringstid.

I För rapportskrivning skall för lok- och motorvagnsförare samt tågbefälhavare beräknas 15 min för varje tjänstgöringsdag.

Vid personalbyte å lok och motorvagn skall för vardera personalen beräknas en tid av 15 min.

Anm. För lokbiträde, som från viss station har att tjänstgöra å tidigare enbemannat tåglok, skall räknas samma tjänstgöringstid före tågets avgång, som om avbyte ägt rum, såvida icke sektionsföreståndaren för visst fall utfärdat sådan bestämmelse, som befriar biträdet från honom enligt särtryck 27, art. 5 och 8:2 åliggande skyldigheter före inställelse till tågtjänstgöring. Motsvarande skall gälla för lokbiträde, som lämnar tågtjänstgöringen vid station, från vilken tågloket fortsätter enbemannat.

Såsom tjänstgöringstid för vagnskötare, ångfinkeldare, tågstäderskor, arbetsbiträden å tåg och bromsare skall räknas den tid, vederbörande enligt befälets bestämmande är skyldig infinna sig till tjänstgöring före tågets avgång eller kvarvara efter tågets ankomst.

För sådan personal, som under sin fritid måste besöka respektive tjänsteställen för att taga del av dagorder till påföljande dag, skall för varje dag, sådant besök förekommer, 15 min räknas såsom tjänstgöringstid.

4. Vid beräkning av tjänstgöringstidens längd för lok- och motorvagnspersonal upptages enligt vad här nedan närmare angives *dels* tid för loks resp. motorvagns klagöring och avsyning före lok- eller motorvagnstjänstens början resp. efter dess slut, *dels* tid för bränsle- och vattentagning m. m., *dels*, i förekommande fall, tid för loks eller motorvagns gång från stallplats eller annan uppställningsplats till det ställe,

Klargörings-
tid m. m. vid
tjänstgöring
å lok eller
motorvagn.

där loket resp. motorvagnen vid tjänstgöringens början skall stå till trafikavdelningens förfogande och för gång i motsatt riktning efter tjänstgöringens slut, *dels ock* den tid, under vilken lok eller motorvagn skall stå till trafikavdelningens förfogande före resp. efter tågtjänst.

Tid för klargöring och avsyning beräknas sålunda:

A. Elektrolok.

Lok litt.	Tid i minuter för			
	klargöring		avsyning	
	förare	biträde	förare	biträde
a. Tåglok				
D, Od, Pab	40	50	15	15
Oabef	60	75	30	30
Habcd	30	—	20	—
b. Växlingslok				
Uabc	25	—	20	—
Oabcd	25	—	15	—

Anm. 1. Då växlingslok eller lok litt. Habcd användes tvåbemannat i tågtjänst, beräknas som klargöringstid för biträdet 30 min för lok litt. Uabc samt 20 min för lok litt. Habcd och Oabcd. Avsyningstiden för biträdet beräknas i dessa fall till 15 min.

Anm. 2. Om vid enmansdrift föraren *ensam* verkställer klargöring (inkl. smörjning) och avsyning av tåglok eller klargöring av Uabc-lok, ökas tiden härför med två tredjedelar av här ovan för föraren angiven tid. För lok litt. Habcd ökas i dylika fall dock endast klargöringstiden och denna endast med 10 min. (Tiden avrundas i förekommande fall uppåt till helt 5-tal min.)

Anm. 3. Om tåglok användes för växlingstjänst, minskas klargörings- och avsyningstiderna med en tredjedel. (Sålunda reducerad tid avrundas i förekommande fall uppåt till helt 5-tal min; avsyningstiden reduceras dock ej till mindre än 15 min.)

Anm. 4. Kortare tider för klargöring än de här ovan angivna må av maskiningenjören kunna bestämmas för lok, som efter avbrott i tjänstgöringstur användes av samma personal, som tjänstgjort å detsamma närmast före avbrottet.

B. Ånglok.

Lok litt.	Tid i minuter för			
	klargöring		avsyning	
	förare	biträde	förare	biträde
Normalspårslök				
a. Tåglok				
Gab, Mc, OKe, R	55	70	30	30
A, B, OKa	50	65	30	30
E, Sb, Tab	45	60	20	20
W	25	40	15	15
Övriga tåglok av ursprunglig SJ typ	35	50	15	15
b. Växlingslok	25	40	15	15
Smalspårslök				
a. Tåglok				
med minst tre kopplade axlar	25	40	15	15
med mindre än tre kopplade axlar	20	35	15	15
b. Växlingslok	15	30	15	15

Anm. 5. Om vid enmansdrift föraren *ensam* verkställer klargöring och avsyning av smalspårslök, beräknas klargöringstiden efter den för biträdet angivna klargöringstiden ökad med 15 min samt avsyningstiden till 15 min.

Anm. 6. Om tåglok klagöres för enbart växlingstjänst, tillämpas de för växlingslok angivna klagöringstiderna.

Anm. 7. Kortare tider för klagöring än de här ovan angivna må av maskiningenjören kunna bestämmas för lok, som efter avbrott i tjänstgöringstur användes av samma personal, som tjänstgjort å detsamma närmast före avbrottet.

Såsom förutsättning för tillämpning av de i A och B här ovan angivna klagöringstiderna skall gälla,

att lokpersonalen vid tjänstgöringens början har tillgång till uppvärmd olja å loket eller i dess närhet i tillräcklig mängd för utsmörjningen och för erforderlig komplettering av smörjningen under lokets tjänstgöring. Om så ej i regel är fallet, bör den för klagöring anslagna tiden för biträdet ökas med 10 min, samt

att å ångtåg skruvpluggar ej förekomma i smörjkoppslocken å vev-, koppel- och excenterlager. Om för viss loktyp denna förutsättning icke alls eller endast delvis är för handen, äger maskiningenjören fastställa skäligt tillägg till angiven klagöringstid.

För här ovan under A och B ej upptagna lok äger maskiningenjören att tills vidare fastställa tider för klagöring och avsyning.

C. Motorvagnar.

För *motorvagnar* äger maskiningenjören att tills vidare fastställa tider för klagöring och avsyning.

Erforderlig tid för *bränsle-, vatten- och sandtagning*, för *slagning* samt för *loks eller motorvagns gång från stallplats* eller annan uppställningsplats till det ställe, där loket resp. motorvagnen vid tjänstgöringens början skall stå till trafikavdelningens förfogande, samt för *gång i motsatt riktning* efter tjänstgöringens slut bestämmas för varje tidtabellsperiod av maskiningenjören.

Den tid, som *lok eller motorvagn* skall stå till trafikavdelningens förfogande före resp. efter tågtjänst, bestämmas efter samråd mellan vederbörande maskiningenjör och trafikinspektör.

5. Vid beräkning av tjänstgöringstidens längd för rälsbussförare upptages tid för klagöring och avsyning m. m. enligt följande:

- a) 1) För klagöring enligt föreskrifterna i särtryck 312 beräknas 15 min.
- 2) För undersökning och smörjning enligt föreskrifterna i särtryck 312
för rälsbuss litt. Y beräknas 15 »
» » » Yo » 20 »
- b) Erforderlig tjänstgöringstid för
 - 1) rälsbussens gång mellan stall eller annan uppställningsplats och plattform före och efter tågtjänst;
 - 2) uppehåll vid plattform samt
 - 3) i förekommande fall bränsle- och sandpåfyllning bestämmas med hänsyn till rådande lokala förhållanden m. m.
- c) Vid avbyte beräknas för vardera föraren 15 »
- d) För avsyning enligt särtryck 312 beräknas 15 »
- e) 1) För fullständig invändig rengöring, motsvarande rengöringsklass I enligt särtryck 254, avd. Rp, beräknas för rälsbuss litt. Y 1 tim —
» » » Yo 1 » 30 »

Klagöringstid
m. m. vid
tjänstgöring å
rälsbuss.

- 2) För mindre invändig rengöring samt för yttre rengöring, som verkställes av rälsbussföraren, bestämmes tjänstgöringstid från fall till fall.
- f) Där mindre översyn enligt särtryck 312 utföres av rälsbussföraren, bestämmes särskild tjänstgöringstid härför.
- g) För rapportskrivning beräknas per tjänstgöringsdag 15 min.
- h) För biljettredovisning beräknas, utom i de fall, då kassaregisterapparat uteslutande användes, per månad 2 tim.

Anm. Beträffande gengasdrivna rälsbussar hava vissa bestämmelser om beräkning av erforderlig tjänstgöringstid utfärdats att gälla tills vidare.

Tidtabells- och
växlingstid för
viss personal.

6. Den i tjänstgöringstiden ingående tidtabellstiden eller beträffande lokpersonal sammanlagda tidtabells- och växlingstiden får för månad om 30 dagar utgöra högst:

för vagnskötare, ångfinkeldare, tågstäderskor, arbetsbiträ-	
den å tåg och bromsare	200 tim.
» tågmästare och konduktörer	185 »
» rälsbussförare	170 »

Anm. 1. Tidtabellstiden för rälsbussförare för ett ensamt eller flera tåg i en följd bör icke uppgå till längre tid än omkring 6 timmar. Därest vederbörande befäl och personal äro överens därom, må dock tidtabellstiden utsträckas till 7 timmar, varvid i händelse den icke överskrider 6 timmar och 30 minuter, anmälan skall göras till järnvägsstyrelsen, som delgiver densamma till tjänstgöringsnämnden. Överskrider tidtabellstiden 6 timmar 30 minuter, må turlistan tillsvidare tillämpas, men skall densamma omedelbart underställas järnvägsstyrelsen, som efter tjänstgöringsnämndens hörande meddelar besked i saken.

Anm. 2. Som maximitidtabellstid för rälsbussförarna å linjerna norr om Jörn och Sorsele skall — med hänsyn till därstädes rådande klimatiska förhållanden — gälla en tid av 160 timmar för månad om 30 dagar.

för förare av lok eller motorvagn samt för biträden:

- a) vid tjänstgöring, som uteslutande avser:
- 1) växlingstjänst för förare och biträde 180 tim.
tjänst å tåg med mindre än 27 km/tim reshastighet
för biträde å ånglok samt för förare 180 »
tjänst å tåg med mindre än 35 km/tim reshastighet
för biträde å elektrolok 180 »
 - 2) tjänst å tåg med en reshastighet av minst 27 men
mindre än 35 km/tim för biträde å ånglok samt
för förare 160 »
 - 3) tjänst å tåg med en reshastighet av minst 35
km/tim för biträde å ånglok samt för förare 130 »
 - 4) tjänst å tåg med en reshastighet av minst 35
km/tim för biträde å elektrolok 170 »
- b) vid tjänstgöring, som avser altemnerande tjänst:
- 1) enligt 1 och 2 samt 1 och 4 170 »
 - 2) » 1, 2 och 3, 1 och 3, 2 och 4 eller 3 och 4 160 »
 - 3) » 2 och 3 150 »

Tidtabells- och växlingstiden inom visst slag av tjänst enligt a) 1—4 skall under månaden uppgå till minst 30 tim, om densamma skall anses altemnera med annat eller andra slag av tjänst. Uppgår densamma inom visst slag av tjänst icke till 30 tim för månad, skall den icke inverka på den sammanlagda tidtabells- och växlingstid, som enligt förestående högst må få förekomma.

Med tidtabellstid för viss personal och viss tågtjänst förstås här den tid, som enligt tidtabellen förflyter från det att tåget lämnar den station, där personalens tjänst å tåget börjar, till dess att tåget ankommer antingen till sin slutstation eller till station, där personalbyte äger rum. Reshastigheten för ett tåg erhålles genom att dividera väglängden med tidtabellstiden, beräknad enligt förestående.

Med växlingstid förstås här den tid, under vilken effektiv växlings-tjänst utföres med särskilt växlingslok.

I tidtabellstid inräknas icke restid, varom sägs i mom. 12 här nedan.

Järnvägsstyrelsen kan efter tjänstgöringsnämndens hörande medgiva överskridande av förestående tidtabells-, växlings- eller sammanlagda tidtabells- och växlingstider, därest tjänstgöringen är av lindrigare art eller eljest icke lämpligen kan ordnas på annat sätt.

Har framställning om medgivande, som här avses, inlämnats till järnvägsstyrelsen men icke hunnit behandlas, innan turlista med dylik förlängd tidtabellstid skall träda i tillämpning, må ifrågasatt längre tidtabellstid dock få förekomma, intill dess järnvägsstyrelsen hunnit meddela beslut i ämnet.

7. Därest på grund av särskilda förhållanden personal beredes nattvila å tjänstestället, beräknas den tid, under vilken passningsskyldighet eller skyldighet att omedelbart träda i tjänst åligger vederbörande, såsom halv tjänstgöringstid. Tid, under vilken tjänstgöring härvid förekommer, räknas såsom full tjänstgöringstid.

Passnings-
skyldighet.

8. Vid sådan reservtjänst för lokpersonal, då personalen skall uppehålla sig i lokstall eller överliggningsrum, om sådant finnes, eller eljest å plats utom hemmet, som befälet bestämmer, skall tiden för reservtjänsten räknas såsom halv tjänstgöringstid.

Reservtjänst
för lok-
personal.

Har tjänsteman, som är indelad till sådan reservtjänst, som nyss nämnts, på egen begäran erhållit tillstånd att vistas i bostaden, skall den tid, för vilken dylikt tillstånd lämnats, icke till någon del räknas såsom tjänstgöringstid.

Under tiden för reservtjänst är tjänsteman skyldig att utföra det arbete för statens järnvägars räkning, vartill han beordras.

Förekommer under reservtjänst verkligt arbete — härtill räknas icke tillsyn av reservlok eller passning av telefon — skall tiden därför räknas såsom full tjänstgöringstid.

Vid turlistornas uppgörande skall av reservtjänsten såsom full tjänstgöringstid räknas den tid, varunder, enligt vad erfarenheten givit vid handen, effektivt arbete under tidtabellsperioden kan beräknas bliva utfört.

9. Beordras personal att bestrida reservtjänst i hemmet (s. k. hemreserv), varvid tjänstemannen skall uppehålla sig i hemmet med skyldighet att efter kallelse omedelbart inställa sig i effektiv tjänst, skall tiden för sådan reservtjänst beräknas så, att en timme anses motsvara 15 min.

Hemreserv.

Om vid omkastning i tjänstgöringsturerna till följd av tågs inställande eller av annan orsak tågpersonal erhållit tillsägelse att hålla sig i beredskap i hemmet för eventuell beordring till annan tjänstgöring eller anmodats att vid viss tidpunkt å vederbörande tjänsteställe efterhöra, om annan tjänstgöring skall ifrågakomma eller blivit bestämd, skall, såvida personalen ej äger samma frihet att avlägsna sig från hemmet som under hemdag (se art. 4:6 b), dylik beredskap i hemmet betraktas och värderas som hemreserv och skäligen tid för inställelse å vederbörande

tjänsteställe i och för mottagandet av ny tjänstgöringsorder, anses utgöra effektiv tjänstgöringstid.

Har tågklarerare ålagts ovillkorlig passningsskyldighet nattetid av telefon, inledd i hans bostad, skall tiden för sådan passning beräknas så, att en timme anses motsvara 15 min. Därest dylik passning icke upptagits å vederbörlig turlista, må, ändock att övertidstjänstgöring icke uppstår, gottgörelse för passningstiden, beräknad enligt ovanstående, lämnas i form av motsvarande tids ledighet.

Tjänstgöring
å hemdag.

10. Tjänsteman, tillhörande den åkande personalen, får å *hemdag* räkna såsom tjänstgöringstid endast den tid, hans arbete då påkallas.

Anm. Ang. hemdag se art. 4:6 b.

Tjänstefritt
uppehåll för
tågpersonal
å hem- eller
bortastation.

11. För åkande personal — däri inberäknad sådan tjänsteman vid banavdelningen, som utför särskild anordnad kontrollinspektion — skall beträffande tjänstefritt uppehåll om högst en timme å hem- och bortastation gälla, att, om uppehållet icke överstiger 30 minuter, hela tiden för uppehållet räknas såsom full tjänstgöringstid samt att, om uppehållet är längre, för detsamma beräknas en halv timmes tjänstgöringstid. För uppehåll å bortastation, som överstiger en timme, gäller att av den enligt turlista tjänstefria tiden å bortastation en fjärdedel skall räknas såsom tjänstgöringstid, härifrån dock undantagen sådan tid till och med nio timmar, som är avsedd för nattvila eller motsvarande vila. Sex timmar eller kortare tid må dock härvid icke räknas såsom nattvila.

Anm. Till belysande av i detta mom. angivna bestämmelser meddelas här nedan följande exempel.

För överliggning, som är

- 1) 6 tim eller kortare, räknas *hela* uppehållet *alltid* som fjärdedels tjänstgöringstid,
- 2) *längre än 6 tim men kortare än 12 tim*, räknas tiden t. o. m. 9 tim *antingen* som nattvila *eller ock* som fjärdedels tjänstgöringstid, beroende på, om denna tid kan anses motsvara nattvila eller icke, samt tiden utöver 9 tim *alltid* som fjärdedels tjänstgöringstid,
- 3) 12 tim eller längre, räknas *alltid* 9 tim som nattvila och resten som fjärdedels-tjänstgöringstid.

Beträffande punkterna 1) och 3) finnas inga undantag.

Beträffande punkt 2) däremot får i varje särskilt fall avgöras, huruvida fjärdedelsberäkning eller icke skall ifrågakomma. De principer, som skola tillämpas vid avgörandet härav, framgå av följande exempel.

Överliggning längre än 6, men kortare än 12 tim, som

a) är att betrakta såsom nattvila:

- 1) ankommer kl 21.30, avreser kl 8.11.
Det tidtabellsenliga uppehållet mellan tågen utgör 10 tim 41 min. Efter avdrag av exempelvis 45 min för klargörings- och avlämningstid återstår 9 tim och 56 min.
Enär av denna tid 9 tim böra beräknas som nattvila, skall resten — 56 min — räknas som fjärdedels tjänstgöringstid.
- 2) ankommer kl 6.30 efter att hava varit i tjänst från kl 2.00 och avreser åter kl 16.00 för att vara i tjänst till kl 24.00.

Det tidtabellsenliga uppehållet mellan tågen utgör 9 tim 30 min. Efter avdrag av exempelvis 45 min för klargörings- och avlämningstid återstår 8 tim 45 min.

Med hänsyn till den ansträngande tjänstgöringen före ankomsten till och efter avgången från överliggningsstationen anses hela överliggningstiden böra användas till vila.

b) icke är att betrakta som nattvila:

Ankommer kl 9.00 efter att hava varit i tjänst sedan kl 4.00 och avreser åter kl 18.00 för att vara i tjänst till kl 23.00.

Det tidtabellsenliga uppehållet mellan tågen utgör 9 tim. Efter avdrag av exempelvis 45 min för klargörings- och avlämningstid återstår 8 tim 15 min.

Enär tjänstgöringen före ankomsten till och efter avgången från överliggningsstationen i detta fall icke är av sådan art, att vila anses erforderlig under överliggningstiden, skall hela denna tid räknas som fjärdedels tjänstgöringstid.

Vid företagande av värdering av tjänstefri tid å bortastation enligt ovanstående skall iakttagas, att all dylik tid å turlista sammanräknas månadsvis, varvid den erhållna månadssumman avrundas så, att halv timme räknas för hel, men mindre del bortfaller, varefter värdering av den sålunda erhållna summan verkställs.

På ovan nämnt sätt värderad tid skall dels särskilt angivas å turlista och dels sammanslås till en summa med å turlista uttagen verklig tjänstgöringstid per 30 dagar. För det fall att den sålunda erhållna summan överskrider 208 timmar eller den för personalgruppen fastställda normaltiden, skall övertid ersättning enligt gällande bestämmelser utgå för det överskjutande timantalet. I avseende å rättigheten att uttaga övertid enligt kungl. kungörelsen, § 5, bortses från sådan tid, som uppkommit på grund av värdering som ovan nämnts.

12. Då tjänsteman beordras att färdas såsom passagerare å tåg aningen för att å annan station än hemstationen inställa sig för tjänstgöring eller för att efter avslutad tjänstgöring återresa till hemstationen, skall, där traktamentsersättning icke utgår, restiden från avresan från hemstationen, respektive till återkomsten dit — enligt tidtabellen — räknas såsom full tjänstgöringstid.

Tjänstgöring
under resdag.

Utgår traktamentsersättning skall restiden icke räknas såsom tjänstgöringstid. Förekommer under resdag ingen tjänstgöring, skall den tjänstgöringstid, som må uttagas under månaden, minskas med 7 timmar för varje sådan dag.

Tjänstgöring under resdag — vare sig å hemstation eller å främmande station — skall inräknas i den för månaden fullgjorda tjänstgöringstiden, varvid den dock skall anses ha utgjort minst 7 timmar för varje sådan dag.

Anm. 1. Med hemstation förstås i detta sammanhang den station, där befälet anser vederbörande tjänsteman hava sin huvudsakliga tjänstgöring.

Anm. 2. För tjänsteman tillhörande ledningspersonal, som färdas såsom passagerare å dressin i samband med tågresa till och från viss arbetsplats, skall tiden för färden å dressin icke betraktas såsom tjänstgöringstid.

13. Tid, som åtgår för deltagande i av statens järnvägar anordnad utbildningskurs — även samaritkurs — med fastställda tider för undervisningen, skall anses som tjänstgöringstid. Under dag, då kursdeltagare icke haft annan tjänstgöring, skall han anses ha fullgjort tjänstgöring, till längden motsvarande den normaltid för dag, efter vilken den för honom å hemstationen gällande turlistan är uppgjord.

Tid för deltagande i utbildningskurs.

Deltagare från annan ort, som under tiden för kursen kvarbor på hemstationen, må, om bortovaren från hemstationen icke är så lång, att traktamentsersättning utgår, även räkna restiden som tjänstgöringstid.

14. Tid, som enligt mom. 7, 8 och 9 är att räkna såsom tjänstgöringstid, ehuru icke såsom full tjänstgöringstid, samt tid, som enligt mom. 11, 12 och 13 andra stycket, skall räknas såsom tjänstgöringstid, medräknas icke, då fråga är om tillämpning av bestämmelserna om maximitjänstgöringstid i § 2 mom. 4 och 5 i kungl. kungörelsen.

Vissa undantag vid beräkning av maximitjänstgöringstid.

15. Tillfällig tjänstgöring utöver den å turlistan angivna tiden (turlisttiden), däruti inbegripet förlängd tjänstgöring på grund av tågförseening, medräknas för uppnående av normaltid eller maximitid icke för annan dag än sådan, under vilken densamma uppgått till sammanlagt minst 15 min. Del av timme skall, om den uppgår till minst 15 min., räknas såsom halv timme och, om den uppgår till minst 45 min., såsom hel timme.

Tillfällig tjänstgöring utöver turlistan.

Anm. 1. Tid, som åtgår för de årliga kunskapsprövningarna i gällande särtryck, räknas såsom tjänstgöringstid. Däremot får den tid, som av vederbörandes fritid

åtgår för att enligt str 140 § 8:2 underhålla och förbättra de kunskaper, som tjänsten kräver, icke räknas som tjänstgöringstid.

Anm. 2. Beträffande tjänstgöring utöver normalt看id eller i förekommande fall maximitid, se art. 6 mom. 3.

Om för åkande personal med turlistenlig linjetjänst under en tur, som sträcker sig över mer än ett kalenderdygn, förlängd tjänstgöring uppkommer under ett av de i turen ingående dygnen och tjänstgöringstiden under ett annat av dessa dygn ej uppgår till den turlistenliga, skall tjänstgöringstid utöver turlisttiden anses hava uppkommit endast om den totala tjänstgöringstiden under turen i dess helhet blivit längre än den turlistenliga. Dylik förlängd tjänstgöringstid skall angivas i kol. 5 å form. nr 3 E, om densamma uppgår till minst 15 minuter.

Beräkning av tjänstgöringstid vid bortovaro på grund av sjukdom eller tjänstledighet.

16. Ifråga om beräkandet av tjänstgöringstiden, då tjänstehavare på grund av sjukdom eller erhållen tjänstledighet eller av annan anledning varit ur tjänst under del av månad, gäller, att tjänstehavare, som tjänstgör enligt regelbunden turfördelning (d. v. s. är uppförd å fast turlista), skall vara skyldig att för övriga delen av månaden tjänstgöra enligt turfördelningen utan att därvid få tillgodoräkna sig som övertid annan tid än den del av i turlistan till äventyrs inlagd övertid, som belöper sig på under månaden utgjorda tjänstgöringsdagar.

Tjänstgör tjänstehavare icke enligt regelbunden turfördelning, erhålles den tjänstgöringstid, som för honom må förekomma, på sådant sätt att tjänstgöringstiden för månaden minskas för varje dag, under vilken vederbörande varit ur tjänst, med $\frac{1}{30}$ -del av normaltiden eller, om sådan icke blivit fastställd, av gällande maximitid.

Tjänstfrihet under sön- och helgdagar.

3: 1. Om utan olägenhet för tjänsten så kan ordnas, skall tjänsteman vara tjänstfri sön- och helgdagar.

2. Där arbetets behöriga gång kräver tjänstgöring jämväl under sön- och helldag, skall tjänsteman i den mån så utan avsevärda svårigheter kan ske, beredas frihet från tjänstgöring minst varannan sådan dag.

3. Om av särskilt tvingande skäl tjänstfrihet icke kan beredas personalen varannan sön- och helldag, skall i stället motsvarande tjänstfrihet beredas vederbörande å annan veckodag.

4. Där sådan tjänstfrihet, som här avses, förekommer oftare än varannan sön- och helldag, skall den omfatta en sammanhängande tid av minst 24 timmar. I annat fall skall den omfatta en sammanhängande tid av minst 30 timmar, dock att, då så utan olägenhet kan ske, tjänstfriheten bör utsträckas att omfatta minst 36 timmar.

I nu nämnd tjänstfrihet om minst 24 timmar skall ingå ledighet under tiden kl 0—24 och i tjänstfrihet om minst 30 eller 36 timmar tiden från kl 0 å frisdagen till kl 6 följande dag; dock att beträffande banbevakningspersonalen tjänstfriheten må, där annorlunda icke utan avsevärd svårighet låter sig ordnas, kunna taga sin början utom från kl 0 jämväl från annan tidpunkt mellan kl 18 föregående dag och kl 6 frisdagen ifråga.

5. Frisdag eller i stället för sådan tilldelad fridag, som omedelbart föregår eller efterföljer åtnjuten semester eller tjänstledighet (på grund av sjukdom eller annan orsak), skall icke inräknas i antalet semester- och tjänstledighetsdagar. Dylik dag, infallande under erhållen sådan ledighet, skall däremot inräknas i antalet semester- och tjänstledighetsdagar; dock att, vad beträffar tjänsteman tjänstgörande vid ban-, maskin- eller trafikavdelningen, sådant inräknande skall åga rum endast om ledigheten (inklusive frisdagen resp. fridagen) omfattar minst 7 dagar i följd.

Anm. Här ovan föreskrivet inräknande av frisdag eller fridag skall åga rum även i det fall ledigheterna å ömse sidor äro av olika slag. Mellan sjukledighet och annan

ledighet infallande frisdag eller fridag inräknas dock icke i antalet ledighetsdagar, därest vederbörande genom läkarintyg eller på annat tillförlitligt sätt kan styrka, att han nämnda dag varit fullt tjänsteduglig.

4: 1. Personalens tjänstgöring skall, så långt möjligt är, bestämmas genom upprättade och anslagna tjänsteturlistor, bestående av dels en för hela tidtabellsperioden eller, när förhållanden så påkalla, del därav, gällande, av vederbörande sektionsbefäl fastställd turlista, dels en turfördelningslista, vilken fastställs av närmaste arbetsbefälet senast på lördagen för nästa arbetsvecka eller där så ske kan för månad eller längre period.

Tjänste-
turlistor.

Anm. Vid varje tidtabellsskifte skola sektionsföreståndarna till distriktschefen och drifttjänstbyrån insända avskrifter av turlistor för all åkande personal vid maskin- och trafikavdelningarna. Ändringar i turlistorna under pågående tidtabell, vilka ej äro av rent tillfällig beskaffenhet, skola även anmälas. För åkande personal lämnas i samband härmed vissa uppgifter å form. nr 424.

2. Turlista skall angiva *all* personalen åliggande tjänstgöringstid, såvitt den låter sig på förhand bestämmas, således även tid för reservtjänst ävensom ställtjänst för lokpersonal.

3. Ändringar i gällande turfördelningslista skola genom direkta order delgivas dem, som äro berörda av ändringarna, för såvitt ej annat tillvägagångssätt är överenskommet med berörd personal.

4. Å turlista skall i erforderliga fall genom angivande av minuter vara tydligt utsatt, när tjänstgöringen börjar och slutar.

Anm. Måltidsraster böra vara av sådan längd, att personalen har verklig nytta av dem, och skola å turlistan vara till tiden angivna, även om denna sedermera i vissa fall måste förskjutas. Förekommande raster, som ej angivas på turlistan med bestämda tider, skola ej frånräknas tjänstgöringstiden.

5. Å turlistan skall oavsett den tjänstgöringstid, som å densamma är upptagen, vara anmärkt dels den tjänstgöringstid, som, frånsett övertid, enligt gällande allmänna bestämmelser högst kan förekomma, dels i förekommande fall den av sektionsföreståndaren fastställda normaltiden.

6. Beträffande i turlistor och turfördelningslistor förekommande tjänstgöringsdagar samt olika slag av ledighetsdagar gäller följande:

a) som *tjänstgöringsdag* räknas varje dag, under vilken tjänsteman är i effektiv tjänstgöring eller är förlagd i reserv. Tjänstgöringsdag betecknas vanligen med numret på den tjänstgöringstur, som förekommer under dagen ifråga;

Anm. Angående beräkning av tjänstgöringstiden vid reservtjänst och hemreserv se art. 2: 8 resp. 2: 9.

b) *hemdag*, som är avsedd att utjämna under tjänstgöringsdagarna förekommande arbetstid utöver den normala, förekommer endast i den åkande personalens turlistor och turfördelningslistor enligt bestämmelserna i art. 4: 8 och betecknas med UH. Å hemdag får tjänsteman icke utan vederbörande befäls tillstånd avlägsna sig från stationeringsorten. Avlägsnar han sig från bostaden, skall han lämna uppgift om var han kan anträffas;

c) *fridag*, under vilken tjänsteman är fullständigt fri, förekommer av tre slag, nämligen

1. *frisdag eller vardag ersättande frisdag*, vilken betecknas med F,

2. *utjämningsfridag*, vilken betecknas med UF. Dylik ledighetsdag, som har samma ändamål som UH-dag, förekommer endast i turlistor och turfördelningslistor för åkande personal enligt bestämmelserna i art. 4: 8.

Anm. Åkande personal intjänar icke hemdag eller utjämningsfridag under det tjänstledighet åtnjutes och är följaktligen icke heller berättigad till sådan efter åtnjuten ledighet. Därför skall i förekommande fall i tjänstledigheten inräknas i slutet av ledigheten infallande, å turlistan med UH eller UF betecknad ledighetsdag, därest vederbörande å sådan dag önskar åtnjuta tjänstledighet, men skall här åsyftad personal eljest såvitt möjligt beredas effektiv tjänstgöring nämnda dag.

3. *kompensationsfridag*, vilken betecknas med KF. Dylik ledighetsdag förekommer endast för stationär personal och är avsedd att utgöra dels kompensation för eljest uppkommande övertid under kalendermånaden eller för fullgörande av mera regelbunden särskild arbetsprestation och dels kompensationsledighet enligt bestämmelserna i art. 6, mom. 1—4.
7. Vid uppgörandet av tjänsteturlistorna för den *stationära* personalen skall iakttagas,
 - a) att arbetet, där så utan olägenhet för tjänsten kan ske, genom skiftning skall fördelas så lika som möjligt mellan vederbörande personal;
 - b) att varje person erhåller en i möjligaste mån regelbunden tjänstgöring varje dygn;
 - c) att natttjänst, varmed förstås tjänstgöring, som med minst 2 timmar infaller under tiden kl 23—5, må, utom beträffande nattvakt, förekomma antingen högst var tredje natt eller med ombyte varannan vecka;
 - d) att särskilt under natten måltidsrasterna icke göras längre än som är nödvändigt, på det att den tid, vederbörande är bunden vid sitt arbete, icke må onödigt förlängas;
 - e) att avbrott i tjänstgöringen i möjligaste mån böra undvikas eller också göras så långa, att personalen kan hava verklig nytta av dem;
 - f) att sammanhängande tjänsteskit icke får överstiga 8 timmar, med undantag för nattskift, som må utsträckas till högst 9 timmar eller efter styrelsens beprövande till högst 10 timmar, där tjänstgöringen till avsevärd del består i passning eller eljest är av lindrig art (dessa bestämmelser gälla icke för nattvakt);
 - g) att å turlista för banvakt skall vara angiven den tid av dygnet, som är arbetstid, ävensom den tid, när besiktning av bansträckan skall äga rum.
8. Vid uppgörande av turlistor och turfördelningslistor för den *åkande* personalen skall iakttagas,
 - a) att tjänstgöringen bör i möjligaste mån ordnas med långa sammanhängande turer med god vila efter tjänstgöringens slut;
 - b) att när så för tjänstgöringens ordnande och för tjänstens handhavande är till fördel, tågpersonalens tjänstgöring må utsträckas till främmande sektion eller distrikt. Vid upprättandet av turlistor härför skall i första hand iakttagas, att de genomgående turerna ordnas på sätt, som med hänsyn till överliggning och personalavbyte är lämpligast och ur SJ synpunkt mest ekonomiskt,

varvid personalens önskemål om turernas ordnande skola i möjlig mån tillgodoses;

Anm. 1. Se även anm. till art. 5: 2.

- c) att såvitt möjligt åtminstone *en* ledighetsdag i månaden bör infalla under sön- eller helgdag (om så icke kan ordnas, se art. 6: 5);
- d) att av i turfördelningen för månaden ingående ledighetsdagar skola som F-dagar angivas dels ett antal, motsvarande halva antalet sön- och helgdagar (i förekommande fall avrundat uppåt), dels, om ingen eller endast en av de sålunda antecknade F-dagarna infaller på sön- eller helgdag, ytterligare två resp. en dag;
- e) att övriga ledighetsdagar skola, om tjänstgöringstiden enligt turlistan med 8 timmar eller därutöver understiger den tid, som i förekommande fall fastställts såsom normaltid eller eljest enligt § 2 mom. 1 i kungl. kungörelsen får förekomma, angivas som hemdagar (UH). Är underskottet i tjänstgöringstiden mindre än ovan angives, dock ej mindre än 4 timmar, skall för kalendermånad endast en sådan ledighetsdag, som här avses, betecknas såsom hemdag. Är underskottet mindre än 4 timmar, skall icke någon ledighetsdag betecknas såsom hemdag;
- f) att ytterligare förekommande ledighetsdagar skola angivas som utjämningsfridagar (UF).

Anm. 2. Till belysande av i detta mom. angivna bestämmelser meddelas här nedan följande *exempel*.

Antal sön- och helgd. under månaden	Bufferttid mellan turlisttid och normaltid	Summa antal ledighetsdagar	Antal F-dagar å		Antal UH-dagar	Antal UF-dagar
			sön- och helgdag	vardag		
	enligt turlistan och turfördelningslistan					
4	under 4 tim.	5	2	—	—	3
4	» 4 »	5	1	2	—	2
4	» 4 »	5	—	4	—	1
4	minst 4 men under 8 tim...	5	2	—	1	2
4	» 4 » » 8 » ..	5	1	2	1	1
4	» 4 » » 8 » ..	5	—	4	1	—
4	minst 8 tim.	5	2	—	3	—
4	» 8 »	5	1	2	2	—
4	» 8 »	5	—	4	1	—
5	under 4 »	7	3	—	—	4
5	» 4 »	7	1	3	—	3
5	» 4 »	4	1	3	—	—
5	minst 4 men under 8 tim...	5	2	1	1	1
5	» 8 tim.	7	1	3	3	—
5	» 8 »	7	2	1	4	—

Anm. 3. Arbetsbiträden å tåg böra, då uteslutande tågtjänst förekommer, anses såsom tågpersonal och erhålla frisdag såsom för åkande personal är föreskrivet men, då tjänstgöringen är uppdelad i tåg- och stationär tjänst, anses såsom stationär personal med rätt till frisdagar såsom för dylik personal.

9. I övrigt skall vid fastställandet av *konduktörspersonalens* tjänstgöring följande iakttagas:

- a) personalen indelas i grupper, så att i varje tågmästar- eller konduktörsgrupp tjänstgöra i regel högst 15 man;
- b) personalen har att i regel tjänstgöra i en och samma grupp under en sammanhängande tid av ett år, varefter ombyte av grupperna kan äga rum. Tjänsteman, som tjänstgör som sovvagnskonduktör, bör efter en period av fyra månader beredas annan tjänstgöring, om han så begär eller så anses lämpligt.

Fastställandet
av turlistor.

5: 1. Innan nya turlistor fastställas, skall tillfälle beredas personalen att framlägga sina önskemål beträffande tjänstgöringens ordnande. Fördensku! skall den myndighet, som har att uppgöra förslag till turlistor, i god tid före de nya turlistornas fastställande utställa de utarbetade förslagen till personalens kännedom.

2. Eventuella framställningar om ändringar i de föreslagna turlistorna skola från personalen ingivas till det tjänsteställe, å vilket förslaget uppgjorts, senast 6 dagar — för den åkande personalen senast 10 dagar — efter det förslaget hållits för personalen tillgängligt, och skola dylika framställningar beaktas i den utsträckning, som är möjligt med hänsyn till tjänstens behöriga skötande. I de fall, då sektionsföreståndaren anser sig förhindrad tillmötesgå sålunda framställt önskemål, överlämnas frågan till vederbörande distriktschefs prövning.

Anm. Beträffande den åkande personalen skall tillfälle beredas denna att, innan turlistor upprättas, jämväl få yttra sig

dels angående mera stadigvarande förläggning av tjänst å nytillkomna tåg, då tjänsten berör sådana linjesträckor, att personal å skilda stationer kan ifrågakomma till tjänstens utförande och

dels angående mera stadigvarande överflyttning — jämväl föranledd av tågindragning — av tjänstetur från en till annan station, där åkande personal är placerad.

Övertids-
tjänstgöring.

6: 1. Har för personal, som är upptagen å fast turlista, under del av månad förekommit tjänstgöring utöver den tid, som turlistan upptager, och skulle i följd härav, om turlistan tillämpades oförändrad ända till månadens slut, uppkomma längre tjänstgöringstid än som enligt §§ 2 och 3 i kungl. kungörelsen eller med hänsyn till fastställd normaltid må få förekomma för vederbörande, skall, i den mån så kan ske, ersättning beredas genom motsvarande tids ökad ledighet under återstående delen av månaden.

Anm. 1. För att särskilt å stationer med stor personalstyrka underlätta kontrollen av att uppkommen övertid må bli i möjlig mån kompenserad med motsvarande tids ökad ledighet, äger sektionsföreståndare att — i den utsträckning så befinnes erforderligt — meddela föreskrifter om åliggande för personal vid maskin- och trafikavdelningarna att med vissa bestämda tids mellanrum hos platsbefälet anmäla dittills uppkommen övertid. Samtidigt därmed skall i mom. 2, anm., härnadan omnämnt formulär för beräkning av övertidsersättning uppvisas och skall detta formulär av vederbörande tjänsteman då vara ifyllt intill dagen för uppvisandet. Här nämnd anmälningsskyldighet bör i regel kunna begränsas till att gälla personal å större stationer och i vissa fall eventuellt endast personal, som ej tjänstgör å fast turlista.

Anm. 2. Tid utöver fastställd arbetstid, som använts för sådan luftskyddsövning med statens järnvägars personal, som ägt rum i samband med av myndigheterna anbefallda *allmänna* luftskyddsövningar å orten, må icke tagas i betraktande vid beräklandet av tjänstgöringstidens längd. Hava däremot undantagsvis luftskyddsövningar anordnats av statens järnvägar å andra tider än av myndigheterna anbefalld allmän luftskyddsövning, skola dessa övningar anses såsom utbildning i luftskyddstjänst och tid, som åtgår härför utöver fastställd arbetstid, kompenseras, där så kan ske, eller ersättas enligt grunderna i särtryck 156, varvid övertidsförhöjning för tjänstgöring under viss tid av dygn likväl icke må ifrågakomma.

2. Vid månadsskiftet skall senast inom 3 dagar verkställas slutlig avräkning för fastställande, i vad mån full ersättning genom motsvarande tids ökad ledighet under gångna månaden i enlighet med mom. 1 ej kunnat lämnas. Avräkningslistan skall omedelbart göras tillgänglig.

Anm. För att avräkning skall kunna ske inom sålunda föreskriven tid skall övertidsuppgift å form. 3 E, 3 F, 328 C eller 530 D inlämnas till hemstationens platsbefäl före den 2:a i månaden efter den, som uppgiften avser. Därför bör personalen dag för dag å angivna formulär anteckna tjänstgöringstidens längd enligt meddelade anvisningar.

3. För tjänstgöring utöver den tid, som enligt §§ 2 och 3 i kungl. kungörelsen eller med hänsyn till fastställd normaltids må förekomma, skall i den mån ersättning genom motsvarande tids ledighet ej redan beretts under den gångna månaden, under iakttagande i förekommande fall av vad i mom. 4 föreskrives, beredas antingen motsvarande tids ledighet före den 25:e i den påbörjade nya månaden eller ock övertidsersättning enligt grunderna i särtryck 156.

4. Där personal inom 3:e dagen efter det avräkningslista gjorts tillgänglig inkommer till vederbörande befäl med förslag om kompensation genom ledighet före den 25:e i den påbörjade nya månaden skall, om förslaget ej utan vidare kan bifallas, tillfälle beredas till överläggning i saken. Om därvid ej mellan befälet och personalen träffas överenskomelse om kompensation genom ledighet före nämnda månadsdatum eller senare, skall övertidsersättning utgå. Enligt detta moment överenskommen ledighet bör angivas å turfördelningslistan.

5. Har av tvingande skäl tjänsteman tagits i tjänstgöring å F-dag, utgår ersättning för sådan tjänstgöring efter samma grunder som ersättning för utgjord övertid, men får i dylikt fall tjänstgöringstiden icke inräknas i den under månaden utgjorda sammanlagda tjänstgöringstiden, efter vilken övertidsersättning skall beräknas. Ersättning utgår dock icke, om annan F-dag kan beredas under samma kalendermånad.

Anm. 1. Vid beordring av personal till tjänstgöring å F-dag — vilket bör ske endast, då så oundgängligen är nödvändigt — skall såvitt möjligt ordnas så, att tjänstgöringen kommer att omfatta icke endast en mindre del av dagen utan hel tjänstgöringstur.

Om tjänsteman tages i anspråk för tjänstgöring å F-dag, skall han i ersättning för förlorad F-dag å sön- eller helgdag erhålla frihet under annan sön- eller helgdag eller, därest så icke kan ske, ersättning såsom för övertid. Dock utgår icke ersättning, då efter vederbörande befattningshavares önskan F-dag å vardag beretts i stället för förlorad F-dag å sön- och helgdag. Har tjänstgöringen däremot förekommit under en vardag, som enligt art. 3:3 å turlista erhållits såsom F-dag, skall ersättning för den förlorade F-dagen beredas antingen genom ledighet å annan vardag eller å sön- och helgdag eller, därest så icke kan ske, genom ersättning såsom för övertid. Kompensation genom ledighet i enlighet med dessa bestämmelser skall beredas vederbörande tjänsteman under samma kalendermånad som den, under vilken han tagits i anspråk för tjänstgöring å dag, som eljest enligt turlista eller annorledes meddelade bestämmelser skulle hava varit F-dag (å sön- eller helgdag eller vardag), dock att hinder icke möter att i särskilda fall, efter överenskommelse mellan vederbörande befäl och personal, kompensation i form av motsvarande tjänstfrihet lämnas även under annan månad.

Anm. 2. Om det under någon månad skulle inträffa, att en tjänsteman tillhörande den åkande personalen icke kan, vare sig genom utjämning av frisöndagarna personalen emellan (eventuellt genom brytande av turföljden) eller genom anlitande av stationspersonal i tågtjänst, beredas någon frisöndag under samma månad, och vederbörande icke åtnöjes med i turfördelningen ingående, motsvarande tjänstfrihet å annan veckodag, må ersättning för dylikt tjänstgöring å en söndag utgå enligt bestäm-

melserna i art. 6:3 såsom för utgjord övertid. I de fall, då utjämning av frisöndagarna kan ordnas genom brytande av turföljden, bör en sådan åtgärd bekantgöras för personalen redan vid turfördelningslistans upprättande, d. v. s. före resp. månads ingång. Tjänstehavare, som därvid beordras till tjänstgöring å dag, då han, därest den ursprungliga turföljden bibehållits, skulle hava åtnjutit frisöndag, äger givetvis rätt till vederbörlig kompensation, om genom beordringen den för honom fastställda maximitiden (normaltiden) per månad överskrides.

Allmänna
grunder.

7: 1. I det föregående givna tjänstgöringsföreskrifter angiva de huvudgrunder, efter vilka tjänstgöringen bör ordnas, och bör tjänstgöringen såvitt möjligt anpassas efter varje arbetsområdes olika krav.

2. Det åligger fördenskull vederbörande linjebefäl att uppmärksamhet följa alla arbetet påverkande omständigheter och ordna tjänstgöringen härefter.

3. Noggrann uppsikt bör ägnas åt, att tillämpningen av bestämmelserna icke sker så, att tjänstgöringen kommer att verka onödigt betungande.

4. Tjänstehavare, som ådragit sig lyte eller tillfällig kroppsskada, men ej är helt oförmögen till arbete, får ej användas för sådan tjänst, där fara för liv eller lem kan uppstå, med mindre lytet eller skadan enligt befälets beprövande är av sådan beskaffenhet, att han utan större risk än tjänstehavare i allmänhet kan väntas utföra det ifrågavarande arbetet.

5. Varken tjänstgöringsföreskrifterna i och för sig eller den fastställda tjänsteturlistan böra tillämpas på sådant sätt, att tjänsteman tages i anspråk för tjänstgöring längre tid, än som för arbetets fullgörande är erforderligt.

6. För bedömande av tjänstens art bör särskilt betydelsen av följande omständigheter beaktas, nämligen: om och i så fall i vilken omfattning natttjänst förekommer, om tjänstgöringen alltid eller med viss regelbundenhet infaller inom samma tid på dygnet eller om mera ofta växlingar mellan tidig och sen tjänst förekomma, om och i så fall i huru stor utsträckning uppehåll för vila förekommer under tjänstgöringstiden, om regelbundna uppehåll för måltider kunna beredas, om och i så fall i vilken omfattning tid, som eljest skulle kunna ha använts till vila, är sönderstyckad genom tjänstgöring en eller flera gånger under allenast kortare tid varje gång, om arbetet är av mera mekanisk art eller om det ställer särskilda anspråk på vederbörandes omtanke och beslutsamhet, om tjänstgöringen är förenad med större ansvar eller fara för olycksfall, om arbetet av oavbrutet ansträngande eller om det stundtals är lindrigare, om arbetet fullgöres till övervägande del inomhus eller i det fria, om arbetet fordrar större själslig eller kroppslig ansträngning samt, särskilt beträffande åkande personal, om vilotiderna till avsevärd del måste tillbringas å främmande station. Vidare skall hänsyn tagas till, att trafikens växlingar kunna komma att under skilda tider av året ställa olika krav på samma tjänstgöring. Även bör hänsyn tagas därtill, huruvida personalen har att för tjänstens fullgörande inställa sig vid olika, på längre avstånd från varandra belägna tjänsteställen inom samma stationeringsort.

7. I den mån med tjänstens intresse är förenligt, bör tjänstgöringen lämpas efter ortsförhållandena och tillbörlig hänsyn tagas till personalens önsknings.

Kungl. Maj:ts kungörelse den 14 november 1941, SFS nr 877, angående tjänstgöringstiden för personalen vid statens järnvägars tågfarjor med hjälpfartyg.

11. Kungl. Maj:t har under hänvisning till 1 § kungörelsen den 30 september 1938, SFS nr 608, med närmare föreskrifter rörande tillämpningen av sjoärbetstidslagen, funnit gott förordna, att beträffande tjänstgöringstiden för personalen vid statens järnvägars tågfarjor med hjälpfartyg skall i stället för sjoärbetstidslagen gälla följande:

1 §.

Bestämmelserna i denna kungörelse gälla den vid statens järnvägars tågfarjor med hjälpfartyg anställda, i järnvägens tjänst antagna personalen med undantag av dels befälhavare, förste styrmän och övermaskinister, dels annan befattningshavare, vilken tjänstgör såsom befälhavare, förste styrman eller övermaskinist, för den tid, under vilken han fullgör dylik tjänstgöring, dels ock städerskor och borstare.

Bestämmelserna skola ock äga tillämpning å en var, som, utan att vara anställd vid statens järnvägars tågfarja eller hjälpfartyg, tjänstgör å sådan färja eller sådant fartyg i samma tjänsteställning och på samma sätt som den personal, för vilken bestämmelserna enligt vad ovan sagts skola gälla.

2 §.

1. För den personal, å vilken denna kungörelse äger tillämpning, må för kalendermånad räknat i regel icke förekomma längre tjänstgöringstid, raster oräknade, än som motsvarar, då färja eller fartyg är i trafik, 234 timmar för 30 dagar och, då färja eller fartyg är ur trafik, 208 timmar för 30 dagar.

För befattningshavare, vilken tjänstgör såsom eldare, må, vare sig färja eller fartyg är i trafik eller icke, för kalendermånad räknat i regel icke förekomma längre tjänstgöringstid, raster oräknade, än som motsvarar 208 timmar för 30 dagar.

För befattningshavare, som i hamn tjänstgör uteslutande såsom vaktman, må förekomma en tjänstgöringstid, motsvarande 240 timmar för 30 dagar.

2. Vid tjänstgöring enligt regelbunden vaktindelning med olika tjänstgöringstid olika dygn må längre tjänstgöringstid för kalendermånad än som nyss nämnts kunna förekomma därest sammanlagda tjänstgöringstiden för de i vaktindelningen ingående vakterna icke överstiger vad som motsvarar den i 1 mom. för varje fall stadgade längsta tjänstgöringstiden för 30 dagar.

3. För kalenderdygn får tjänstgöringstiden i regel icke överstiga 16 timmar.

3 §.

Då så finnes nödvändigt med hänsyn till säkerheten för tågfarja eller hjälpfartyg, för liv eller gods eller med hänsyn till tågfarjas eller hjälpfartygs navigering eller manövrering till sjöss eller då så kan erfordras för lämnande av hjälp, varom i 34 a, 223 eller 223 a § sjölagen sägs, må längre tjänstgöringstid än som överensstämmer med föreskrifterna i 2 § uttagas.

4 §.

Finner befälhavare i andra fall än som avses i 3 § med hänsyn till särskilt förhållande påkallat att tillämpa längre tjänstgöringstid än

den, som är angiven i 2 §, vare han berättigad därtill, dock med iakttagande att tjänstgöringstiden icke må under två på varandra följande dygn överstiga 30 timmar samt att dylik övertidstjänstgöring icke må förekomma mer än 18 timmar för vecka samt 350 timmar för kalenderår.

5 §.

För tjänstgöring utöver den i 2 § 1 mom. angivna tiden av annan anledning än i 3 § sägs utgå övertidsersättning enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder.

6 §.

Rörande befattningshavares användande i tjänstgöring enligt 3 och 4 §§ åligger det befälhavare att göra anteckning i särskild journal enligt formulär, som fastställs av järnvägsstyrelsen. Journalen skall förvaras å befälhavarens expedition under minst tre år från den tid, då sista anteckningen gjordes i densamma.

7 §.

1. För medverkan vid handläggningen av ärenden rörande tjänstgöringstiden för den personal, å vilken bestämmelserna i denna kungörelse äga tillämpning, skall finnas en särskild tjänstgöringsnämnd.

2. Tjänstgöringsnämnden består av ordförande och fyra ledamöter.

Ordförande och suppleant för honom skola vara de personer, som förordnats till ordförande och suppleant i den tjänstgöringsnämnd, varom förmäles i § 7 kungörelsen den 4 juni 1920 (nr 286) angående tjänstgöringstiden för viss driftpersonal vid statens järnvägar. Av ledamöterna skola två utses av järnvägsstyrelsen, en av det däck- och maskinbefäl, varå bestämmelserna i denna kungörelse skola äga tillämpning, samt en av den personalsammanslutning, som omfattar det största antalet av tågfärjepersonalen i övrigt. För ledamöterna skola i enahanda ordning utses lika många suppleanter. Ledamöterna och suppleanterna utses för en tid av två år i sänder.

3. Tjänstgöringsnämnden har att avgiva utlåtanden över förslag till bestämmelser, varom i 8 § sägs, i ärenden angående från personalens sida framställda klagomål rörande tjänstgöringstiden samt i ärenden, i vilka järnvägsstyrelsen eljest finner sig böra inhämta nämndens yttrande.

4. I ärende angående framställt klagomål skall nämnden bereda såväl klaganden som vederbörande myndighet tillfälle att yttra sig.

8 §.

Järnvägsstyrelsen äger, efter tjänstgöringsnämndens hörande, meddela erforderliga bestämmelser angående tjänstgöringens ordnande med tillämpning av föreskrifterna i denna kungörelse.

Denna kungörelse har trätt i kraft den 1 januari 1942.

Bestämmelser rörande tillämpning av kungl. kungörelsen angående tjänstgöringstiden för personal vid statens järnvägars tågfarjor med hjälpfartyg.

12: 1. Personal, som, då tågfarja eller hjälpfartyg befinner sig å hemorten eller tillfällig stationeringsort eller ock är å annan plats för eftersyn, beordras till »törn ombord», »beredskapstjänst» eller »säkerhetstjänst» å stillaliggande färja eller hjälpfartyg, d. v. s. till att kvarbliva ombord allenast för att finnas i beredskap, därest något skulle inträffa av beskaffenhet att påfordra ingripande, äger att få tid för dylik beredskapstjänst räknad såsom halv tjänstgöringstid. Skulle vederbörande tagas i anspråk för verkligt arbete, skall tiden här för räknas såsom full tjänstgöringstid.

Tjänstgöringstidens beräknande.

2. Tid, understigande en halvtimme för måltid ombord, bestämd av sektionsföreståndaren och infallande under vakt på så sätt, att ett mindre antal av vaktens frånvarande, under det att de övriga utföra även de frånvarandes arbete, inräknas i tjänstgöringstiden. Denna bestämmelse gäller endast färja i trafik.

3. Sön- och helgdagar ävensom å tid efter kl. 18 före dylik dag utföres endast sådant arbete, som av befälet provas nödvändigt.

4. Då färja eller hjälpfartyg är ur trafik, utgör den ordinarie tjänstgöringstiden, med undantag för personal med vakttjänstgöring, 8½ timmar varje helgfri söckendag utom lördag, då tjänstgöringstiden utgör 5½ timmar.

I fall som nu nämnts, skall tjänstgöringen, om förhållandena så medgiva, på jul-, nyårs-, påsk-, pingst- och midsommarafteon sluta kl. 12.

5. Tillfällig tjänstgöring utöver den å vaktlista eller eljest fastställda tiden medräknas icke för annan dag än sådan, under vilken densamma uppgått till sammanlagt minst en halv timme, i vilket fall halv timme räknas för hel, men mindre del bortfaller.

6. Sammanlagda tjänstgöringstiden under månaden avrundas till helt timal, varvid halv timme räknas för hel, men mindre del bortfaller.

7. I fråga om beräkandet av tjänstgöringstiden, då tjänstehavare på grund av sjukdom eller erhållen tjänstledighet eller av annan anledning varit ur tjänst under del av månad, gäller, att tjänstehavare, som tjänstgör enligt regelbunden vaktfördelning, skall vara skyldig att för övriga delen av månaden tjänstgöra enligt vaktfördelningen utan att därvid få tillgodoräkna sig som övertid annan tid än den del av i vaktlistan till äventyrs inlagd övertid, som belöper sig på under månadens utgjorda tjänstgöringsdagar.

Tjänstgör tjänstehavare icke enligt regelbunden vaktfördelning, erhålles den tjänstgöringstid, som för honom må förekomma, så, att tjänstgöringstiden för månaden minskas, vid en maximitjänstgöringstid av 234 timmar för 30 dagar, med 8 timmar och, vid en maximitjänstgöringstid av 208 timmar för 30 dagar, med 7 timmar för varje dag, under vilken vederbörande varit ur tjänst.

13: 1. Tjänstgöringen skall i möjligaste mån bestämmas genom upprättade och anslagna tjänstgöringslistor, bestående av dels en för viss period fastställd vaktlista och dels en vaktfördelningslista.

Tjänstgöringslistor.

2. Vaktlistorna fastställas av sektionsföreståndaren efter tågfarjebefälhavarens hörande.

Vaktlista skall angiva all personalen åliggande tjänstgöringstid, såvitt den låter sig på förhand bestämmas, således även tid för alla slag av beredskapstjänst.

Å vaktlista skall, i erforderliga fall genom angivande av minuter, vara tydligt utsatt, när tjänstgöringen börjar och slutar.

3. Vaktfördelningslista fastställs av vederbörande tågfärjebefälhavare och beträffande hjälpfartyget genom den i tjänsten äldste tågfärjebefälhavaren i Trelleborg. Ändringar i gällande vaktfördelningslista skola genom direkta order delgivas dem, som äro berörda av ändringarna.

Fastställande
av vaktlista.

14. Innan nya vaktlistor fastställas, skall vederbörande tågfärjeper-sonal beredas tillfälle att framlägga sina önskemål beträffande tjänstgöringen. För den skull skola de utarbetade förslagen i god tid före den nya vaktlistans fastställande utställas till personalens kännedom. Eventuella framställningar om ändringar i de föreslagna vaktlistorna skola senast 6 dagar efter det förslaget hållits för personalen tillgängligt, ingivas till respektive tågfärjebefälhavare, som därefter skyndsamt översänder dem jämte eget yttrande till sektionsföreståndaren. Dylika framställningar skola beaktas i den utsträckning, som är möjligt med hänsyn till tjänstens behöriga skötande. I de fall, då sektionsföreståndaren anser sig förhindrad att tillmötesgå sålunda framställt önskemål, överlämnas frågan till distriktschefens prövning.

Övertids-
tjänstgöring.

15: 1. Har för personal, som är upptagen å vaktfördelningslista, måst under del av månad för annat ändamål än bärgning, varför bärgarlön utgår, förekomma tjänstgöring utöver den tid, som vaktlistan upptager, och skulle i följd härav, om vaktlistan tillämpades oförändrad ända till månadens slut, uppkomma längre tjänstgöringstid än som enligt 2 § mom. 1 i kungl. kungörelsen må få förekomma för vederbörande, skall, i den mån så kan ske, ersättning beredas genom motsvarande tids ökad ledighet under återstående delen av månaden eller under påföljande månad.

För det fall att färja tjänstgör i regelbundna seglationsperioder, kan i förestående omnämnd compensation för övertid beredas personalen under färjas nästa uppläggningsperiod.

2. Har ersättning genom motsvarande tids ökad ledighet i enlighet med mom. 1 icke kunnat lämnas, utgår för tjänstgöring utöver den tid, som enligt 2 § i kungl. kungörelsen må förekomma, övertidsersättning enligt i särtryck nr 156 angivna grunder.

Allmänna
grunder.

16. I det föregående givna tjänsteföreskrifter angiva de huvudgrunder, efter vilka tjänstgöringen bör ordnas.

För så vitt med tjänstens intresse är förenligt, bör tjänstgöringen lämpas efter förhållandena och tillbörlig hänsyn tagas till personalens önskningsar.

17—19 (Reservnr.)

Särskilda föreskrifter angående tjänstgöringstidens längd.

20: 1. För vissa stationer och tjänsteställen har järnvägsstyrelsen i enlighet med bestämmelserna i art. 1 § 3 fastställt längre tjänstgöringstid än som anges i kungörelsen ang. tjänstgöringstiden för viss driftpersonal vid statens järnvägar. Se härom bilaga 1.

Tjänstgöringstidens längd vid vissa tjänsteställen och för viss personal.

2. För den personal, på vilken nämnda kungörelse icke äger tillämpning, skall tjänstgöringstiden, med undantag för expeditions- och kontorsvakter, i regel icke överskrida:

a) för *personal å distrikts- och sektionsledningsexpeditioner, å verkstadsföreståndares vid huvudverkstad expedition samt å förrådsintendentskontor* 7 timmar i medeltal för tjänstgöringsdygn, dock att för enklare arbeten tjänstgöringstiden kan utsträckas intill 8 timmar; ägande vederbörande befäl rätt att regelbundet medgiva minskning i arbetstiden å sön- och helgdagar. (Sålunda fastställd tjänstgöringstid är att anse såsom normalt看id).

Anm. Den här angivna tjänstgöringstiden avser effektiv tjänstgöring. Raster för intagande av måltid, s. k. kaffe- eller lunchraster, få sålunda icke ingå i tjänstgöringstiden.

b) för *övrig personal* den tjänstgöringstid, som är bestämd i trafik-tjänst för den på samma ort tjänstgörande personal, å vilken kungörelsen äger tillämpning.

3. För *expeditions- och kontorsvakter* må vederbörande befäl bestämma tjänstgöringstiden, varvid hänsyn skall tagas till arbetets art.

Anm. Särskilda föreskrifter rörande minderårigas användande i arbete återfinnas i bil. 3.

21—22 (Reservnr.)

II. Bestämmelser rörande semester.

Semesterordning för linjepersonal.

23: 1. Semesterordningen avser att genom en för varje år uppgjord plan på förhand till tiden fastställa åtminstone viss del av tjänsteman jämlikt vederbörande avlöningsreglementen eller andra föreskrifter tillkommande semester. Semestern bör för att motsvara sitt ändamål att verka återställande av under arbetet nedsatta krafter i största utsträckning icke uttagas med enstaka dagar eller med ett litet antal sammanhängande dagar. I vilken omfattning så kan medgivas, bör under fasthållande av semesterns ändamål av vederbörande befäl noggrant prövas med hänsyn till förefintliga omständigheter.

Semesterordning.

2. För att icke onödigt stor reservpersonal skall behöva tagas i anspråk, är det befälets skyldighet att tillse, att semestern avpassas efter förefintligt behov av arbetskraft olika tider av året. Sålunda måste vid uppgörandet av semesterplan så förfaras, att det större antalet semesterdagar placeras under tider, då erfarenheten visat, att kravet på antal personal i tjänst är mindre, under det att under tider, då kravet på antal personal i tjänst är större, motsvarande åtstramning i semestern måste vidtagas.

Så långt det är möjligt utan särskilda kostnader, bör emellertid semester beredas personalen under den tid och på det sätt, den önskar.

Anm. I syfte att underlätta uppgörandet av semesterplanerna och semesterns rättvisa och rationella fördelning under semesterperioden har som bilaga nr 5 till detta särtryck intagits en mall för semesterplan, avsedd att komma till användning å stationer med större personalstyrka. Denna mall är likväl endast avsedd att tjäna som ett exempel. Hinder möter således icke att använda andra sätt för semestertilldelningen, som eventuellt befinnas lämpliga.

24: 1. Till ledning i stora drag vid uppgörandet av semesterplanerna skola tjäna följande riktlinjer.

Riktlinjer för uppgörande av semesterplaner.

Semesterplanen skall för personal, stationerad å ort,

a) där kallortstillägg *icke* utgår, omfatta tiden 1 febr.—15 nov.

b) där kallortstillägg utgår, omfatta följande tider:

Kallortsklass

I—II

III—IV

V—VI

Semesterperiodens längd

1 mars—15 november

15 mars—30 oktober

1 april—30 september

2. För en var tjänstehavare vid distrikt, förrådsavdelning eller huvudverkstad må under ovan angivna tid av året, där så kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång, genom semesterplanen fastställas semester under högst nedan angivna antal dagar, sålunda, att för tjänsteman, som enligt gällande bestämmelser äger åtnjuta semester

under	högst	12	dagar	må i semesterplanen	upptagas	högst	12	dagar
»	»	15	»	»	»	»	12	»
»	»	20	»	»	»	»	16	»
»	»	25	»	»	»	»	19	»
»	»	30	»	»	»	»	23	»
»	»	35	»	»	»	»	27	»
»	»	45	»	»	»	»	34	»

I den mån så är möjligt och lämpligt bör denna del av semestern utläggas i en sammanhängande följd, dock att, på personalens begäran och då så i övrigt befinnes ändamålsenligt, uppdelning i flera perioder kan ske.

3. Beträffande sektionsbefälet underlydande personal skola före den 15 januari föreståndarna för resp. tjänsteställen (station, banmästaravdelning, lokstation etc.) till sektionsföreståndaren inkomma med uppgift å de tider, under vilka såväl föreståndaren själv som den honom underlydande personalen önska utbekomma sin semester för året, ävensom, efter förhandling med personalen, med förslag till semesterindelning.

4. Med anledning av berörda uppgifter och förslag upprättas å sektionsledningsexpeditionen före januari månads utgång en semesterindelning för sektionen, upptagande i den mån så är möjligt enligt bestämmelserna i mom. 2 här ovan samtliga tjänstehavare samt tiderna för dem tilldelad semester.

5. På tjänstehavares begäran må redan i indelningsplanen semester kunna tilldelas honom helt eller delvis å annan tid av året än under nu ifrågavarande tidsperiod, ävensom, där så utan olägenhet kan ske, under längre tid än vad i mom. 2 angivits.

6. Vid upprättande av semesterindelningen iakttages, att företräde lämnas tjänstehavare, som med stöd av vederbörligt läkarbetyg önskar ledighet för svag hälsas vårdande.

7. Vad under mom. 3—6 stadgats rörande upprättande av semesterindelning m. m. för sektionsbefälet underlydande personal, gäller i tillämpliga delar även beträffande övrig personal vid distriktet liksom ock personal vid förrådsavdelning och huvudverkstad.

8. Semester under annan tid av året än i mom. 1 angiven ifrågakommer antingen såsom under mom. 5 anges såsom ingående i semesterindelningen, eller ock efter särskild därom för varje gång gjord ansökan.

9. Den 1 december varje år skall sektionsföreståndare låta utreda i vilken omfattning sektionens personal dittills icke åtnjutit densamma tillkommande semester och vidtaga härav betingade åtgärder.

Lag om semester för vissa arbetstagare.

25. Lag om semester den 29 juni 1945 (nr 420).

Semesterlagen.

Inledande bestämmelser.

1 §.

Denna lag äger tillämpning å arbetstagare i allmän eller enskild tjänst med undantag av sådana arbetstagare hos staten, för vilka gälla särskilda föreskrifter rörande semester. Från lagens tillämpning är ock undantagen arbetstagare, som är medlem av arbetsgivarens familj eller som avlönas uteslutande genom andel i vinst.

Anm. Lagen gäller icke beträffande i statens järnvägars tjänst anställda ordinarie, extra ordinarie och aspirantpersonal samt till trafikelever antagna personer. Däremot äger lagen tillämpning å kontors- och ingenjörselever, vägvakter, platsvakter och postbiträden, kontorsvakter och tillfälliga arbetstagare samt praktikanter och lärlingar ävensom kollektivanställd personal.

2 §.

Har mellan arbetsgivare och arbetstagare träffats avtal, som innefattar avstående från rätt till semester eller i något avseende mindre förmåner för arbetstagaren än vad i denna lag stadgas, vare avtalet i sådan del ogilt, med mindre annat i lagen angives.

Därest arbetstagare enligt avtal med arbetsgivaren äger rätt till längre semester än som föreskrives i 7 §, skola övriga bestämmelser i denna lag, i de avseenden ej annat överenskommits, gälla jämväl beträffande den överskjutande delen av semestern.

3 §.

Arbetstagare äger på grund av det arbete, som han under ett kalenderår (*kvalifikationsår*) utfört för arbetsgivarens räkning, rätt att av denne erhålla semester. Såsom kvalifikationsår må, såframt överenskommelse därom träffas, gälla annan period av samma längd.

Semestern skall utgå under året näst efter kvalifikationsåret; dock må efter överenskommelse semestern, helt eller delvis, åtnjutas tidigare.

Under semester skall lön utgå.

4 §.

Arbetstagare, som utför arbetet i sitt hem eller eljest under sådana förhållanden att det ej kan anses tillkomma arbetsgivaren att vaka över arbetets anordnande, är icke berättigad till semester utan äger i stället uppbära särskild semesterlön.

Vad i 3 § första och andra styckena är stadgat om semester skall äga motsvarande tillämpning beträffande semesterlön som nu sägs.

5 §.

Arbetstagare, som lämnar sin anställning eller entledigas därifrån, innan han åtnjuter semester eller semesterlön, vartill han förvärvat rätt enligt denna lag, skall erhålla ersättning därför (*semesterersättning*).

6 §.

Överlåtelse av företag eller fartyg må icke inverka på arbetstagarens rätt enligt denna lag.

Semesterns längd.

7 §.

Semester utgår med en dag för varje kalendermånad av kvalifikationsåret, under vilken arbetstagaren för arbetsgivarens räkning utfört arbete å minst sexton dagar, och med ytterligare en halv dag för varje sådan månad, därest arbetstagaren vid månadens ingång ej fyllt aderton år. Uppstår vid beräkningen av semesterns längd brutet dagantal, skall semestern utgå med närmast högre antal dagar.

Med dag, å vilken arbete utförts, jämställs dag, varunder arbetstagaren under pågående anställning

a) åtnjutit semester;

b) varit oförmögen till arbetet på grund av däri inträffat olycksfall eller sådan däri ådragen sjukdom, som avses i lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar;

c) i samband med havandeskap eller barnsbörd avhållit sig från arbetet, i den mån bortovaron icke överstigit tolv veckor; eller

d) fullgjort sådan i 27 § värnpliktslagen eller med stöd därav föreskriven militärövning om högst sextio dagar, som ej är beredskapsövning eller direkt ansluter sig till första tjänstgöring, dock att av tid för militärövning högst sextio dagar under varje kvalifikationsår må räknas arbetstagaren till godo.

Dag, under vilken arbetstagaren varit frånvarande från arbetet av anledning, som i andra stycket b)—d) sägs, skall icke jämställas med dag å vilken arbete utförts, därest arbete eljest uppenbarligen icke kunnat beredas arbetstagaren å sådan dag.

Om förlängd semester för vissa arbetstagare med särskilt pressande eller hälsofarligt arbete stadgas i särskild lag.

(Lag 29 juni 1946, som trätt i kraft 1 juli 1946 och tillika innehåller bestämmelse att fr. o. m. samma dag sådan ökad semesterrätt som avses i lagen om semester kan förvärras.)

Anm. Med dag, å vilken arbete utförts, må här icke jämställas dag, varunder arbetstagaren fullgjort första värnpliktstjänstgöringen eller varit inkallad till militärtjänstgöring i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap eller partiell mobilisering eller varit frånvarande för fullgörande av arbete enligt lagen om tjänsteplikt. Däremot räknas såsom i semesterhänseende privilegierad militärtjänstgöring — under förutsättning att tjänstgöringen icke ansluter sig direkt till första tjänstgöring — repetitionsövning, efterutbildningsövning, fortsatt tjänstgöring om högst 60 dagar samt tjänstgöring för värnpliktiga, avsedda för handräckningstjänst om högst 60 dagar.

Med i tredje stycket, sista meningen, använda uttrycket »därest arbete eljest uppenbarligen icke kunnat beredas arbetstagaren å sådan dag» åsyftas, att det måste kunna klart visas, att arbete icke kunnat beredas vederbörande, om hindret från dennes sida icke förelegat.

8 §.

I semestern inräknas icke söndagar. Ej heller inräknas däri helgdagar, såframt semestern utgår med mindre antal dagar i en följd än sex. Sedvanliga fridagar inräknas däremot i semestern.

Arbetstagare, som har att utföra sitt arbete jämväl å söndag, äger åtnjuta ledighet från arbetet å söndag, som infaller under eller omedelbart efter semestern, ehuru sådan dag ej skall inräknas i semestern. Är arbetstagare, varom här är fråga, berättigad till ledighet från arbetet å annan veckodag än söndag och infaller dylik ledighetsdag under semestern, skall den dagen inräknas i semestern.

Vad i andra stycket första punkten sägs med avseende å söndag skall äga motsvarande tillämpning å sådan helgdag, som enligt första stycket icke skall inräknas i semestern.

Anm. Sedan den 1 maj numera jämstälts med helgdag, torde bestämmelsen om »sedvanliga fridagar» sakna betydelse för statens järnvägars vidkommande.

9 §.

Övergår arbetstagare till annan anställning hos samma arbetsgivare och är i den anställningen löpande kalenderår kvalifikationsår, må semestern, med inräknande av de semesterdagar till vilka arbetstagaren förvärvat rätt i den tidigare anställningen, utgå med högst det antal dagar, vartill i den nya anställningen semester beräknas för helt år.

Anm. Vid tillämpning av denna § kan följande exempel tjäna till ledning:

En tillfällig arbetstagare, som enligt semesterlagen är berättigad till 6 dagars semester under 1946 (1 dag för var och en av månaderna juli—december 1945) och som från och med den 1 april 1946 anställes såsom e. o. stationskarl med rätt till 20 dagars semester per år eller alltså 15 dagars semester för $\frac{3}{4}$ år, äger utöver berörda 6 dagar — jämte 3 dagar för januari—mars 1946 — utfå 11 dagars semester i anledning av extra ordinarie anställningen eller sammanlagt 20 dagars semester under 1946.

10 §.

Där för arbetstagare i någon yrkesgrupp med hänsyn till anställningens art eller varaktighet, anställningsort, levnadsålder eller andra sådana omständigheter längre semester i allmänhet utgår än som föreskrives i 7 §, skall dylik sedvänja i fråga om semesterns längd lända till efter rättelse för arbetstagarna i yrkesgruppen.

Anm. Lagen skall ej medföra minskning i antalet nu utgående semesterdagar.

11 §.

Utgår i fall som avses i 2 § andra stycket eller 10 § längre semester än som föreskrives i 7 §, skall en tolvtedel av semestern anses belöpa å varje kalendermånad av kvalifikationsåret. Uppstår vid beräkningen av semesterns längd brutet dagantal, skall semestern utgå med närmast högre antal dagar.

Semesterns förläggning.

12 §.

Arbetsgivaren äger bestämma, när semester skall utgå; dock bör semestern, om arbetstagaren icke annat begär, såvitt möjligt förläggas till sommartid. Utan arbetstagarens medgivande må semestern icke förläggas till sådan tid för hans bortovaro från arbetet, som enligt 7 § andra stycket b)—d) och tredje stycket skall jämföras med tid å vilken arbete utförts.

Semestern skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstagaren. Överstiger semestertiden tolv dagar, och är rätten till sådan längre semester grundad på att arbetstagaren vid semesterrättens förvärvande ej fyllt aderton år, må dock semestern förläggas till två skilda perioder, av vilka den ena utgör minst tolv dagar.

Vad i andra stycket föreskrivits skall, i vad avser semestertid utöver sex dagar, icke gälla beträffande arbetstagare vid jordbruket jämte där till hörande binärningar och trädgårdsskötseln samt beträffande hembiträde i lantushåll, såframt arbetstagaren vid tiden för semesterns början fyllt aderton år.

Semester för arbetstagare å fartyg må icke utan arbetstagarens medgivande utgå annat än i svensk hamn.

(Lag 29 juni 1946, som trätt i kraft 1 juli 1946 och tillika innehåller följande: Vad i 12 § andra stycket andra punkten nya lagen är stadgat skall icke tillämpas

med avseende å arbetstagare, som enligt avtal, gällande för viss vid lagens ikraft trädande ännu icke tilländalupen tid, är berättigad till längre semester än tolv dagar.)

13 §.

Arbetsgivaren skall senast fjorton dagar före semesterns början på lämpligt sätt underrätta arbetstagaren om tiden för semestern; dock skall vad sålunda stadgats icke gälla beträffande arbetstagare å fartyg.

Å fartyg anställd arbetstagare, som önskar erhålla semester, skall göra skriftlig ansökan därom hos arbetsgivaren. Har sådan ansökan icke gjorts, skall arbetsgivaren i stället för semester utgiva ersättning till arbetstagaren med belopp, motsvarande vad denne skulle hava uppburit i lön under semestern; dock må arbetsgivaren i stället, såframt överenskommelse därom träffas med arbetstagare, under högst ett år uppskjuta semestern.

Lön under semester.

14 §.

Arbetstagare, som är avlönad med tidlön, beräknad för vecka eller längre tidsenhet, äger uppbära den å semestertiden belöpande lönen.

Annan arbetstagare än i första stycket sägs äger för varje semesterdag uppbära lön med belopp, motsvarande hans genomsnittliga dagsinkomst under de dagar av kvalifikationsåret, å vilka han utfört arbete för arbetsgivarens räkning. Hänsyn skall därvid icke tagas till sådant tillägg till lönen, som utgått för tid utöver den för arbetstagaren normala arbetstiden (overtidstillägg). Har arbetstagaren under minst hälften av den å kvalifikationsåret belöpande anställningstiden varit frånvarande från arbetet av anledning, varom förmåles i 7 § andra stycket b)—d), skall vid beräkning av lön under semester hänsyn tagas jämväl till tiden för bortovaron och till den lön, som arbetstagaren sannolikt skulle hava uppburit för berörda tid, därest han utfört arbete för arbetsgivarens räkning.

Vid beräkning av lön under semester skall hänsyn icke tagas till förmån av fri bostad eller till löneförmån, som är avsedd att utgöra ersättning för särskilda kostnader.

För arbetstagare, som avses i andra stycket, må överenskommelse träffas om annan beräkning av lönen än där föreskrives, såframt överenskommelsen har form av kollektivavtal och å arbetstagsarsidan slutits eller godkänts av organisation, som enligt lagen om förenings- och förhandlingsrätt är att anse såsom huvudorganisation. Föreligger dylikt kollektivavtal, må det av arbetsgivare, som är bunden av avtalet, efter överenskommelse tillämpas jämväl beträffande arbetstagare, vilken icke omfattas av kollektivavtalet men sysselsättes i sådant arbete för vilket avtalet gäller.

Anm. Semesterlönen för en arbetstagare, som tidigare arbetat mot ackord eller timlön, men sedermera befordrats till sådan anställning, varmed följer månadslön, skall redan under den första efter befordran utgående semestern bestämmas med hänsyn till månadslönens storlek.

Vid beräkning av arbetstages »genomsnittliga dagsinkomst» (andra stycket, första punkten) skall hänsyn även tagas till ackordsförtjänst, som intjänats under kvalifikationsåret. Över huvud taget skall här medräknas all beskattningsbar inkomst, exklusive overtidstillägg — således även lottjänstpenningar, dagtillägg o. dyl. — som ej utgör traktamentsersättning.

15 §.

Arbetstagare, som är i arbetsgivarens kost, äger för varje dag, då han under semestern icke till någon del erhåller denna förmån, rätt till skälig ersättning därför. Ersättning för kost utgår härvid jämväl för söndag och helgdag, som infaller under semestern.

16 §.

Arbetstagare mister rätten till lön under semestern, om han under någon del av denna utför avlönat arbete inom sitt yrke. Utan sådan påföljd äger dock arbetstagare i anställning, som innehaves jämsides med den vari semestern åtnjutes, utföra arbete som ej går utöver det vanliga.

Semesterlön för vissa arbetstagare.

17 §.

Arbetstagare, som avses i 4 §, är berättigad till särskild semesterlön för varje sådant kalenderkvartal av kvalifikationsåret, varunder hans arbetsinkomst hos arbetsgivaren uppgår till belopp, motsvarande minst sexton gånger den genomsnittliga dagsförtjänsten å orten för arbete av den art, varom fråga är, under en arbetstid av åtta timmar. Börjar kvalifikationsåret vid annan tidpunkt än kvartalsskifte, skall beräkningen grunda sig å envar av de perioder om tre månader som, räknade från början av kvalifikationsåret, falla inom detta.

Bestämmelserna i 14 § sista stycket skola äga motsvarande tillämpning vid fastställande av den genomsnittliga dagsförtjänsten å orten.

18 §.

Semesterlönen för arbetstagare, som avses i 4 §, utgör fyra procent av arbetstagarens sammanlagda arbetsinkomst hos arbetsgivaren under de kalenderkvartal eller däremot enligt 17 § svarande perioder av kvalifikationsåret, för vilka rätt till semesterlön föreligger, samt ytterligare två procent av arbetsinkomsten för kvartal eller period vid vars ingång arbetstagaren ej fyllt aderton år.

Beträffande arbetstagare, varom här är fråga, skall vad i 14 § tredje stycket och 15 § är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Semesterlönen skall utbetalas till arbetstagaren senast den 30 juni näst efter kvalifikationsårets utgång eller, därest kvalifikationsåret utlöper efter den 30 april, senast två månader efter dess utgång.

(Lag 29 juni 1946, som trätt i kraft den 1 juli 1946.)

19 §.

Har arbetstagare under viss kalendermånad för arbetsgivarens räkning utfört, förutom arbete som avses i 4 §, jämväl annat arbete utan att detta berättigar honom till semester enligt 7 §, skall jämväl sistnämnda arbete anses vara utfört under förhållanden, som avses i 4 §, och arbetstagaren förty under den i 17 § angivna förutsättningen vara berättigad till semesterlön för arbetet i dess helhet enligt bestämmelserna i 18 §. Vid bestämmande huruvida arbetstagarens sammanlagda arbetsinkomst uppgår till belopp, som medför rätt till semesterlön, skall den genomsnittliga dagsförtjänsten å orten för det i 4 § avsedda arbete, varom fråga är, vara avgörande även för det andra arbetet.

Har arbetstagare under viss kalendermånad för arbetsgivarens räkning utfört, förutom arbete för vilket semesterrätt för honom föreligger enligt 7 §, jämväl arbete under förhållanden som avses i 4 §, äger han icke räkna sig sistnämnda arbete till godo för erhållande av semesterlön.

Semesterersättning.

20 §.

Semesterersättning skall bestämmas enligt de i 14, 15, 18 och 19 §§ stadgade grunderna. Vid beräkning av semesterersättningens storlek

skall, där arbetstagaren var avlönad med tidlön, beräknad för vecka eller månad, av lönen å varje dag, för vilken semesterersättning skall utgå, anses belöpa vid veckolön en sjättedel och vid månadslön en tjugufemtedel. För arbetstagare i arbetsgivarens kost skall ersättning för kosten utgå allenast för det antal dagar, för vilket ersättning i övrigt skall beräknas.

Har arbetstagare under sin anställning utan invändning mottagit semester, vartill han ännu icke förvärvat rätt eller som han eljest ännu icke varit berättigad åtnjuta, må vid semesterersättningens bestämmande det antal dagar avräknas, som svarar mot sådan semester.

Då anställning upphör till följd av arbetstagarens pensionering, äger arbetsgivaren från arbetstagaren tillkommande semesterersättning avdraga vad av pensionen belöper å det antal dagar, för vilket semesterersättning skall utgå.

Anm. Vid tillämpning av bestämmelserna i tredje stycket lämnas på begäran uppgift rörande arbetstagarens pension av järnvägsstyrelsens kanslibyrå.

21 §.

Där arbetstagare i fall, som avses i 9 §, lämnar den nya anställningen eller entledigas därifrån, innan han i denna blivit berättigad till minst det antal semesterdagar, vartill han förvärvat rätt i den tidigare anställningen, skall han för felande semesterdagar erhålla semesterersättning enligt de för den tidigare anställningen gällande grunderna.

Anm. Om en tillfällig arbetstagare befordras exempelvis till stationskarlsaspirant, varigenom civila icke-ordinariereglementet blir å honom tillämpligt, kan han — om han slutar den nya anställningen, innan han i denna fått åtnjuta någon semester — icke återopa sig på bestämmelserna i 21 § i semesterlagen för rätt till semesterersättning. Denna lag är nämligen icke tillämplig på honom, när hans anställning upphör, och hans rätt till semesterersättning är uteslutande att bedöma enligt reglementets föreskrifter.

22 §.

Semesterersättning skall utbetalas senast inom en vecka från utgången av det kalenderkvartal, varunder arbetstagarens anställning upphört, eller, därest arbetstagaren innehaft sin anställning sedan minst tre månader, senast inom en vecka efter anställningens upphörande.

Möter hinder mot att inom den i första stycket angivna tiden beräkna semesterersättningens storlek, må semesterersättningen utbetalas senare än där sägs; dock skall semesterersättningen i dylikt fall utbetalas senast inom en vecka sedan hindret upphört.

Särskilda bestämmelser.

23 §.

Åsidosätter arbetsgivare sina förpliktelser enligt denna lag, skall han gälda, förutom den semesterlön eller semesterersättning vartill arbetstagaren på grund av lagen kan vara berättigad, ersättning för uppkommen skada.

Vid bedömande om och i vad mån skada uppstått skall hänsyn tagas även till arbetstagarens intresse av att erhålla semester och övriga sådana omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.

Om det med hänsyn till den skadevällandes ringa skuld, den skadelidandes förhållande i avseende å tvistens uppkomst, skadans storlek

eller omständigheterna i övrigt finnes skäligt, må skadeståndets belopp nedsättas; fullständig befrielse från skadeståndsskyldighet må ock äga rum.

24 §.

Älägges skadeståndsskyldighet flera, skall den fördelas mellan dem efter den större eller mindre skuld, som provas ligga envar till last.

25 §.

Envar, som vill fordra lön, ersättning eller skadestånd enligt denna lag, skall anhängiggöra sin talan inom två år från utgången av det år, varunder arbetstagaren enligt lagen ägt åtnjuta den förmån, till vilken anspråket hänför sig. Försummas det, vare talan förlorad.

26 §.

Mål, som avse tillämpningen av denna lag, upptagas och avgöras av allmän domstol; dock skola mål beträffande arbetstagare, vilkas arbetsavtal regleras av kollektivavtal, anhängiggöras vid arbetsdomstolen.

I fråga om anhängiggörande och utförande hos arbetsdomstolen av talan jämlikt denna lag skall gälla vad i 13 § lagen om arbetsdomstol stadgas, ändock att målet ej är sådant som i sistnämnda lag sägs.

Anm. De i 13 § lagen om arbetsdomstol intagna bestämmelserna innebära bl. a., att kärandetalan i första hand skall väckas och utföras av förening, som slutit kollektivavtal, att om talan skall föras mot medlem eller förutvarande medlem i sådan förening, föreningen även skall instämmas samt att dylik förening må utföra svarandetalan för medlem där denne ej själv utför sin talan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1946, från och med vilken dag semesterrätt enligt lagen kan förvärfvas.

Genom denna lag upphäves lagen den 17 juni 1938 (nr 287) om semester.

Arbetstagare som den 1 januari 1946 förvärvat semesterrätt enligt den äldre lagen skall, i den mån han icke då åtnjutit honom enligt nämnda lag tillkommande förmån, äga åtnjuta semesterförmån enligt bestämmelserna i den nya lagen.

Har arbetstagare sedan tid före den 1 januari 1946 intill samma dag fortlöpande innehaft viss anställning utan att dock semesterrätt enligt den äldre lagen uppkommit för honom och fortsätter anställningen därefter under så lång tid att, om den äldre lagen icke upphört att gälla, semesterrätt skolat inträda enligt densamma, skall han jämväl med avseende å den del av anställningstiden, som infallit före den 1 januari 1946, äga åtnjuta semesterförmån enligt bestämmelserna i den nya lagen.

Vad i 2 § andra stycket denna lag stadgas skall icke äga tillämpning å sådant avtal mellan arbetsgivare och arbetstagare, som gäller för viss, vid lagens ikraftträdande ännu icke tilländalupen tid.

III. Bestämmelser rörande förhandlingsrätt.

28. Kungl. Maj:ts kungörelse den 4 juni 1937, SFS nr 292, angående förhandlingsrätt för statens tjänstemän.

Förhand-
lingsrätt.

1 §.

Statens tjänstemän äga rätt att beträffande de i 4 § nämnda frågor förhandla med vederbörande myndighet, dock utan att inskränkning därigenom göres i myndigheten tillkommande beslutanderätt.

Med statens tjänstemän avses i denna kungörelse sådana arbetstagare i statens tjänst, som äro underkastade ämbetsmannaansvar.

Med myndighet jämställes styrelse för sådan statlig institution, som icke kan betecknas såsom myndighet.

2 §.

Förhandling äger rum mellan myndighet samt förening av tjänstemän eller förening av flera sådana föreningar. Förhandlingsrätt tillkommer dock blott förening, vilken Konungen tillerkänt sådan rätt i förhållande till myndigheten.

Myndighet må uppdraga åt underlydande organ, att å myndighetens vägnar förhandla beträffande visst ärende eller vissa slag av ärenden. Meddelande om sådant uppdrag skall av myndigheten översändas till vederbörande föreningar, vilka tillerkänts förhandlingsrätt i förhållande till myndigheten.

Förening äger utöva förhandlingsrätt jämväl genom avdelning av föreningen eller genom ansluten förening, som icke själv erhållit förhandlingsrätt, dock endast då fråga är om förhandling med myndighets underlydande organ.

Beträffande förhandling mellan ombud, som av Konungen utses, samt förening stadgas i 11 §.

3 §.

Ansökan om förhandlingsrätt i förhållande till viss myndighet skall ställas till Konungen samt ingivas eller i betalt brev insändas till myndigheten.

Vid dylik ansökan skall fogas:

1) föreningens stadgar;
2) uppgift å de personer, som äro ledamöter i styrelsen för föreningen eller som eljest äga företräda föreningen, ävensom å deras adresser; samt

3) uppgift å ungefärliga antalet av de medlemmar i föreningen eller till föreningen ansluten förening, vilka äro anställda hos myndigheten.

Till myndighet inkomna ansökningshandlingar skola av myndigheten med eget yttrande översändas till kommunikationsdepartementet.

Sker beträffande förening, som erhållit förhandlingsrätt, ändring i verksamhetsområdet eller i förhållande, som i andra stycket under 2)

sägs, eller undergår medlemsantalet större förändringar, skall anmälan därom göras hos vederbörande myndighet.

4 §.

Förhandling må äga rum beträffande tjänstemännens allmänna anställnings-, arbets- och avlöningsvillkor ävensom beträffande tillämpningen av sådana villkor.

5 §.

Innan myndighet avgiver förslag till eller fastställer nya eller ändrade anställnings-, arbets- eller avlöningsvillkor, skall myndigheten, såvida frågan är av principiell eller eljest allmän betydelse och uteslutande berör dess tjänstemän, på lämpligt sätt bereda de i förhållande till myndigheten förhandlingsberättigade föreningar, som frågan må anses röra, tillfälle att taga kännedom om föreliggande utkast till sådana villkor.

Påkallar förening i anledning härav förhandling, skall meddelande härom lämnas inom skälig tid och senast inom en vecka efter delfäendet.

6 §.

Förhandling äger rum i skriftlig eller muntlig form. Påkallas från endera sidan muntlig förhandling, skall sådan äga rum, även om skriftlig förhandling pågår eller föregått.

7 §.

Vid skriftlig förhandling skall från endera sidan avlåten skrivelse utan oskäligt dröjsmål skriftligen besvaras. I svarsskrivelsen böra, så framt icke muntlig förhandling däri påkallas, skälen för intagen ståndpunkt angivas.

Myndighet må förklara skriftlig förhandling avslutad, då myndigheten så prövar skäligt.

8 §.

Tid och plats för muntlig förhandling bestämmas av myndigheten. Därvid skall iakttagas, att frågans behandling icke oskäligt fördröjes.

Myndigheten utser ordförande att leda förhandlingen samt förordnar sekreterare att föra protokoll. Ordföranden må förklara muntlig förhandling avslutad, då han så prövar skäligt.

I protokollet skola framlagda förslag och avgivna förklaringar återgivas, varvid skälen för de å ömse sidor intagna ståndpunkterna skola i korthet angivas. Protokollet skall justeras av ordföranden samt en representant för myndigheten och en representant för varje i förhandlingen deltagande förening.

Protokollet utgives avgiftsfritt samt tillställes myndigheten och föreningen.

9 §.

Fråga, varom förhandling förts, må av myndighet icke upptagas till slutlig behandling, innan en vecka förflutit från det skriftlig förhandling förklarats avslutad eller innan protokoll över muntlig förhandling kommit myndigheten tillhanda.

Utan hinder av vad sålunda stadgats, må myndighet, därest så anses av förhållandena påkallat, föreskriva, att nya eller ändrade bestämmelser skola tillämpas tills vidare, intill dess slutligt beslut i frågan blivit meddelat.

10 §.

Då ärende, som varit föremål för förhandling enligt denna kungörelse, överlämnas till annan myndighet eller till Konungen, skall i ärendet förd skriftväxling jämte protokoll från muntlig förhandling biläggas.

11 §.

På därom av myndighet eller förening gjord framställning må, därest Konungen så prövar skäligt, förhandling äga rum mellan ombud, som av Konungen utses, och förening.

12 §.

Genom denna kungörelse göres icke ändring i vad eljest kan gälla beträffande rätt för statens tjänstemän att tillvarataga sina intressen i fråga om anställnings-, arbets- eller avlöningsvillkor.

13 §.

Myndighet och förening bestrida envar sina kostnader för förhandling.

Tjänsteman må icke förvägras ledighet för deltagande i muntlig förhandling.

14 §.

För militär personal och likställda gälla de inskränkningar i fråga om förhandlingsrätten, som särskilt stadgas.

Denna kungörelse har trätt i kraft den 1 januari 1938.

Förhandlingsrätt jämlikt förestående kungörelse i förhållande till järnvägsstyrelsen har enligt Kungl. Maj:ts beslut tillerkänts envar av Statens järnvägars befälsförbund, Statsbanornas ingenjörsförbund, Statsverkens ingenjörsförbund, Svenska järnvägarnas kontorspersonal- och arbetsledareförbund, Svenska järnvägsmannaförbundet, Sveriges järnvägars banmästareförening och Statsbanornas kvinnliga tjänstemannaförening.

29—30 (Reservnr.)

IV. Normer för enhetlig personaluppsättning¹

Allmänna bestämmelser.

31. 1. Till ledning vid bedömandet av den uppsättning av personal inom högst 27 lönegraden¹), som bör finnas på skilda tjänsteställen, meddelas här nedan vissa allmänna riktlinjer. Dessa riktlinjer skola emellertid icke vara undantagslöst utslagsgivande. Gränsfall kunna föreligga och tjänsten inom tjänsteställen med inbördes fullt likartade arbetsuppgifter kan vara olika organiserad, varför avvikelser från vad nedan säges kunna vara motiverade. Det tillkommer i dylika fall distriktscheferna att — då fråga är om andra befattningar av högst 19 lönegraden än stationsmästarbefattningar av klasserna 6 och 7 — fastställa annan personaluppsättning än den i riktlinjerna angivna, därvid dock icke i något fall högre tjänst får ifrågakomma än den här nedan medgivna, såvida icke styrelsen annorlunda bestämt.

2. Tjänst får icke föreslås vare sig inrättad eller uppehållen på förordnande med mindre det är utrett, att hela eller övervägande delen av vederbörande tjänstemans arbetstid i samtliga ifrågakommande tjänstgöringsturer kommer att utfyllas med uppgifter av sådan art, att de, på sätt av det följande framgår, kvalificera för befattningen. Sådan utredning skall även företagas, innan vakant befattning inom befordrad grad tillsättes.

3. Där tillämpningen av efterföljande normer skulle medföra ständig tjänstgöring, t. ex. i sen kvällstur eller i nattjänst, bör alternering med annan tjänsteman i samma lönegrad eftersträvas. Kan sådan alternering icke ske, skall tjänsten ifråga icke tillsättas med ordinarie innehavare utan endast vikariatsförordnande dag för dag ifrågakomma för de tjänstemän, som turvis uppehålla densamma.

4. Ifråga om vissa tjänster vid ban-, maskin- och trafikavdelningarna har till grund för inrättandet lagts en siffermässig värdering av tjänsternas svårighetsgrad. Närmare uppgifter om de tjänster detta gäller samt om var de grunder, som följts vid värderingen, kunna återfinnas, lämnas i början av resp. avdelning.

Ifrågavarande värderingar ha givits formen av poängberäkningar och vanligen ha på de uppkomna poängskalorna vissa poänggränser bestämts mellan olika slag av tjänster. Allmän revidering av dessa beräkningar kommer att ske genom styrelsens försorg, då behov därav kan anses föreligga. Mellan varje sådan revidering böra ändringar i de tjänstegraderna, som de redan verkställda poängberäkningarna anvisat, endast företagas, därest t. ex. organisatoriska förändringar av ett eller annat slag eller andra speciella omständigheter inträffat sedan senaste beräkningen utfördes. Sådana förändringar i de viss befattning åliggande arbetsuppgifternas art och omfattning, som grunda sig på en tillfällig upp- eller nedgång i trafiken och arbetsbelastningen, förhandenvaron av tillfälliga större ny- och ombyggnadsarbeten o. d., utgöra däremot icke motiv för verkställande av ny poängberäkning i och för upp- eller nedflyttning av tjänster.

¹) Då i det följande angives viss lönegrad, avses sådan enligt löneplan Ca eller Ce.

A. Normalspåriga bandelar.¹⁾

Distriktskanslierna.

32. Byråassistent i 24 lönegraden:

som närmast ansvarig under vederbörande föredragande avdelningsexperter för beredningen av personal-, avlönings- och allmänna ärenden samt som arbetsledare för kansliets allmänna avdelning,

för handläggning av biltrafikärenden på distrikt med särskilt omfattande biltrafik.

Byråassistent i 23 lönegraden:

för handläggning av biltrafikärenden på distrikt, där biltrafiken icke är av den omfattning, att byråassistent i 24 lönegraden anses erforderlig och dessa ärenden ej heller lämpligen böra påläggas befattningshavare i lägre lönegrad.

Ingenjör i 23 lönegraden:

där så prövas erforderligt som närmaste biträde till specialingenjör vid distrikt, inom vilket finnas anläggningar av större omfattning och mera komplicerad beskaffenhet.

Förste bokhållare:

som närmast ansvarig för bokföringsarbetet, för utfärdande och kontrasignering av checker och för girering till distriktets postgiro-konto för utgifter ävensom för fortlöpande kontroll av distriktskassan.

Bokhållare:

som föreståndare för distriktskassa.

Förste stationsskrivare:

som närmaste biträde åt trafikinspektör;

för handläggning av biltrafikärenden på distrikt med mindre omfattande biltrafik men där dessa ärenden likväl äro av den omfattning, att de ej kunna påläggas befattningshavare i lägre lönegrad.

Kontorsskrivare:

som biträde åt distriktssekreterare (jfr förste kontorist);

för biträde på personalavdelningen med ärenden angående rekrytering och löneklassplacering, utförande av psykologiska prov, uppsättande av beslutskrivelser i personalärenden m. m., planläggning av läkarundersökningar, granskning av manuskript till avlöningsstat o. d.; för biträde med bokföringsarbetet, utställande av räkningar å föreningsstationsbidrag och utövande av kontroll över erlagda sådana bidrag, granskning och sammanställning av distriktets avdelnings- och omföringsräkningar, kontogranskning, upprättande av bokförings-

¹⁾ Normer för enhetlig personaluppsättning vid smalspåriga bandelar komma att intagas i särtrycket, sedan desamma blivit slutgiltigt fastställda.

uppgifter, utarbetande av förslag till kostnadsstater och fördelning av erhållna anslag;

som biträde åt sektionsföreståndaren för tågfarjedriften med personal- och bokföringsärenden samt andra icke tekniska ärenden och utredningar.

Ritare:

för biträde med tekniskt betonade utredningar och arbetsuppgifter, kostnadsförslag m. m.

Kansliskrivare:

för handhavande av kansliets diariieföring och därmed sammanhängande göromål.

Förste kontorist:

som biträde åt distriktssekreterare, därest icke kontorsskrivare anses erforderlig för ändamålet;

för biträde på bokföringsavdelningen med granskning av distriktets avlöningsredovisningar, upprättande av samlingslistor å avlöningsmedel och kreditposter m. m., granskning och annan behandling av medicinräkningar, granskning av redovisningar över influtna postfacks- och badavgifter, gångbiljettredovisningar, avgifter för försåld kolaska m. m. och av kontering och kvittering av avlöningslistor m. m.

Kontorist:

som biträde i erforderliga fall åt specialingenjör med enklare utredningar och ritarbeten, allt i den mån dessa uppgifter icke kunna som utfyllnadsarbeten påläggas annan tjänstehavare;

som biträde på personal- och bokföringsavdelningarna med upprättande av personalredovisningar, förteckningar över sökande till lediga befattningar, bokföringsuppgifter, kassaredovisning och andra liknande sammanställningar, vartill fordras viss erfarenhet och rutin, allt i den mån dessa uppgifter icke kunna som utfyllnadsarbeten påläggas befintlig personal i högre lönegrad.

Kanslibiträde:

som handsekreterare åt distriktschef;

för biträde med diariieföring och därmed sammanhängande göromål, där dessa göromål äro så omfattande, att biträde med deras utförande ständigt erfordras;

för ledning av maskinskrivningsarbetet, där så erfordras och där denna ej kan uppdragas åt den för diariieföringen ansvarige tjänstemannen eller åt distriktschefens handsekreterare;

för biträde på distrikt med särskilt omfattande biltrafik med förandet av arbetarkort, statistikarbeten m. m. för biltrafikens räkning.

Expeditionsvakt eller kontorsvakt:

för vakttjänst, budsändning, kringbärning och avsändning av post, duplicering av skrivelser, biträde med uttagning och insortering av arkivhandlingar samt med ljuskopiering av ritningar, komplettering av särtryck och andra enklare rit- och kontorsarbeten.

Kontorsbiträde:

för upptagning av stenogram, maskinskrivning, införingar i vissa liggare, komplettering av särtryck och andra enklare kontorsgöromål.

Skrivbiträde:

för maskinskrivning och andra enklare göromål, där dessa äro av sådan omfattning, att de utfylla en eller flera tjänstehavares hela arbetstid.

Banavdelningen.

33: 1. Klassificeringsgrunder för vissa slag av befattningar.

Banmästaravdelningarnas, signal- och telefonreparatörssträckornas samt omformarstationernas inbördes storleksordning och svårighetsgrad är siffermässigt värderad. Denna värdering är, vad banmästaravdelningarna beträffar, utförd i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag av särskilda kommitterade, vilket förslag avlämnats till styrelsen den 21 september 1938 (dnr Dbr 1108/35). Värderingen av signal- och telefonreparatörssträckorna samt omformarstationerna är utförd på sätt som av 1938 års personalkommission förordats. Närmare redogörelse för de av kommissionen i sådant hänseende föreslagna grunderna återfinnes i kommissionens betänkande del I. Utdrag ur dessa grunder, sådana de föreligga efter vissa under år 1944 företagna ändringar av dem, är, vad angår banmästaravdelningar och reparatorsträckor, intaget som bilaga nr 6 till detta särtryck.

2. Baningenjörsexpeditioner.

Ingenjör i 27 lönegraden:

såsom föreståndare för elektrosektion.

Ingenjör i 25 lönegraden:

som baningenjörens närmaste man och ställföreträdare å de större bansektionerna med uppgift att bl. a. upprätta förslag, kostnadsberäkningar och arbetsplaner m. m. för nybyggnads-, förändrings- och underhållsarbeten betr. bana, byggnader och anläggningar, biträda med inspektion och kontroll över pågående arbeten, handlägga militära ärenden och tekniska uppgifter.

Ingenjör i 23 lönegraden:

dels på bansektion, där ingenjör i 25 lönegraden ej finnes, för fullgörande av uppgifter av de slag, som ovan uppräknats såsom tillkommande ingenjör i 25 lönegraden, dock med förbehåll, vad de minsta sektionerna beträffar, att permanent behov av befattningen föreligger med hänsyn till förekommande nyanläggnings-, förändrings- m. fl. arbetens omfattning;

dels på någon av de större bansektioner, på vilka ingenjör i 25 lönegraden finnes, med hänsyn till förefintligt behov av arbetskraft eller behov av rekryteringspersonal.

Bokhållare:

vid sektion, som skall förestås av förste baningenjör, såsom ledare för det kamerala arbetet och särskilt för handläggning av de mera krävande personal- och bokföringsärendena m. m., såsom kostnadsutredningar av olika slag, förrädsärenden, inventering av filialförråd m. m., personalärenden rörande antagning, utbildning, befordran, förflyttning, avsked m. m. samt granskning av dagsverks- och arbetsjournaler.

Kontorsskrivare:

vid sektion, som skall förestås av baningenjör, med uppgifter, motsvarande dem som här ovan angivits för bokhållare.

Ritare:

för uppmätningar och undersökningar att ligga till grund för uppgörandet av ritnings- eller kostnadsförslag samt i övrigt för kvalificerat ritarbete och vård av äganderättshandlingar ävensom för biträde med andra arbetsuppgifter av teknisk art.

Förste kontorist:

på större och medelstor sektion för handhavande av arbetet med upprättandet av avlöningslistor för fast anställd personal och traktementslistor, granskning och komplettering av arbetaravlöningslistor samt sammandrag och kontering av avlöningslistor, handläggning av införselärenden och biträde med upprättande av förslag till avlöningsstat för kommande år, granskning, kontering och bokföring av inkomst- och utgiftshandlingar, upprättande av avdelnings- och omföringsräkningar samt handläggning av hyresärenden;

för utförande av enklare tekniska utredningar.

Kontorist:

dels på de sektioner, på vilka förste kontorist icke finnes, för handhavande av uppgifter motsvarande dem som angivits för förste kontorist;

dels, i mån av behov, på de sektioner, inom vilka förste kontorist finnes, för biträde med personal-, avlönings-, förräds- och bokföringsärenden, statistik, enklare tekniska utredningar, kostnadsförslag m. m. samt ritarbeten.

Expeditionsvakt eller kontorsvakt:

för enklare kontorsgöromål, renritningsarbeten, budsändning m. m.

Kontorsbiträde:

för registrering och aktförvaring, stenografering, maskinskrivning och enklare kontorsgöromål.

Skrivbiträde:

för maskinskrivning och enklare kontorsgöromål, där dessa äro av sådan omfattning, att de utfylla en eller flera tjänstehavares hela arbetstid.

3. Banmästaravdelningar.

Överbanmästare i 22 lönegraden:

som föreståndare för banmästaravdelning med poängtal 300 och däröver.

Överbanmästare i 20 lönegraden:

som föreståndare för banmästaravdelning med poängtal 150—299.

Förste banmästare i 18 lönegraden:

som föreståndare för banmästaravdelning med poängtal 110—149.

Förste banmästare i 16 lönegraden:

som föreståndare för banmästaravdelning med poängtal 70—109.

Banmästare:

som föreståndare för banmästaravdelning med poängtal understigande 70;

som närmaste man till överbanmästare, vilken förestår banmästaravdelning med poängtal 170 och däröver.

Förste reparatör eller reparatör:

för arbetsledning i de fall, då banavdelningens reparationsarbeten kräva ett flertal särskilt avdelade yrkesarbetare.

Kontorist:

som biträde på överbanmästarexpedition vid banmästaravdelning med poängtal överstigande 300.

Banförman:

som närmaste man till föreståndare för banmästaravdelning med poängtal 75—169;

för biträde å större överbanmästaravdelning med arbetsledning och kontrollantskap över arbeten i sådana fall, då härför använda arbetsstyrkor under övervägande delen av året äro så stora, att permanent behov av banförman prövas föreligga.

Banbiträde:

som närmaste man till föreståndare för banmästaravdelning med poängtal 65—74;

som expeditionsbiträde på banmästaravdelning med poängtal fr. o. m. 300 och därunder, i den mån särskilt sådant biträde erfordras;

som förare av större inspektionsdressin;

som förare av personbil;

som närmast ansvarig för löpande tillsyn, skötsel och underhåll av maskineri till större rörlig bro, som hålles öppen för seglation under större delen av året;

som arbetsledare på de största bangårdarna, då där använda arbetsstyrkor under större delen av året äro så stora, att permanent behov av särskild arbetsledare prövas föreligga;

som sträckvakt.

4. Växtdepåer och planteringar.

Förste trädgårdsmästare:

i regel en på varje distrikt för tillsyn och skötsel av planteringar, ledning av arbetena vid distriktets växtdepåer m. m.

Trädgårdsmästare:

i regel en på varje bansektion för tillsyn över planteringar vid stationer och boställshus, utförande av trädgårdsarbeten och skötsel av de på vissa sektioner befintliga plantskolorna.

5. Signalsäkerhetsanläggningar.

Ledningsmästare i 19 lönegraden:

som föreståndare för underhållssträcka av den storleksordning, signalreparatörssträckan i Stockholm innehar.

Ledningsförman:

som föreståndare för annan underhållssträcka med 600 poäng och däröver än den ovannämnda.

Förste reparatör:

som föreståndare för underhållssträckor med poängtal 300—599; som närmaste man till ledningsmästare.

Reparatör:

som föreståndare för samtliga underhållssträckor med poängtal under 300;

som närmaste arbetsbiträde åt ledningsförman, som förestår underhållssträcka;

i mån av behov för skötsel av mera krävande större specialanläggning.

Banbiträde:

för att beträffande viss avgränsad del av underhållssträcka, vilken förestås av förste reparatör eller reparatör, självständigt handhava sådan fortlöpande tillsyn samt sådana reparations- och underhållsarbeten på inom sträckan befintliga anläggningar, som kräva yrkesutbildad medhjälpare till sträckföreståndaren.

6. Telefonanläggningar.

Ledningsmästare i 19 lönegraden:

som föreståndare för underhållssträcka av den storleksordning, telefonreparatörssträckan i Stockholm innehar.

Ledningsförmän:

som föreståndare för annan underhållssträcka med 10.000 poäng och däröver än den ovannämnda.

Förste reparatör:

som föreståndare för underhållssträcka med poängtal 3.500—9.999; för handhavande av den närmaste tillsynen och det fortlöpande underhållet av i Stockholm befintliga telefonväxlar och telefonledningsnät.

Reparatör:

som föreståndare för samtliga underhållssträckor med poängtal under 3.500;

som närmaste arbetsbiträde åt föreståndare för underhållssträcka med ett poängtal av minst 7.000;

i mån av behov för permanent felpassning vid större telefonväxel.

Banbiträde:

för att, beträffande viss avgränsad del av underhållssträcka, självständigt handhava sådan fortlöpande tillsyn samt sådana reparations- och underhållsarbeten på inom sträckan befintliga anläggningar, som kräva yrkesutbildad medhjälpare till sträckföreståndaren.

7. Elektrodriften.

Ledningsmästare i 20 lönegraden:

som föreståndare för de största ledningsunderhållsområdena med tillhörande driftcentraler.

Ledningsmästare i 19 lönegraden:

som föreståndare för medelstort ledningsunderhållsområde med tillhörande driftcentral.

Ledningsförmän:

som föreståndare för mindre ledningsunderhållsområde med tillhörande driftcentral.

Förste reparatör:

som föreståndare för mindre transformatorstation; i regel som närmaste man till ledningsmästare.

Reparatör:

som medhjälpare till föreståndare för omformar- eller transformatorstation — i regel en reparatör vid varje sådan station — med mera kvalificerade uppgifter och för att vid förfall för såväl ledningsmästare som förste reparatör, där sådan finnes, inträda som driftledare;

för att under ledningsmästare eller ledningsförman närmast handhava drift och underhåll samt förändrings- och nybyggnadsarbeten på elektriska starkströmsanläggningar vid järnvägsknutpunkt med mera omfattande dylika anläggningar.

Banbiträde:

för tjänstgöring vid omformar- och transformatorstation företrädesvis som arbetsledare vid sådana arbeten på elektriska starkströmsanläggningar, som ej kräva högre kvalificerad arbetskraft;

för att vid matningsgränsstationer och liknande platser under närmast högre befäl handhava den närmaste tillsynen över anläggningarna och tjänstgöra som arbetsledare för grupper av underhållspersonal.

Maskinavdelningen.

34: 1. Klassificeringsgrunder för vissa slag av befattningar.

Lokstationernas inbördes storleksordning är siffermässigt värderad enligt grunder, som i sådant hänseende föreslagits år 1939 av en särskild kommitté för klassindelning av lokstationerna (dnr Dbr 1568/38). Utdrag ur dessa grunder är intaget som bilaga nr 6 till detta särtryck.

2. Maskiningenjörsexpeditioner.

Ingenjör i 23 lönegraden:

för handläggning av tekniska ärenden, biträde med inspektion, utredningar, undervisning av personal, besiktning och provning av lyftanordningar, pannor m. m. samt vid behov för lokledning och turlistarbeten.

Lokmästare i 22 lönegraden:

på 1 maskinsektionen för handhavande av turlistarbeten.

Lokmästare i 20 lönegraden:

på 5 och 10 maskinsektionerna för handhavande av turlistarbeten.

Förste bokhållare:

vid de största maskinsektionerna såsom ledare för det kamerala arbetet och särskilt för handläggning av de mera krävande personal- och bokföringsärendena m. m., såsom ärenden angående antagning, utbildning, befordran, löneklassplacering, förflyttning och avskedande av personal, kostnadsutredningar av olika slag m. m.

Bokhållare:

på medelstora maskinsektioner för arbetsuppgifter, motsvarande dem som ovan angivits för förste bokhållare.

Kontorsskrivare:

på de minsta maskinsektionerna för arbetsuppgifter, motsvarande dem som ovan angivits för förste bokhållare;

på de största och vissa medelstora maskinsektioner som biträde åt den kamerala ledaren med mera krävande personal- och räkenskapsärenden m. m.

Förste kontorist:

på varje maskinsektion för beredning eller självständig handläggning av personal-, avlönings- och räkenskapsärenden.

Kontorist:

på varje maskinsektion för biträde med upprättande och kontering av avlöningslistor, fortlöpande kontroll över utlåningen av överdragskläder, förande av tjänstledighetsliggare och upprättande av tjänst-

ledighetsuppgifter samt beskattningsuppgifter och värnpliktsuppgifter, biträde med upprättande av förslag till kostnadsstat och med räkenskapsärenden, upprättande av diverse personalredovisningar, vissa delar av tjänsterapporten och av turlistor för lok och lokpersonal, sammanställning av kilometeruppgifter för lok och motorvagnar, rälsbussar och lokomotorer, uppgifter om inträffade varmgångar och bromsfel, statistik över gastillverkning, materialförbrukning och förbrukning av bränsle- och smörjningsämnen, upprättande av utdelningslistor för avlöningar m. m.

Expeditionsvakt eller kontorsvakt:

för enklare kontorsgöromål, budsändning m. m.

Kontorsbiträde:

för diarieföring, stenografering och maskinskrivning, komplettering av särtryck, handhavande av viss statistik m. fl. enklare kontorsgöromål.

Skrivbiträde:

för maskinskrivning och därmed jämförliga enklare göromål, där dessa äro av sådan omfattning, att de utfylla en eller flera tjänstehavares hela arbetstid.

3. Lokstationstjänst.

a) *Föreståndare för lokstationer.*

Ingenjör i 27 lönegraden:

vid lokstationer med ett poängtal över 1.000.

Ingenjör i 25 lönegraden:

vid lokstationer med poängtalen 400—999.

Lokmästare i 22 lönegraden:

vid lokstationer med poängtalen 250—399.

Lokmästare i 20 lönegraden:

vid lokstationer med poängtalen 75—249.

Vagnmästare i 16 lönegraden:

vid mindre lokstationer än de här ovan nämnda, såvida särskild föreståndare anses erforderlig.

Anm. I vissa fall kan det vara lämpligt att åt vagnmästare i 16 lönegraden, som förestår lokstation, uppdraga ledningen av såväl lok- som vagntjänsten på platsen.

b) *Expeditionstjänst.*

Lokmästare i 20 lönegraden:

för handhavande av lok- och personalledningen vid lokstation, som förestås av ingenjör i 27 eller 25 lönegraden.

Förste kontorist:

för biträde med arbetsledning och mera kvalificerade göromål vid lokstation, som förestås av ingenjör i 27 eller 25 lönegraden.

Kontorist:

vid behov på lokstation, som förestås av ingenjör eller lokmästare.

Expeditionsvakt eller kontorsvakt:

i den mån så erfordras för enklare expeditionsgöromål, budsändning m. m.

*c) Stalltjänst.**Stallförman:*

för att vid större eller medelstor lokstation närmast under högre befäl biträda med ledning och övervakning av stalltjänsten under förutsättning, att den i sådan tjänst använda personalstyrkan, stallförmannen oräknad, uppgår till minst 10 man;

för ledning och övervakning av stalltjänsten vid lokstation, där särskild lokstationsföreståndare icke finnes, under förutsättning att den för stalltjänst använda personalstyrkan, stallförmannen oräknad men underställd reparatörspersonal i förekommande fall inräknad, utgör minst 10 man.

Anm. Antalet stallförmän på lokstation av det slag, som avses i första stycket, blir beroende på arbetenas fördelning över dygnet. Som regel bör stallförman finnas på varje tjänstgöringsskift, som under övervägande delen av tjänstgöringstiden omfattar minst 5 man i stalltjänst, förmannen oräknad.

Vid station, där stallförman finnes men där vagnförman, reparatör eller maskinbiträde icke avdelats för ledningen av vagnpersonalens arbeten på grund av nämnda personals ringa numerär, kan, där så anses lämpligt, jämväl arbetsledningen för denna personal åläggas stallförmannen.

Maskinbiträde:

för att närmast under högre befäl biträda med arbetsledningen inom stalltjänsten i de fall, då den vid lokstationen för sådan tjänst i medeltal per dag använda personalstyrkan uppgår till 5—9 man;

som arbetande bas i sådant tjänstgöringsskift i stalltjänst, under vilket stallförman icke tjänstgör men i vilket personalstyrkan under övervägande delen av skiftet utgör 4 man, basen inräknad;

i undantagsfall som arbetande bas i nattskeft med mindre än 4 man i stalltjänst vid sådan lokstation, där lokrörelsen och antalet överliggande personal under natten äro särskilt stora;

för pannspolning, tubblåsning och valvmurning samt för utsmörjning av lok i de fall, då detta ej åligger lokpersonalen;

i undantagsfall såsom biträde med övervakandet av lokens in- och utväxling eller med arbetsledningen på särskild plats, då stallförman finnes, men den förmannen underlydande personalstyrkan är betydande eller då lokala förhållanden försvåra arbetsledningen, exempelvis genom att tjänsten är fördelad på skilda lokstallsbyggnader.

d) *Lokunderhåll.**Verkstadsmästare i 20 lönegraden:*

som arbetsledare inom driftverkstad för en underställd i medeltal per dag använd personalstyrka av minst 60 man.

Verkstadsmästare i 19 lönegraden:

som arbetsledare inom andra driftverkstäder än de ovan nämnda för en underställd i medeltal per dag använd personalstyrka av 35 man eller mera eller, om särskilda förhållanden så påkalla, även för mindre personalstyrka, dock i regel ej understigande 25 man.

Verkstadsförman:

som arbetsledare för en underställd i medeltal per dag använd personalstyrka av i regel 8—30 man;

som biträde med arbetsledning i sådana driftverkstäder, där verkstadsmästare finnes och driften är mera omfattande.

Förste reparatör:

som arbetande bas i lag om i regel minst 4 man, lagbasen inräknad, som vid större och medelstor lokstation har till uppgift att utföra och svara för revisions- och reparationsarbeten;

som bas för s. k. loksynarlag vid de största lokstationerna;

för utförande vid större och medelstor lokstation av specialarbeten, vilka fordra högt driven yrkesskicklighet och förmåga till självständigt arbete. Hit hänföres: kvalificerade smidesarbeten, bänkarbeten avseende armatur och diverse apparatur, såsom smörjpumpar, luftpumpar, övriga bromsapparater, reläer, tryckregulatorer och specialströmbrytare; verktygsarbeten avseende underhåll och nyuppläggning av verktyg vid de största driftverkstäderna; svetsning, som omfattar såväl gas- som elektrisk svetsning; svarvning med undantag av hjul- och babbittssvarvning; plåtslageriarbeten avseende lokångpannor och stationära högtrycksångpannor; koppar-, bleck- och tunnplåtslageriarbeten; arbeten avseende mera omfattande underhåll av stationära elektriska motorer och andra stationära elektriska anläggningar; arbeten avseende mera kvalificerat underhåll av maskinutrustningen å förbränningsmotorfordon såsom motorvagnar, rälsbussar och lokomotorer samt revision och reparation av vågar;

för att närmast under lokstationsföreståndare som arbetande bas ansvara för avhjälpandet av lokskador vid sådana mindre reparationsplatser, där verkstadsförman eller högre verkstadsbefäl icke finnes, men där en mera allsidig yrkesutbildning kräves.

Reparatör:

för utförande vid de i underhållsavseende största och medelstora lokstationerna av löpande eller periodiskt revisions- och reparationsarbete på lok, motorvagnar, rälsbussar och lokomotorer;

för att vid de i sådant avseende minsta lokstationerna närmast under lokstationsföreståndaren ansvara för det löpande underhållet av dragkraftsmaterielen;

för utförande av löpande underhållsarbeten på dragkraftsmaterielen vid lokstationer, vilka icke hava särskild lokstationsföreståndare, men där dylika underhållsarbeten i egentlig mening likväl förekomma;

för utförande vid större lokstationer av mera kvalificerade snickeriarbeten.

Stationskarl:

som hjälpare åt den med lokrevisioner och lokreparationer sysselsatta reparatörspersonalen.

Lokrevisionslag, som med hänsyn till förekommande arbetens omfattning och andra lokala förhållanden kunna bestå av fyra eller fem man, böra i regel hava följande sammansättning:

lag för revision av elektrolok:

om laget består av fem man: 1 frpr, 3 rpr, 1 stk
 » » » » fyra » : 1 » , 2 » , 1 » .

lag för revision av ånglok:

om laget består av fem man: 1 frpr, 2 rpr, 2 stk
 » » » » fyra » : 1 » , 2 » , 1 » .

4. Vagntjänst.

a) *Befäl och arbetsledare.*

Ingenjör i 27 lönegraden:

som föreståndare för vagntjänsten vid Hagalunds övre och övriga stockholmsstationer.

Vagnmästare i 19 lönegraden:

som arbetsledare för personal i vagntjänst, där den i medeltal per dag använda personalstyrkan utgör minst 40 man, avsedda huvudsakligen för andra arbeten än städning och renhållning.

Verkstadsmästare i 19 lönegraden:

som föreståndare för den verkstadsavdelning vid Hagalunds övre, där revision av detaljer, tillhörande personvagnarnas elektriska utrustning, utföres.

Vagnmästare i 16 lönegraden:

som biträde med arbetsledning åt vagnmästare i 19 lönegraden;
 som föreståndare för vagnstation, vid vilken den underställda, i medeltal per dag använda personalstyrkan utgör 20—40 man, avsedda huvudsakligen för andra arbeten än städning och renhållning;

vid Göteborg C och Malmö C för ledningen av de större personalstyrkor, som vid dessa stationer huvudsakligen utföra städning och putsning av personvagnar.

Anm. I vissa fall kan det vara lämpligt att åt vagnmästare i 16 lönegraden, som förestår lokstation, uppdraga ledningen av såväl lok- som vagntjänsten på platsen.

Verkstadsförman:

som arbetsledare inom större driftverkstad.

Vagnförman:

som biträde åt vagnmästare med ledning och övervakning av arbeten, där så med hänsyn till dessas fördelning på olika tåggrupper eller arbetsplatser provas erforderligt, under förutsättning att medeltalet av den personalstyrka — reparatörs- och städningsspersonal inräknad — som han har att övervaka, uppgår till minst 10 man;

för att självständigt leda och övervaka vagntjänsten i de fall, då den sammanlagda, honom underställda, i medeltal per dygn använda arbetsstyrkan — reparatörs- och städningsspersonal inräknad — utgör 10—19 man;

som föreståndare för linneförrådet vid Hagalunds övre.

Anm. På plats, där vagnförman med tillämpning av förestående grunder icke är motiverad men där reparatör av drifttekniska skäl finnes, bör denne jämväl tjänstgöra som bas för den övriga vagnpersonalen.

Maskinbiträde:

som arbetande bas, då den underställda personalstyrkan utgör i medeltal minst fyra man och vagnförman eller reparatör icke finnes, som utövar förmanskap över vagnpersonalen.

*b) Expeditionstjänst.**Kontorist:*

för utförande av kontorsgöromål på föreståndarens för vagnavdelningen vid Hagalunds övre expedition samt på större vagnmästar-expedition.

Expeditionsvakt eller stationskarl:

för biträde på nyssnämnda expeditioner, därest ytterligare arbetskraft erfordras utöver den ovan angivna, samt, i mån av behov, inom övriga expeditioner för vagntjänsten.

*c) Vagnunderhåll och vagnsyning m. m.**Förste reparatör:*

som arbetande lagbas vid större reparationsplats för vagnar;

för vissa mera kvalificerade specialarbeten, vilka fordra högt driven yrkesskicklighet och förmåga till självständigt arbete. Hit räknas i första hand tillsyn och underhåll av elektriska anordningar för belysning, uppvärmning och ventilation av vagnar, kvalificerade tapetserararbeten, svetsningsarbeten, där såväl gas- som elektrisk svetsning förekommer, samt smidesarbeten.

Reparatör:

för reparations- och underhållsarbeten på vagnar av den omfattning, att tjänstetiden till huvudsaklig del utfylles med verkligt reparationsarbete;

som arbetsledare för personal, som på stationer med omfattande tågbildning utför avsyning och bromsprovning och avhjälpel smärre felaktigheter på vagnar;

för utförande av vissa specialarbeten, såsom smide, svetsning, svarvning, tapetserararbeten o. d. i de fall, då dessa arbeten ej äro av den kvalificerade och omfattande art, att förste reparatörsbefattning enligt förestående kan ifrågakomma.

Maskinbiträde:

som närmast ansvarig för bromsprovning av person- och godståg på större tågbildningsstationer.

Maskin- eller trafikbiträde:

som arbetande bas i lag för vagnstädning och bäddning, därest laget består av minst fem personer, basen inräknad, och detsamma ej står under direkt tillsyn av vagnförman;

för handhavande vid Hagalunds övre av förrådet av vagnskyltar och tågskyltningen.

5. Filialförråd.

Förrådsmästare:

som föreståndare för filialförrådet vid Hagalunds övre.

Förrådsförman:

som närmaste biträde åt ovannämnda förrådsföreståndare;
som föreståndare för de största lokstationernas filialförråd.

6. Hjälpänläggningar.

Verkstadsmästare i 19 lönegraden:

som driftledare vid tvättinrättningen vid Hagalunds övre.

Maskinist:

som driftledare vid ångcentral, uppvärmningsanordningar och gasverk vid Hagalunds övre.

Verkstadsförman:

som driftledare vid skrotningsplatsen i Vislanda;
som föreståndare för protesverkstaden i Nässjö.

Förste reparatör:

som driftledare vid större gasverk.

Vagnförman:

som driftledare vid medelstort gasverk.

Reparatör:

för revision och provning av kemiska eldsläckningsapparater;

Stockholm 24.7.51

Samtliga distriktschefer

Tfn 1066

Ang bemanning av motorfordonen

Efter förhandlingar med Svenska Järnvägsmannaförbundet har styrelsen fastställt följande indelning av motorfordonen avseende bemanningen att gälla fr.o.m. den 1 juli 1951.

Förare i lgd 16 skall bemanna

1. de motorvagnar, som f.n. framföras av lokf. i lgd ca 16, nämligen X04 och X05
2. de dieselelektriska växlingsloken i Göteborg samt de diesellok av liknande och större typer, som komma att insättas i trafik inom den närmaste framtiden.

Förare i lgd 14 skall bemanna

1. de motorvagnar på smalspårsnätet i Växjö, som f.n. framföras av lokf i lgd ca 14
2. de motorvagnar, som äro insatta i tågtjänst å f.d. VGJ, nämligen X02p, X03p, X04p och X05p
3. de motorvagnar, som f.n. framföras av motorvagnsförare i lgd 12 (lokelldare med vikariatsersättning)
4. forden med multipelkoppling, t.ex. de s.k. Märsta-vagnarna.
5. de tre elloken och den motorvagn, som gå i trafik å f.d. TÖJ.

Förare i lgd 12 skall bemanna

lokomotorer av typ Z6 i tågtjänst.

Övriga rälsbussar bemannas å normalspårs- och trafikstarka smalspårslinjer med förare i lgd 12 och å trafiksvaga smalspårslinjer med förare i lgd 11.

För de motorfordonsförare, som genom förestående placeras i högre löneställning än f.n., skola i mån av behov befattningar i ovanstående lönegrader upptagas i personalstatförslaget för år 1952. Härvid användas f.n. befintliga tjänstebemanningar. Fr.o.m. den 1 juli 1951 och t.v. skola i förekommande fall vederbörande erhålla vikariatsersättning för fullgörande av tjänst i den högre lönegraden.

Styrelsen kommer att undersöka om ev. vakanta befattningar redan under det löpande året i viss utsträckning skulle kunna disponeras för ifrågavarande tjänster. Antalet behövliga befattningar bör snarast meddelas styrelsen.

KUNGL. JÄRNVÄGSSTYRELSEN

S. Östberg

P. B. W. W.

Som närmaste biträde till verkstadsförmannen å protesverkstaden i Nässjö;

som ledare av arbetena inom presenningsverkstaden i Malmö, såvida ej dessa arbeten anses böra utföras uteslutande av kollektivavtalsanställd personal.

Maskinbiträde:

som driftledare vid mindre gasverk samt för biträde med de mera kvalificerade uppgifterna inom gasverken vid Hagalunds övre, Laxå och Boden;

för elddning och skötsel av ångcentraler med en total eldyta av minst 200 m²;

för skötsel av tvättmaskinerna i tvättinrättningen vid Hagalunds övre;

för skötsel och löpande underhåll av kolkranarna vid Svartön;

för ledning av arbetena inom presenningsverkstäderna i Göteborg och Vännäs, såvida ej dessa arbeten anses böra utföras uteslutande av kollektivavtalsanställd personal.

7. Åkande personal.

Lokförare i 16 lönegraden:

som förare av ånglok, elektrolok, motorlok eller motorvagn av klass I.

Anm. Motorlok = för tågtjänst avsett fordon, vars energialstrande motorer kunna utveckla sammanlagt 300 hkr eller däröver.

Motorvagn av klass I = sådan med normala stöt- och draganordningar utrustad motorvagn, som har motorutrustning av tillräcklig storlek för att kunna enligt normal tidtabell framföra en tågvikt, inklusive motorvagnens egen vikt, av minst 100 ton.

Motorvagnsförare:

som förare av motorvagn av klass II.

Anm. Motorvagn av klass II = annan med normala stöt- och draganordningar utrustad motorvagn än sådan, som här ovan betecknats såsom motorvagn av klass I.

Lokeldare:

för tjänstgöring dels som biträde åt förare på ånglok, dels som reservlokförare å ånglok eller elektrolok.

Maskinbiträde:

som biträde åt lokförare på elektrolok.

Vagnskötare:

för vagntillsyn m. m. i vissa sovvagnståg.

Tågfarjorna.

35. Förste styrman av klass 1:

för tjänstgöring såsom närmaste man till och ersättare för befälhavare.

Förste styrman av klass 2:

för tjänstgöring såsom »främste styrman» å Trelleborg-Sassnitzleden.

Övermaskinist:

på varje tågfarja.

Andre maskinist:

som biträde åt övermaskinist med övervakning av maskinpersonalens arbeten samt med tillsyn och skötsel av maskiner, inventarier m. m. och för tjänstgöring såsom »vakthavande maskinist».

Andre styrman:

för biträde med inspektion och med viss tjänstgöring å kommandobryggan ävensom å vagndäck.

Tredje maskinist:

för att jämte andre maskinist biträda övermaskinist med övervakning av maskinpersonalens arbeten och med tillsyn och skötsel av maskinerier, inventarier m. m. samt för att under färjas gång biträda »vakthavande maskinist».

Tredje styrman:

för tjänstgöring under gång i öppen sjö huvudsakligen å kommandobryggan samt å vagndäck vid ombordtagning eller ilandföring av vagnar ävensom för biträde åt förste styrman med övervakning av att beordrade arbeten utföras.

Maskinskötare:

för utövande av den närmaste tillsynen av däckmaskineri, lager i tunnlrar, styrmaskiner, kompressorer, gyrokompass, sanitära anläggningar, elektrisk utrustning samt för utförande av smärre reparations- och underhållsarbeten å dessa maskinerier och anläggningar m. m.

Maskinvakt:

för smörjning av maskiner samt övervakning av lager, passning av maskintelegraf och biträde med reparationsarbete m. m.

Rorgångare:

för att vid avgång från och ankomst till hamn styra fartyget under vakthavande befälets ledning samt för biträde vid materialvård m. m.

Timmerman:

för snickeri- och andra träarbeten ombord ävensom för biträde med klargöring av vissa hjälpmaskiner, biljettkontroll m. m.

Trafikavdelningen.

36. 1. Klassificeringsgrunder för vissa slag av befattningar.

Klassindelningen av stationerna är fastställd av Kungl. Maj:t. Allmän omklassificering av stationerna ägde senast rum år 1938 och är grundad på förslag, som avgivits av 1936 års klassificeringskommitté för klassificering av trafikanstalterna vid post- och telegrafverken samt statens järnvägar. Utdrag ur dessa grunder är intaget som bilaga nr 6 till detta särtryck.

Där i det följande poängtal lagts till grund för bestämmandet av föreståndares för biljett- eller godsexpedition tjänstegrad är denna poängvärdering utförd enligt de grunder, som av förenämnda kommitté angivits för värderingen av stationernas expeditionstjänst. Ifrågasvarande poängtal grunda sig på 1938 års trafiksiffror.

I det följande under punkt 3 angivna grunder för tillsättande av föreståndare för biljett- och godsexpeditioner äro direkt tillämpliga, då vederbörande tjänsteman förestår antingen biljett- eller godsexpedition men därutöver icke har annat tjänsteuppdrag. Grunderna äro däremot icke helt tillämpliga för det fall, att expeditionens föreståndare samtidigt har sig ålagt uppdrag som stationsföreståndarens närmaste man, som närmast ansvarig för tjänsten vid expeditionsställe eller som föreståndare för vagnexpedition eller har uppdrag att övervaka bangårdsarbetet på livligare trafikerad större station och förden skull bör placeras i högre lönegrad än den nyssnämnda grunder anvisa.

I de fall, då en och samme tjänsteman förestår såväl biljett- som godsexpedition, bör för bedömande av hans tjänstegrad en hopläggning av båda expeditionernas poängtal ske. Därvid skall med hänsyn till skillnaden mellan poängskalorna för biljett- resp. godsexpeditionernas föreståndare en omvärdering av sistnämnda skala företagas genom halvering av godsexpeditionens poängtal. Det sålunda erhållna talet hopsummeras härefter med biljettexpeditionens poängtal, varefter föreståndarens grad följer av de poänggränser, som uppdragits för biljettexpeditionernas föreståndare.

Om jämväl ansvaret för en mera betydande omlastning av fraktskyckegods åvilar godsexpeditionsföreståndare, skall detta åliggande värderas på det sätt, att till godsexpeditionens poängtal lägges $\frac{1}{4}$ poäng för varje 10.000-tal av verkliga antalet under ett år omlastade fraktskyckegodskollin.

2. Trafikinspektörsexpeditioner.

Byråassistent i 24 lönegraden:

på varje trafikinspektörsexpedition.

Förste stationsskrivare:

för handhavande på vissa större sektioner av tidtabells- och personvagnsärenden, militära ärenden och större utredningar samt tågledningsarbete under expeditionstid;

som ledare för det kamerala arbetet och särskilt för handläggning av mera krävande personalärenden och kostnadsutredningar på större och medelstora sektioner;

som personvagnfördelare på 24 trafiksektionen;

som godsvagnfördelare på större och medelstora sektioner;

som trafikombud på sektion, där en tjänsteman erfordras uteslutande för med denna verksamhet förenade göromål.

Stationsskrivare:

för biträde med eller självständigt utövande av tågledning;

för tjänstgöring som billedare på sektion, där biltrafiken är av större omfattning (jfr förste kontorist och kontorist. Tjänstegraden bestäms i varje särskilt fall av styrelsen);

för handläggning på mindre sektioner av personal- och godsvagnsärenden;

för biträde med utredningar, viktigare personal-, transport- och taxenärenden.

Förste kontorist:

för beredning eller självständig handläggning på större sektioner av räkenskaps- och förrädsärenden samt avlönings- och beklädnadsärenden;

för biträde med bilärenden på sektion, där biltrafiken är av större omfattning och där denna uppgift icke anses böra ankomma på stationsskrivare eller kontorist.

Kontorist:

för beredning eller självständig handläggning på medelstora och mindre sektioner av räkenskaps- och förrädsärenden samt avlönings- och beklädnadsärenden;

för biträde på större sektioner med personalärenden, upprättande av periodiska redogörelser, tjänsterapporter och annan statistik samt med andra expeditionsarbeten, som för sitt utförande kräva erfarenhet och rutin;

för biträde med bilärenden på sektion, där dessa ärenden icke anses böra ankomma på stationsskrivare eller förste kontorist.

Kanslibiträde:

för diarieföring, registrering och därmed sammanhängande göromål på större expedition;

som biträde åt tågledare och vagnfördelare med förmedling och expediering av order på sådana större trafikinspektörsexpeditioner, där

dagtågledares och vagnfördelaresh tjänst är så intensiv och telefonförhållandena m. m. sådana, att särskild tjänsteman kan och måste hållas avdelad inom expeditionen huvudsakligen för nu nämnd uppgift.

Kontorsbiträde:

för diarietförelring, registrering och därmed sammanhängande göromål på medelstor och mindre expedition;

för komplettering av särtryck, handhavande av viss statistik m. fl. enklare expeditionsgöromål samt stenografering och maskinskrivning.

Skrivbiträde:

för maskinskrivning och därmed jämförliga enklare göromål.

3. Stations- och resebyråttjänst.

Expeditionsförelständare i 27 lönegraden:

som förelständare för resebyrån i Stockholm.

Expeditionsförelständare i 25 lönegraden:

som förelständare för biljettexpeditionerna vid Stockholm C, Göteborg C och Malmö C;

som förelständare för ilgodsexpeditionen vid Stockholm C, expeditionerna för avgående resp. ankommande gods vid Stockholms norra samt godsexpeditionen vid Stockholms södra;

vid Malmö godsbangård.

Expeditionsförelständare i 24 lönegraden:

som förelständare för expeditionsstället Malmö färjestation;

som förelständare för resebyråerna i Göteborg, Köpenhamn, Berlin och London;

som förelständare för andra biljettexpeditioner med 50 poäng eller däröver än de här ovan under expeditionsförelständare i 25 lönegraden nämnda;

som förelständare dels för andra godsexpeditioner med 100 poäng eller däröver än de här ovan under expeditionsförelständare i 25 lönegraden nämnda, dels för expeditionen för tullgods vid Stockholms norra.

Underinspektor:

vid större ranger- eller hamnbangård;

som biträde åt överinspektor med övervakning av ttjänsten vid ett eller flera under honom sorterande expeditionsställen och bangårdar;

som närmaste man till överinspektor på station, där annan underinspektor, som kan påläggas denna funktion, icke finnes;

som närmaste man till stationsinspektor på station av klass 1 A med väsentligt stor personalstyrka eller där tågrörelsen eller godstrafiken är synnerligen omfattande eller stationens utsträckning eller fördelning på olika bangårdar väsentligt försvårar stationsförelständarens övervakande uppgift.

*Förste stationsskrivare:**på stationsinspektorsexpedition:*

för handhavande på station, där underinspektor finnes samt personalstyrkan och arbetet i övrigt äro mera omfattande, av personalledning, utbildning av aspirantpersonal och handläggning av dessa stationers övriga personalärenden;

som biträde åt överinspektorerna vid Stockholm C, Göteborg C och Malmö C med mera krävande utredningar, inspektion, ledning av lastbilstrafik o. d.;

på station av klass 1 A, där underinspektor icke finnes, såsom närmaste man till stationsinspektoren och för handhavande i första hand av personalledning och personalärenden, biträde med utredningar och inspektion m. m.;

på station av klass 1 B såsom närmaste man till stationsinspektoren; därvid i undantagsfall en kombination av närmaste manskapet och föreståndarskap för expedition kan ifrågakomma;

som närmaste man till stationsinspektor å station av klass 2, där trafiken är omfattande och relativt svårskött på grund av bangårdsförhållandena, avvikande linjer, rangering, större godsomlastning e. d. Dylig förste stationsskrivare bör, om så befinnes lämpligt, förestå biljett- eller godsexpedition, vilken icke är av sådan storleksordning, att den i och för sig kräver förste stationsskrivare som föreståndare;

som tågklarare vid större tåggrupper vid Stockholm C, Göteborg C och Malmö C;

på expeditionsställe:

som föreståndare för större expeditionsställe;

på biljettexpedition:

som föreståndare för biljettexpedition med 21—49 poäng;

som närmaste man till expeditionsföreståndare i 25 lönegraden;

som vaktföreståndare på biljettexpeditionen vid Stockholm C;

på godsexpedition:

som föreståndare för godsexpedition med 42—99 poäng samt för godsexpeditionen vid Göteborg SJ hamnbana;

som föreståndare för resgodsexpeditionen vid Stockholm C;

som närmaste man till expeditionsföreståndare;

på godsbangård och omlastningsmagasin:

som ledare närmast under resp. stationsföreståndare för rangerbangården vid Norrköping C samt för fraktstuckegodsomlastningen vid Ånge och Krylbo. Vid Krylbo skall denne förste stationsskrivare jämväl förestå fraktgodsexpeditionen;

som närmaste biträde till platsbefälet vid Hallsbergs och Nässjö rangerbangårdar samt vid Malmö godsbangård med personal- och arbetsledning, viktigare utredningsarbeten, inspektion av bangården och, såvitt avser Hallsberg och Nässjö, övervakning av arbetet i omlastningsmagasinen;

på resebyrå:

som föreståndare för resebyrån vid Malmö C och resebyråfilialen i NK;

som närmaste man till föreståndarna för resebyråerna i Stockholm och Köpenhamn;

som arbetsledare för inländska, utländska, biljettsammansättnings- och sovplatsavdelningarna å SJ resebyrå i Stockholm;

på billinje:

som föreståndare för större billinje-grupp.

*Stationsskrivare:**på stationsinspektorsexpedition:*

som biträde åt överinspektör med utredningar, skriftväxling o. d. på sådan station, där förste stationsskrivare icke finnes för detta ändamål;

för utförande av sådana utredningar och andra mera kvalificerade göromål på station av klass 1 B och högre, som kräva stationsskrivar-utbildad arbetskraft;

som närmaste man till stationsinspektör på station av klass 2, där förste stationsskrivare icke finnes, med uppdrag, där så kan ske, att jämväl förestå viss expedition;

som biträde med personalledning och andra kvalificerade uppgifter på större station av klass 2, där detta arbete icke kan uppdragas åt befintlig förste stationsskrivare;

på större station av klass 3, där särskilda förhållanden motivera kvalificerat biträde åt stationsinspektören med uppdrag att jämväl förestå viss expedition;

som tågklarare på överinspektorsstation under såväl dag som natt;

som tågklarare under dagtjänst å vid huvudlinje belägen station av klass 1 A eller 1 B med livlig tågrörelse, större personalstyrka för växling och godsomlastning vid tågen, omfattande ordergivningsskyldighet m. m.;

som tågklarare under dagtjänst på större station av klass 2 med omfattande tågrörelse;

som tågklarare under natt på stationer av klass 2 och högre, där omfattningen av tågrörelsen och övriga uppgifter, såsom växling, godsomlastning o. d., som då åvila stationen, kräva stationsskrivarutbildat befäl;

på expeditionsställe:

som föreståndare för expeditionsstället Malmö frihamn;

som föreståndare för sådant expeditionsställe med person- och/eller godstrafik, där denna trafik, omräknad i poäng, ger 15—20 biljett-poäng;

på biljettexpedition:

som föreståndare för biljettexpedition med 15—20 poäng under förutsättning, att särskild föreståndare är erforderlig och att föreståndarskapet icke kan uppdragas åt förste stationsskrivare eller stations-

skrivare inom annan tjänstegren samt att biljettförsäljningen icke till övervägande delen omfattar månadsbiljetter och andra lokalbiljetter;

till erforderligt antal på biljettexpeditionerna vid Stockholm C, Göteborg C och Malmö C för handhavande av utlandstrafik samt, vad Göteborg C och Malmö C beträffar, för tjänstgöring tillika som vaktföreståndare;

på biljettexpeditionerna vid Hälsingborg F och Trelleborg C/F för handhavande av utlandstrafik;

på godsexpedition:

som föreståndare för godsexpedition med 30—41 poäng under förutsättning, att särskild föreståndare är erforderlig och att föreståndarskapet icke kan uppdragas åt stationsskrivare eller förste stationsskrivare inom annan tjänstegren;

som föreståndare för resgodsexpeditionen vid Göteborg C;

på godsexpedition, som förestås av expeditionsföreståndare, i den mån så erfordras med hänsyn till expeditionen påvilande kvalificerade arbetsuppgifter;

på godsbangård:

som närmast ansvarig för vagnexpeditionsgöromålen samt för biträde med personal- och arbetsledning, övervakning av bangårds- och magasinsarbetet samt vagnomsättningen vid större ranger- och gods-bangårdar;

på resebyrå:

som föreståndare för resebyrå och större resebyråfilial, därest tjänsten icke anses kräva högre befattningshavare;

som närmaste man till expeditionsföreståndare, vilken förestår resebyrå, där förste stationsskrivare icke finnes, ävensom som närmaste man till föreståndare för resebyrå, vilken förestås av förste stations-skrivare;

för diskttjänst på resebyråns i Stockholm C utländska avdelning;

för särskilt kvalificerad upplysningstjänst och korrespondens, avseende utlandet.

Kansliskrivare:

på resebyrå:

för handhavande av utländsk och annan korrespondens av mera självständig art, diskttjänst, avseende utlandstrafik, mera krävande biljettsammansättning, redovisningsarbete, avseende utlandstrafik, och upplysningstjänst rörande resor i utlandet;

på telefonväxel och telefonexpedition:

som föreståndare för telefonväxeln resp. telefonexpeditionen vid Stockholm C.

*Bangårdsmästare:**på godsmagasin:*

som arbetsledare och för daglig planläggning av arbetet i magasin med en personalstyrka av minst 25 man i fasta turer;

på bangårdar:

på stationer med vidsträckta bangårdar och så intensivt växlingsarbete, fördelat på ett flertal växlingslag, att detsamma kräver en gemensam arbetsledare med uppgift att närmast under stationsföreståndaren eller annat platsbefäl planlägga, övervaka och samordna arbetet, förmedla order till växlingsledarna m. m.;

på större stationer där bangårdsmästare för magasinistjänsten icke finnes, för arbetsledning och övervakning av såväl magasinistjänsten som övrig yttertjänst, då på grund av särskilda förhållanden denna ledning och övervakning icke kan med tillräcklig effektivitet utövas av stationsföreståndare eller annan högre befattningshavare.

*Förste kontorist:**på stationsinspektorsexpedition:*

en på vardera överinspektorsexpeditionen vid Stockholm C, Göteborg C och Malmö C för handläggning av avlöningsärenden, biträde med handläggningen av personalärenden m. m.;

som närmaste man till stationsinspektör på station av klass 3, där förste stationsskrivare eller stationsskrivare icke finnes och trafiken ej är ensartad eller av mindre omfattning. Dylik förste kontorist bör samtidigt förestå viss expedition;

som närmaste man till stationsinspektör på station av klass 4, där stationsskrivare icke finnes och den stationsinspektören underställda personalen utgöres av minst tolv man i fasta turer, bilpersonal, städnings- och omlastningspersonal samt personal å underlydande platser ej medräknad. Dylik förste kontorist bör samtidigt förestå viss expedition;

som tågklarare under dagen och i vissa fall även under natten vid Tomtebodan och vid övergångs- eller gränstationer av klasserna 1 B och 2, som hava livligare trafik, utrustning av anslutningståg, omfattande ordergivning m. m., men denna tjänst dock icke är av den art, att den anses böra åvila högre befattningshavare;

på expeditionsställe:

som föreståndare för expeditionsställe med en sammanlagd personalstyrka av minst fem man, beräknad på sätt som framgår av följande anmärkning;

Anm. I personalantalet inräknas stationskarlar med effektiv stationstjänst samt postbiträde med minst 7 timmars tjänstgöring per vardag. Postbiträde med kortare tjänstgöring inräknas icke och ej heller stationskarlar m. fl., vilka huvudsakligen utföra spärrtjänst, vägvaktstjänst, passningstjänst på grund av långt utdragen tjänstgöring över dygnet o. d. uppgifter, som icke kunna hänföras till effektivt arbete i stationstjänst.

på biljettexpedition:

som föreståndare för biljettexpedition med 9—14 poäng under förutsättning, att särskild föreståndare är erforderlig, att föreståndarskapet

icke kan uppdragas åt förste stationsskrivare eller stationsskrivare inom annan tjänstegren samt att biljettförsäljningen icke till övervägande delen omfattar månadsbiljetter och andra lokalbiljetter;

som närmaste man till förste stationsskrivare, såvida tjänsten på expeditionen är så omfattande och krävande, att dylik närmaste man vid provning finnes erforderlig och såvida tjänsten på expeditionen icke kräver anställandet av stationsskrivare;

för uppbördstjänst på biljettexpedition, som förestås av expeditionsföreståndare;

på godsexpedition:

som föreståndare för godsexpedition med 18—29 poäng under förutsättning, att särskild föreståndare är erforderlig och att föreståndarskapet icke kan uppdragas åt förste stationsskrivare eller stationsskrivare inom annan tjänstegren;

som närmaste man till förste stationsskrivare, dock endast om tjänsten är så omfattande och krävande eller föreståndaren är i så stor utsträckning borta från expeditionen på grund av andra tjänsteåligganden, att han är nödsakad att till sin närmaste man överlämna kontrollarbeten, ledningen av redovisningsarbetet, godsregleringsärenden o. d.;

på enstaka större godsexpeditioner för handhavande av godsexpedieringsgöromål i utomnordisk trafik och godsregleringsärenden m. m. i de fall, då dessa arbetsuppgifter äro av sådan omfattning, att de icke medhinnas av på expeditionen placerade befattningshavare i högre lönegrad;

för uppbördstjänst och därmed sammanhängande fraktuträkning på sådana större godsexpeditioner, där uppbördsmanen icke alls eller blott under en mindre del av tjänstgöringsturen kan påläggas andra göromål som utfyllnadsarbeten, samt på expedition, där uppbördstjänsten till övervägande delen omfattar gods i utlandstrafik;

för bokföring och debitering på större godsexpeditioner av fraktkredit, där göromålen härmed äro av den omfattning, att de kräva minst en mans hela arbetstid;

Anm. Fraktkreditsummornas inslagning i kassakontrollapparat skall icke anses tillhöra här avsedda göromål med denna uppbörds bokföring och debitering och bör förty anföras åt tjänsteman i lägre lönegrad.

för handhavande av uppbördstjänsten, särskilt för utlandstrafiken, å resgodsexpeditionen vid Stockholm C;

på vagnexpedition:

en på vardera vagnexpeditionen vid Malmö godsbangård, Trelleborg och Svartön;

som radiotelegrafist:

på telefonexpedition:

som föreståndare för den gemensamma telefonväxeln och telefonexpeditionen vid Göteborg C resp. Malmö C;

på upplysningsexpedition:

som föreståndare för större upplysningsexpedition.

Förste portvakt:

för ordningshållning och upplysningstjänst vid Stockholm C, Göteborg C och Malmö C.

Kontorist:

som närmaste man till stationsföreståndare:

på stationer av klasserna 3 och 4, där stationsskrivare eller förste kontorist icke finnes;

på stationer av klasserna 5, 6 eller 7 med en sammanlagd personalstyrka i fasta turer av minst fem man;

Anm. I personalantalet inräknas icke bilpersonal, omlastnings- och städningspersonal, postbiträden eller personal å underlydande platser och ej heller den personal, som utöver vad eljest vore erforderligt, åtgår för stationen åliggande tågklararartjänst under natt.

på stationsinspektorsexpedition:

för handhavande av följande göromål: förmedling av order mellan tågklararen å ena sidan och tågledare, främmande stationer eller egen stations personal å den andra, där detta arbete är mera komplicerat och omfattande, komplettering av konduktörspersonals orderjournaler, granskning och uträkning av tiduppgifter för reseersättning, biträde med upprättandet av avlöningslistor och därmed sammanhängande expeditiönsarbete, uträkning av växlingskostnader, sammanställning av statistik samt — på större stationer, där särskild vagnexpedition icke finnes — för mottagning av vagnbeställningar, upprättande av stationens huvudanmälan och handhavande av lokal vagnfördelning m. m.;

som tågklarare *dels* å station av klass 1 A, 1 B eller 2 med övervägande lokaltågs- eller mera omfattande bispårstrafik eller eljest då högre befattningshavare enligt förestående grunder ej erfordras för ändamålet, dock med undantag för Värtan samt under förutsättning, vad natttågklarering beträffar, att denna ej är av så enkel beskaffenhet, att den på sätt nedan angives kan uppdragas åt stationskarl, *dels* i regel under dagen och i ett fåtal fall även under natten å station av klasserna 3 och 4 med jämförelsevis livlig tågrörelse, *dels* under såväl dag som natt vid vissa rangerbangårdar och expeditiönsställen, såsom Sävenäs rangerbangård, Malmö och Nässjö godsbangårdar, Hagalund och Örebro S samt under dag vid Kimstad;

på expeditiönsställe:

som föreståndare för expeditiönsställe med en sammanlagd personalstyrka av 2—4 man, beräknad på sätt framgår av anmärkning under nästa stycke;

på trafikplats:

som föreståndare för trafikplats, där arbetet, inklusive skötseln av förekommande postgöromål, vid normala trafikförhållanden stadigvarande kräver minst 2 personers hela arbetstid;

Anm. I personalantalet på expeditiönsställe och trafikplats inräknas för bedömande av föreståndarens tjänstegrad stationskarlar med effektiv stationstjänst samt

postbiträde med minst 7 timmars tjänstgöring per vardag. Postbiträde med kortare tjänstgöringstid inräknas icke och ej heller stationskarlar m. fl., vilka huvudsakligen utföra spårertjänst, vägvaktstjänst, passningstjänst på grund av långt utdragen tjänstgöring över dygnet o. d. uppgifter, som icke kunna hänföras till effektivt arbete i stationstjänst.

på biljettexpedition:

som föreståndare för expedition med 8 poäng och därunder, under förutsättning att särskild föreståndare är erforderlig, att föreståndarskapet icke kan som utfyllnadsarbete uppdragas åt tjänsteman i högre lönegrad samt att biljettförsäljningen icke till övervägande delen omfattar månadsbiljetter och andra lokala biljetter;

för uppbördstjänst på annan expedition än sådan som förestås av expeditionsföreståndare, såvida biljettförsäljningen med tillhörande redovisningsgöromål m. m. äro av den omfattning, att de utfylla hela eller övervägande delen av tjänstgöringstiden i viss tjänstgöringstur samt försäljningen icke till större delen avser lokalbiljetter;

på resebyrå:

för inländsk diskttjänst och kassörstjänst å resebyrån i Stockholm; som biträde med uppbördstjänsten å resebyråfilialen i NK;

på godsexpedition:

som föreståndare för godsexpedition med 17 poäng och därunder, under förutsättning att särskild föreståndare är erforderlig och att föreståndarskapet icke kan som utfyllnadsarbete uppdragas åt tjänsteman i högre lönegrad;

för uppbördstjänst på resgodsexpeditionerna vid Stockholm C och Göteborg C i den mån denna tjänst, vad Stockholm C beträffar, icke bör åvila förste kontorist;

för uppbördstjänst på godsexpedition, som förestås av förste kontorist eller högre befattningshavare, i den mån denna tjänst icke kräver förste kontorist; förstahandskontroll över uppbördsman's dagskassa jämte utlämning av fraktsedlar å utlöst gods på sådan större godsexpedition, där kassaregisterapparat ej användes; uträkning av frakter för avsänt styckegods med betald frakt samt för avsända vagnslaster ävensom kontrollräkning av frakter för mottaget stycke- och vagnslastgods, allt i svensk och nordisk trafik samt gränsentrafik, samt utställande, granskning och annan behandling av felräkningsnotor i sådan trafik; godsexpedieringsgöromål i utomnordisk trafik, där denna är av mindre omfattning; komplettering av särtryck, taxor och kortsystem för fraktberäkning i inländsk trafik, registrering av nedläggningsskrivelser m. m.; uträkning av fraktavgiftstabeller samt omräkningstabeller för utländska valutor; bokföring av efterkrav och avslutande av efterkravsjournalen; bokföring av fraktkreditsändningar samt utfärdande av debiteringsuppgifter och månadsräkningar å fraktkredit, i den mån dessa göromål icke kräva förste kontorist; handläggning av godsregleringsärenden, i den mån dessa icke handhavas av tjänstemän i högre lönegrad; verkställande av ändrade förfoganden över gods och besvarande av telefonförfrågningar angående frakter, transporttider m. m.;

i blandad expeditionstjänst:

på sådan 3 och 4 klassens station, där kvalificerade biljett- och gods-expeditörsgöromål förekomma i så stor omfattning, att de, utöver vad som ankommer på stationsföreståndaren eller särskilt förordnad föreståndare för expedition, till huvudsaklig del fylla en eller flera därför avdelade tjänstemäns arbetstid;

på telefonexpedition:

som vaktföreståndare på telefonexpeditionen vid Stockholm C;

på upplysningsexpedition:

på sådan större upplysningsexpedition, där upplysningar om fraktsatser för gods lämnas, under förutsättning att föreståndaren för expeditionen icke ensam kan handhava den övervägande delen av dessa upplysningar;

på vagnexpedition:

på sådana rangerstationer och andra större stationer, där de verkligt kvalificerade vagnexpeditionsgöromålen äro av den omfattning, att särskild personal måste avdelas för dem och blir helt eller till övervägande delen sysselsatt därmed.

Ann. Erfordras biträde till kontorist i viss tjänstgöringstur å vagnexpedition, skall därtill anlitas stationskarl.

*Stationsförman:**på godsmagasin:*

som arbetsledare inom res-, il- eller fraktgodsmagasin, därest minst sex man, förmannen oräknad, erfordras uteslutande för magasinstjänsten eller, vid mindre arbetsstyrka, om tjänsten är uppdelad på skift, på åtminstone ett av dessa skift erfordras minst fyra man, förmannen oräknad;

för övervakning av järnvägs gods i större tullgodsmagasin å gränsort;

Ann. På godsmagasin eller avdelning därav, som kräver större personalstyrka, kunna två eller flera stationsförmän vara erforderliga. Antalet blir då beroende på arbetets fördelning över dygnet. Vid skiftgång skall som allmän regel gälla, att stationsförman bör finnas på varje tjänstgöringsskift, på vilket den under övervägande delen av tjänstgöringsskiftet erforderliga personalstyrkan uppgår till minst fyra man, förmannen oräknad. Antalet förmän på varje skift prövas från fall till fall. Någon övre gräns för den underställda personalstyrkans storlek kan icke fastställas. På de största godsmagasinen kunna dock 20—30 man utan olägenhet sortera under en och samma förman.

i ställverk:

som ledare för tjänsten inom ställverk vid station, där ställverket och tågrörelsen äro av sådan storlek, att minst två man, förmannen inräknad, samtidigt erfordras för ställverkstjänsten. Stationsförman skall dock icke finnas, därest tågklarare utövar sin tjänst från ställverket;

i bangårdstjänst:

som ledare av två eller flera samtidigt arbetande växlingslag samt som ledare för självständigt arbetande växlingslag om minst fyra man, förmannen inräknad;

som arbetsledare på vissa större stationer, där bangårdsmästare icke är placerad men där yttertjänsten i dess helhet är av sådan art och omfattning och bangårdsförhållandena så komplicerade, att särskild arbetsledare erfordras för dess övervakande och samordnande samt stationsföreståndaren eller annan högre tjänsteman icke kan med tillräcklig effektivitet utöva denna övervakning.

Kanslibiträde:

på resebyrå:

för biträde med utfärdandet av rundtursbiljetter, sammansättning av biljetter, inländsk diskttjänst, redovisningsarbete och korrespondens;

på godsexpedition:

som biträde åt föreståndare på större godsexpedition med detaljkontroll över expeditionens uppbörd, såsom inprickning av betalda frakter, vagns-, magasins- och presenningspengar, kontrollsummering av notiser, expediering av mottagna efterkrav, upptagning vid månads-skitte av utestående vagns-, magasins- och presenningspenningar o. d.

Trafikbiträde:

på stationsföreståndarexpedition:

som närmaste man till stationsföreståndare på station av klass 5, 6 eller 7 med en sammanlagd personalstyrka i fasta turer av tre eller fyra man;

Anm. Vid beräkning av personalstyrkan skall icke bilpersonal och postbiträden eller personal på underlydande platser medräknas och ej heller den personal, som utöver vad eljest vore erforderligt åtgår för stationen åliggande tågklarartjänst under natt.

för *blandad expeditionstjänst* på station av klass 5, där kontorist finnes, såvida biljett- och godsexpeditionsgöromålen under dagtid äro av den omfattning, att de ej medhinnas av stationsföreståndare och kontorist utan till huvudsaklig del utfylla ytterligare en mans arbetstid under dagtur;

som tågklarare:

vid mindre omfattande bispårstrafik;

vid viktigare blockpost;

på rangerbangård med jämförelsevis enkel tågrörelse (t. ex. Kiruna malmbangård och Svartöns malmbangård);

som tågklarararbiträde på större stationer för förmedling av order och underrättelser mellan tågklarare å ena sidan och tågledare, främmande stationer eller den egna stationens personal å andra sidan; utskrivning av extratågstidtabeller, tåg- och bangårdsorder m. m.; förandet av överlämningsjournal och telefonbok; utväxling på tågklarares uppdrag av tåganmälningar och dessas införing i tågtidjournalen, lämnande av upplysningar åt småfordonsförare om tågläget; verkställande av underrättelser till banbevakningen om tågläget m. m.;

på expeditiönsställe:

som föreståndare för enbemannat expeditiönsställe, på vilket säkerhetstjänst förekommer (jfr anm. under nästa stycke);

på trafikplats:

som föreståndare för trafikplats, som ej kräver två helt sysselsatta befattningshavare;

Anm. I personalantalet på expeditiönsställe och trafikplats inräknas för bedömmande av föreståndarens tjänstegrad stationskarlar med effektiv stationstjänst samt postbiträde med minst 7 timmars tjänstgöring per vardag. Postbiträde med kortare tjänstgöringstid inräknas icke och ej heller stationskarlar m. fl., vilka huvudsakligen utföra spårstjänst, vägvaktstjänst, passningstjänst på grund av långt utdragen tjänstgöring över dygnet o. d. uppgifter, som icke kunna hänföras till effektivt arbete i stationstjänst.

på godsmagasin:

som arbetsledare inom godsmagasin, där stationsförman ej finnes och där minst tre man, trafikbiträdet inräknat, erfordras uteslutande för magasinistjänsten;

som arbetande bas under sådant tjänstgöringsskift i magasinistjänst, på vilket å magasinet placerad, stationsförman icke tjänstgör men personalstyrkan under övervägande delen av tjänstgöringsskiftet utgör fyra man, trafikbiträdet inräknat;

som vågkarl, godsprickare, stuvare eller utläsare (pålästare);

för handhavande på de största magasinen av oklart gods;

för kombinerad magasins- och uppbördstjänst;

för uppsortering av godshandlingar på de största omlastningsstationerna;

i ställverk:

för manövrering av större växel- och signalställverk;

i bangårdstjänst:

på medelstor station, där stationsförman icke är placerad, men där växling, godsomlastning och övrig yttertjänst äro av sådan omfattning, att särskild tjänsteman erfordras för biträde med denna tjänsts övervakning och samordnande;

som ledare av växlingslag i ständig växlingstjänst om tre man, trafikbiträdet inräknat;

som närmaste man till stationsförman i växlingslag;

som spårväxlare invid särskilt stort ställverk på bangård med livlig tågtrafik och vagnväxling, med uppgift att i samförstånd med ställverksbemanningen ordna så, att växlingsrörelser från eller till det under ställverket liggande spårområdet icke företagas på sådant sätt, att tågrörelsen hindras;

som spårväxlare invid växlingsvall med uppgift att närmast under den för avkopplingen på vallen ansvarige stationsförmannen dirigera vagnarnas införande på rätta spår;

för handhavande av skenbromsen på större rangerbangård;

som vagnupptagare och kajvakt;

som spärrvakt:

vid avgående, långgående person- och snälltåg på Stockholms och Malmö centralstationer;

som lokomotorförare:

på station, där de med lokomotorns skötsel och framförande förenade göromålen helt eller till övervägande delen utfylla vederbörande tjänstehavares arbetstid;

som lastbilsförare:

där ständig lastbilskörning förekommer utanför den egentliga biltrafikrörelsen och kollektivavtalsanställd personal icke användes;

för löpande underhåll av ackumulatorfordon, ackumulatorlyktor m. m.;

som linneförvarare:

vid vissa stationer, där större förråd av sovvagnslinne hålles och mera omfattande utrustning av sovvagnar äger rum.

Stationskarl:

som föreståndare för enbemannat expeditiionsställe, på vilket säkerhetstjänst icke förekommer;

som tågklarare

under såväl dag som natt på stationer av klasserna 5, 6 och 7;

under dag på vissa stationer av klasserna 3 och 4 med enklare tågklarering;

under natt på stationer av klasserna 2, 3 och 4, därest tågrörelsen då är ringa och tågklareringen är av enkel beskaffenhet;

som biträde med biljett- och godsexpeditiions- samt annan expeditiionstjänst, i främsta rummet för övning i sådan tjänst i syfte att tillgodose behovet av rekryteringspersonal. (Jfr anm. under kontorsbiträde här nedan.);

för yttertjänst i allmänhet.

Kontorsbiträde:

på stationsföreståndarexpedition:

för uppsortering av konduktörspost, utdelning till stations- och tågpersonal av cirkulär, särtryck och tidtabeller m. m., vård och redovisning av tillvaratagna effekter, vagnbokföring samt utskrivning av vagnslistor o. d. på station, där särskild vagnexpedition ej finnes, upprättande av bäddlistor för överliggningsstationer m. m.;

för skötsel av sådan mindre telefonväxel, där denna skötsel är förenad med mottagning, avsändning, transitering eller förmedling av telegram- och telefonmeddelanden, maskinskrivning, biträde med utskrivning av tjänstgöringsorder, utskrivning av förrädsrekvisitioner, komplettering av särtryck och tidtabellsböcker m. m.;

på biljettextpedition:

för biträde på större biljettextpedition med biljettförsäljning, uträkning av biljettaavgifter, vissa redovisningsarbeten, statistik m. m.;

på godsexpedition:

för biträde med uppbördstjänsten på expedition, som förestås av kontorist, uträkning av frakter för styckegods med frakt att betala på expedition, där denna uträkning icke medhinnas av uppbördsmanen, införing av frakthandlingar i specifikationer och godsjournaler, summarisk redovisning av paketgods och smågods, utskrivning av utkörningslistor och beräkning av forslingsavgifter, utskrivning av postgirokort å efterkrav och av förteckningar över korten, uppsortering av frakthandlingar för olika ändamål, såsom för sortering inom magasin av anlänt gods i olika utlämningsgrupper, för påföring å utkörningslistor, för påföring å redovisningshandlingar eller för avsändning tillsammans med avgående gods och för arkivering; utlämning av fraktsedlar på utlöst gods (jfr kontorist) och sammanställning av primäruppgifter för expeditionens statistik;

Anm. För ovannämnda arbetsuppgifter böra kontorsbiträden anställas endast i den mån arbetsuppgifterna i fråga icke behöva i utbildningssyfte anförtros åt stationskarlar.

på resebyrå:

för skötsel av telefonväxel, sovplatsbeläggning, biträde med redovisningsarbeten samt handhavande av kassörstjänst å medelstora och mindre resebyråer;

på upplysningsexpedition:

som biträde i fall, då kontorist icke bör härtill ifrågakomma;

i telefontjänst:

för samtalskoppling i större telefonväxel;

för apparattjänst på telefonexpedition, d. v. s. avsändning och mottagning av telegram- och telefonmeddelanden samt för förmedling av order och underrättelser mellan tågexpeditör och tågledare;

som vaktföreståndare i telefonväxel, där två eller flera tjänstehavare samtidigt utföra samtalskoppling, under tjänstgöringsskift, då eventuell föreståndare för växeln icke är i tjänstgöring.

Skrivbiträde:

för samtalskoppling i medelstor och mindre telefonväxel;

för att jämsides med kontorsbiträde utföra de enklare av de göromål, som tillkomma sådan tjänsteman, samt för att efter övning i de mera kvalificerade av dessa göromål vid förfall och i mån av avgång ersätta kontorsbiträden.

4. Tågtjänst.

a) *Konduktörstjänst på andra linjer än trafiksvaga sådana.*

Tågmästare:

som tågbefälhavare i sådana snälltåg och långgående persontåg, i vilka normalt erfordras minst två man.

Anm. 1. Vid bedömandet av huruvida visst tåg är tvåbemannat medräknas icke de cykelvårdare, som i vissa fall åtfölja tåg för biträde med lastning och lossning.

Anm. 2. Uttrycket »långgående persontåg» skall anses omfatta jämväl sådana tåg, som, ehuru de ej framgå på längre sträckor, likväl ha arbetsuppgifter, som äro likvärdiga med ett långgående tågs.

Anm. 3. Frågor om ökning av antalet med tågmästare bemannade tåg skola underställas styrelsens prövning.

Konduktör:

som tågbefälhavare i andra tåg än ovan nämnda, som äro bemannade med särskild konduktörspersonal (enbemannade snälltåg och långgående persontåg, persontåg med lokaltågs karaktär samt lokalgodståg);

som biljettgranskare i snälltåg och långgående persontåg;

som godsvårdare i snälltåg och långgående persontåg.

Trafikbiträde:

som biljettgranskare och godsvårdare i persontåg med lokaltågs karaktär.

Anm. Det är icke avsett att som regel inrätta ordinarie trafikbiträdesbefattningar för denna tjänstgöring. Befattningshavare, som fullgör sådan tjänst skall dock anses förrätta göromål, som normalt tillkomma trafikbiträde, varvid i förekommande fall vikariatsersättning skall utgå.

Stationskarl:

som tillfälligt biträde på kortare sträckor i person- och snälltåg med biljettgranskning och godsexpediering;

som arbetsbiträde i lokalgodståg med lastning och lossning av gods, uppsortering av godshandlingar och vagnväxling.

b) *Konduktörstjänst på trafiksvaga linjer.*

Konduktör:

som tågbefälhavare i person- och blandade tåg, i den utsträckning styrelsen bestämmer;

Anm. Förslag härom skola av sektionsföreståndarna insändas för varje tidtabellperiod efter överläggning med berörd personalorganisation.

som tågbefälhavare i godståg, där tjänsten är så omfattande, att den kräver arbetsbiträde.

Trafikbiträde:

som tågbefälhavare i övriga fall.

Stationskarl:

som arbetsbiträde och cykelvårdare i person- och godståg.

Huvudverkstäderna.

37. Ingenjör i 27 lönegraden:

som ledare av verkstadsavdelning med avsevärt antal arbetare eller med särskilt komplicerade arbetsuppgifter.

Ingenjör i 25 lönegraden:

som ledare av annan större verkstadsavdelning.

Byråassistent i 23 lönegraden:

som ledare av de kamerala arbetena inom verkstadskontoret vid Örebro.

Ingenjör i 23 lönegraden:

som ledare av mindre verkstadsavdelning;
som biträde åt vissa ingenjörer i 25 eller 27 lönegraderna, vilka förestå verkstadsavdelningar, med ledningen av vissa underavdelningar;
som föreståndare för huvudverkstadens i Örebro ritkontor.

Förste bokhållare:

som ledare av de kamerala arbetena inom verkstadskontor vid medelstor huvudverkstad.

Bokhållare:

som ledare av de kamerala arbetena inom verkstadskontoren vid de minsta huvudverkstäderna;
som biträde åt verkstadsföreståndaren i Örebro med utredningar, personalärenden m. m.;
som ledare för avlöningsarbetet vid huvudverkstaden i Örebro;
som biträde åt förste bokhållarna i Göteborg och Malmö med utredningar, bokförings- och personalärenden samt som dessas ställföreträdare.

Kontorsskrivare:

för biträde på verkstadskontor med utredningsarbeten av icke teknisk art, bokförings- och statistikarbeten m. m. samt — på andra platser än Örebro — för närmaste tillsyn över och fortlöpande kontroll av avlöningsarbetet.

Ritare:

för utförande på större huvudverkstad av enklare detaljkonstruktioner samt annat kvalificerat ritarbete.

Verkstadsmästare i 19 lönegraden:

som arbetsledare inom yrkesavdelningar med undantag av mindre krävande sådana;

å vissa verkstäder med uppdrag att bestämma revisionernas omfattning å till verkstaden inkommen rullande materiel och för avsyning av färdiga revisionsarbeten.

Förrådsmästare:

som föreståndare för filialförrådet i Tomtebodå.

Maskinist:

som ansvarig för skötseln av huvudverkstadens i Örebro ångcentral, transformatorstation och badinrättning.

Verkstadsförmån:

som arbetsledare inom vissa mindre yrkesavdelningar;
i mån av behov som biträde å insyningsmästare.

Kopist:

för biträde på större huvudverkstad med enklare ritarbeten, kopiering av ritningar eller detaljer därur m. m.;

för utförande på mindre huvudverkstad av där förekommande ritgöromål.

Förste kontorist:

som närmaste arbetsledare för den med avlöningsarbetet på verkstadskontoren sysselsatta personalen;

som arbetsledare på sådana, för vissa avdelningsingenjörers räkning inrättade expeditioner, där minst fyra tjänstemän, erfordras, eventuella kontorsvakter ej medräknade, samt på dylika expeditioner där detta personalantal ej uppnåtts, men arbetena äro av särskild svårighetsgrad;

för vissa specialuppgifter, såsom övervakning av materialtillgången å vagnverkstaden i Örebro och övervakning av vagnstillförseln till huvudverkstaden i Tomtebodå.

Förste reparatör och reparatör:

för utförande av vissa specialarbeten, varvid de grunder, som i sådant hänseende angivits för motsvarande befattningar vid maskinavdelningen (art. 34), skola vara normerande för tjänstegraden.

Kontorist:

för handhavande på verkstadskontor av avlöningsarbete samt för utförande på dessa kontor och vissa avdelningsingenjörsexpeditioner av andra kvalificerade kontorsgöromål, som kräva träning och rutin.

Maskinbiträde:

för eldning och skötsel av ångcentral med minst 200 m³ eldyta;
som förare av ackumulatorlok eller lokomotor.

Portvakt:

för handhavande under dagtid av portvaktssysslan vid huvudverkstäderna Örebro, Malmö och Göteborg.

Expeditionsvakt:

i mån av behov för utförande av hos verkstadsmästare förekommande skrivgöromål och för biträde med enklare expeditionsgöromål på verkstadskontor och övriga expeditioner.

Stationskarl:

för handhavande under dagtid av portvaktssysslan vid övriga huvudverkstäder, där så anses erforderligt.

Kontorsbiträde eller skrivbiträde:

för maskinskrivning, förande av vissa liggare, komplettering av order och särtryck och för andra enklare kontorsgöromål.

Förrådsavdelningen.

38. Byråassistent i 23 lönegraden:

på varje förrådsintendentkontor och som lagerföreståndare vid centralförrådet i Örebro.

Förste bokhållare:

som lagerföreståndare å huvudförråden i Göteborg och Malmö.

Bokhållare:

för handhavande av inventeringar och virkesbesiktningar;
som lagerföreståndare vid huvudförråden i Östersund och Boden;
som arbetsledare å avdelning för inköp och räkningsgranskning i Örebro, Göteborg och Malmö.

Kontorsskrivare:

för handläggning av inköpsärenden och ärenden rörande räkningskontroll;
som arbetsledare för bokföringsarbetet på förrådsintendentkontoret i Örebro;
för utredningar och andra kvalificerade göromål.

Förrådsmästare:

för arbetsledning närmast under lagerföreståndare å större huvudförråd;
som arbetsledare inom mindre huvudförråd.

Förste kontorist:

som arbetsledare för bokföringsarbetet på förrådsintendentkontoren i Göteborg, Malmö, Östersund och Luleå samt som närmaste man till motsvarande arbetsledare i Örebro;
för mera kvalificerat granskningsarbete i räkningskontrollen i Örebro och Malmö.

Kontorist:

för biträde å förrådsintendentkontor och större huvudförråds expedition med sådana arbetsuppgifter, som för sitt utförande kräva rutinerad tjänsteman och för vars utförande tjänsteman i högre lönegrad icke bör ifrågakomma.

Förrådsförman:

för löpande övervakning i huvudförråd av lagerhållning, utexpediering av förrådseffekter och övriga arbeten inom förrådet.

Maskinbiträde:

som bilförare och för skötsel av större lastkran.

Trafikbiträde:

som biträde på mindre huvudförråds expedition;
för löpande övervakning på huvudförråd av lagerhållning, emot-

tagning och expediering av förrådseffekter och övriga arbeten inom förrådet.

Expeditionsvakt:

för arbete vid bokföringsmaskiner, för sorteringsarbeten och andra arbeten av relativt enkel beskaffenhet;

i mån av behov för biträde å expeditionerna inom huvudförråden.

Förrådsvakt:

för mottagning och expediering av förrådseffekter.

Kontorsbiträde eller skrivbiträde:

för uppsortering av räkningar m. m., maskinskrivning och biträde med andra enklare kontorsgöromål.

Kontorsvakt:

för budsändning, kringbärning och avsändning av post m. m.

39 40 (Reservnr.)

V. Tillsättande av befattningar m. m.

Åtgärder för tillsättande av ledigblivande befattning.

41. Genom Kungl. Maj:ts cirkulär den 30 juni 1942, nr 694, har för behörigt iakttagande vederbörande myndigheters uppmärksamhet fästs på angelägenheten av att, där ledigblivande befattning i statens tjänst skall återbesättas med ny innehavare, åtgärder för tillsättningen såvitt möjligt vidtagas i så god tid, att ny innehavare kan tillträda befattningen i samband med ledigblivandet eller allenast kort tid därefter.

Tid för tillsättande av ledigblivande befattning.

Ansökning till ledigförklarad tjänst.

42: 1. Då befattning vid distrikten blivit kungjord till ansökning ledig, äga sökande till den lediga befattningen, på sätt instruktionen för järnvägsstyrelsen med underlydande linjebefäl stadgar, ingiva sina ansökningar till distriktschefen vid det distrikt, befattningen tillhör. Söker samma person flera befattningar samtidigt, skall särskild ansökning inlämnas å varje befattning.

Ansökning till ledigförklarad tjänst.

2. Ansökning av sökande, anställd vid statens järnvägar, skall vara åtföljd av tjänsteförteckning enligt formulär nr 49, vid vars ifyllande i bilaga 2 givna anvisningar skola följas. Bestyrkta avskrifter av betyg rörande avlagda examina skola biläggas förteckningen, vilken skall granskas å vederbörande distrikts- eller sektionsbefälsexpedition å det distrikt, sökanden tillhör, eller, om sökanden tjänstgör inom styrelsen, vid förrådsavdelning eller huvudverkstad, å vederbörande byrå, kontor eller expedition, samt förses med de rättelser, vartill granskningen må föranleda.

Är sökande icke anställd vid statens järnvägar, skall hans ansökning vara åtföljd av åldersbetyg, som även utvisar svenskt medborgarskap, läkarbetyg samt tjänsteförteckning jämte avskrifter av de för densamma bestyrkande erforderliga betyg och intyg.

3. Då till en ledigförklarad befattning vid statens järnvägar anmält sig *endast befördringssökande*, skall ifråga om ansökningsärendets behandling gälla följande.

Tjänstgör vid statens järnvägar anställd sökande å annat distrikt än det, vartill den lediga befattningen hör, skall den distriktschef, till vilken ansökningen inlämnats, å formulär nr 49 A begära yttrande av den distriktschef, under vilken sökanden lyder. Samtidigt skall sådan sökandes ansökningshandlingar översändas direkt till den sektionsföreståndare, under vilken sökanden lyder, med begäran om granskning och yttrande enligt formulär nr 49 A. Sektionsföreståndaren skall på grund härav till egen distriktschef avgiva yttrande, huruvida han anser den sökande böra till den lediga befattningen ifrågakomma eller ej, med angivande i senare fallet av de skäl, som föranlett yttrandet. Skall samme sektionsföreståndare avgiva yttrande rörande två eller flera sökande, skola ifrågavarande sökande av den förstnämnde distriktschefen upptagas å ovannämnda formulär nr 49 A i den inbördes ordning, som framgår av i bilaga 2 givna anvisningar för ifyllande av formulär nr 49 B eller 49 C. Den sektionsföreståndare, till vilken an-

sökningshandlingarna översänts för yttrande, skall vid avgivande av detsamma nämna den bland de sökande, som anses företrädesvis böra ifrågakomma, samt, i förekommande fall, ytterligare de två, som anses böra närmast därefter till befattningen ifrågakomma. Har sektionsföreståndaren härvid nämnt andra än de tre första å formulär nr 49 A upptagna sökandena, eller ock upptagit sökandena i annan inbördes ordning än den, vari de äro å ifrågavarande formulär upptagna, skall anledningen härtill uppgivas.

Beträffande sökande, som av sektionsföreståndaren angivits böra ifrågakomma, skall, därest med den lediga befattningen är förenad räkenskaps- och kassagöromål, särskilt uppgivas, huruvida sökanden bestritt sådana göromål och, om så varit fallet, huruvida någon erinran mot hans sätt att handhava desamma förekommit. Dessutom skall, då fråga är om befattning som föreståndare för förenad järnvägs- och postanstalt, beträffande sökande, som angivits böra ifrågakomma, uppgivas huruvida dessa med godkänt betyg i ämnet postgöromål genomgått kontoristkurs, eller, om så icke är fallet, huruvida vederbörande erhållit utbildning i och självständigt handhaft postgöromål på järnvägsanstalt under minst två veckor. Sedan yttrande från sektionsföreståndarna rörande samtliga sökande vid distriktet därefter till distriktschefen inkommit, skall denne avgiva begärt yttrande till den distriktschef, under vilken den lediga befattningen lyder, och skall därvid förfaras på enahanda sätt, som här ovan beträffande sektionsföreståndare angivits. Distriktschefens yttrande jämte utdrag ur anteckningar rörande bestraffningar för de sökande skall tillika med ansökningshandlingarna och de av sektionsbefälet avgivna yttrandena snarast möjligt tillställas den distriktschef, som framställt begäran om yttrandet.

Beträffande sökande, som tjänstgör å samma distrikt som det, var till den lediga befattningen hör, eller å byrå eller kontor inom styrelsen eller vid förrådsavdelning eller huvudverkstad, skall den distriktschef, till vilken ansökningarna inlämnats, översända sådan sökandes ansökningshandlingar till resp. underlydande sektionsbefäl, vederbörande föreståndare för byrå, kontor eller expedition, för vilka skall gälla vad i föregående stycke rörande yttrande av distriktschef är stadgat. Där den sökta befattningens tillsättande skall ske på föredragning av föreståndare för byrå, från vilken yttrande i förevarande avseende infordrats, skall dylikt yttrande i stället avgivas av dennes närmaste man.

Vid avgivande av yttrande rörande sökande till första ordinarie befattning, ävensom till med säkerhetstjänst förenad befattning skall meddelas, när vederbörande senast läkarundersökts enligt formulär nr 98 A eller 98 F, samt huruvida läkarintyget angiver anmärkningsvärd defekt och, i så fall, defektens art.

Sedan de sålunda begärda yttrandena inkommit, skall den distriktschef, som infordrat desamma, låta med ledning av tjänsteförteckningarna upprätta förteckning enligt formulär nr 49 B rörande ledig befattning vid distriktskansliet eller trafikavdelningen samt enligt formulär nr 49 C rörande ledig befattning vid ban- eller maskinavdelningen å alla sökande på sätt och i den ordning, anvisningarna i bilaga 2 angiva.

Därest befattningen skall tillsättas av styrelsen, skall den distriktschef, under vilken den lediga befattningen lyder, sedan de nyssnämnda förteckningarna upprättats och yttrande inhämtats från det sektions-

befäl, varunder den lediga befattningen hör, hos styrelsen, med insändande av samtliga till ansökningsärendet hörande handlingar, till befattningens erhållande förorda den bland de sökande, som distriktschefen anser företrädesvis böra till densamma ifrågakomma, varjämte distriktschefen har att bland övriga sökande angiva de två, som enligt distriktschefens mening böra närmast därefter till befattningen ifrågakomma. Härvid bör iakttagas, att stationsskrivare icke bör erhålla förord till högre befattning med mindre han innehåft ordinarie stations-skrivarbefattning i tre år. Därest på grund av särskilda omständigheter undantag härifrån anses böra göras, skola dessa omständigheter särskilt angivas.

Då distriktschefen å förslaget upptagit andra sökande än dem, som stå först å förteckningen över de sökande, eller ock angivit de å förslaget uppförda sökandena i annan inbördes ordning än den, desamma intaga å nyssnämnda förteckning, skall anledningen härtill uppgivas. Beträffande befattning, med vilken äro förenade räkenskaps- och kassagöromål, skall för en var av de sökande, som förordats resp. ansetts böra ifrågakomma till befattningen, lämnas enahanda uppgift rörande handhavande av dylika göromål som härovan sagts.

I skrivelse med förslag till tjänstetillsättning skall distriktschefen angiva den dag, då anslag om beslutet uppsatts i distriktskansliets lokal.

Därest befattning skall tillsättas av distriktschef, skall denne, innan ansökningsärendet avgöres, med översändande av samtliga till ärendet hörande handlingar, infordra yttrande från det sektionsbefäl, under vilket den lediga befattningen hör.

Anm. Innan ärende avseende befordran till ledningsmästare vid ledningsavdelningen avgöres, skall distriktschef, inom vars distrikt befattningen är avsedd att tillsättas, till styrelsen (Ebr) i förekommande fall insända sökandes tjänsteförteckning och eventuellt annan erforderlig handling i och för värdering av tjänstgöringstiden vid transformatorstation.

4. Då till en ledigförklarad befattning med närmast ifrågasatt placering å visst angivet tjänsteställe *även anmält sig transportsökande*, skola vid infordrandet av yttrande rörande de sökande, befodrings- och transportsökande uppföras å formulär nr 49 A, 49 B resp. 49 C i var sin grupp: I Befodringsökande, II Transportsökande.

Därest befattningen skall tillsättas av distriktschefen, avgör denne, innan befodringsansökningarna prövas, frågan om förflyttning till det närmast ifrågavarande tjänstestället av någon av de transportsökande bör ske. Anses ingen transportsökande böra ifrågakomma till förflyttning, tillsättes den till ansökan lediga befattningen därefter i vanlig ordning.

Anm. Transport i innehavande befattning bör icke annat än i undantagsfall medgivas, innan vederbörande tjänsteman under två år tjänstgjort i befattningen i fråga och under tre år på den ort, varifrån transport sökes.

Beslutar distriktschefen medgiva förflyttning av transportsökande, skola — om tjänstestället, varifrån förflyttningen skall ske, tillhör distriktet samt om för detta tjänsteställe allt fortfarande skall avses samma tjänstebefattning — de befodringsökandes ansökningar upptagas till behandling, såsom om det gällt placering av den lediga befattningen vid tjänstestället, varifrån förflyttningen medgetts. Härvid skall dock den, som i första hand anses böra ifrågakomma till erhållande av befodrkan, tillfrågas, om han oaktat den ändrade placeringsorten vidhåll

ler sin ansökan till den lediga befattningen. Skulle så ej vara fallet, göres liknande förfrågan hos den, som närmast anses böra ifrågakomma till befordran o. s. v.

Skulle det tjänsteställe, varifrån den beslutade förflyttningen skall ske, tillhöra annat distrikt, översändas ansökningshandlingarna jämte avgivna yttranden till distriktschefen vid detta, varefter denne förfar på sätt ovan sagts.

Därest befattningen skall tillsättas av styrelsen, översändas samtliga till distriktschefen inkomna ansökningshandlingar till styrelsen med särskild skrivelse, i vilken först avgives yttrande rörande de beföringssökande enligt punkt 3 här ovan och därefter det uttalande rörande de transportsökande, vartill dessas ansökningar kunna föranleda.

Anm. Ang. transport av stationsskrivare från V till sydligare distrikt, se art. 54: 10.

5. Sedan utnämning till ledigförklarad befattning skett, skall tillkännagivande härom omedelbart anslås i styrelsens resp. distriktskansliets lokal. Då fråga är om befattning, med vilken följer förflyttning till annan stationeringsort, skall utnämning ske så tidigt, att meddelande härom kan lämnas *senast* 15 dagar före den tidpunkt, då befattningen skall tillträdas.

6. Vad här ovan stadgas om sökandet av ledigförklarade befattningar vid distrikten samt om tillsättandet av vissa dylika befattningar, skall i tillämpliga delar gälla jämväl om befattningar inom styrelsen samt vid förrådsavdelning eller huvudverkstad.

7. Ansökningar med tillhörande handlingar — tjänsteförteckning och betygssavskrifter — skola två månader efter besvärstidens utgång återställas till sökande. Detta gäller dock icke den utnämndes ansökningshandlingar, ej heller dylika handlingar i ärenden, som falla under K. Maj:ts prövning och avgörande eller i ärenden, i vilka besvär anförts, i vad desamma tillhört handlingarna i besvärsmålet. (K. kungörelse 21 dec. 1945, SFS nr 829.)

Enligt ovanstående återställd tjänsteförteckning må efter komplettering användas vid ev. senare ansökningstillfälle. Å dylik förteckning får under inga omständigheter ändring företagas annat än genom överstrykning med bläck eller anilinpenna, således ej genom radering, och skall å lämpligt ställe å förteckningen antecknas, av vem ändringen vidtagits.

Ledigangivande av befattningar.

Ledigangivande av befattningar i lönegraderna Ca 10—18.

43: 1. Innan befattning inom lönegraderna Ca 10—Ca 18 vid ban-, maskin- eller trafikavdelningen tillsättes, skall befattningen — dock ej vad gäller lokeldar- och lokförarbefattningar, kansliskrivar- och förste kansliskrivarbefattningar, stationsmästarbefattningar av klass 7 och 6 eller befattning å tågfärja — ledigangivas inom den avdelning vid det distrikt, där befattningen skall tillsättas. Befattning som ledningsförman med placering som föreståndare för driftcentral skall dessutom ledigangivas vid elektrosektion inom övriga distrikt på sätt nedan under mom. 2 stadgas. Befattning som förste banmästare i lönegrad Ca 18, förste trädgårdsmästare och trädgårdsmästare skall ledigangivas även vid bansektionerna inom övriga distrikt, varvid bestämmelserna i mom. 2 här nedan i tillämpliga delar gälla.

Anm. 1. Om ledigangivandet gäller befattning som föreståndare för trafikplats eller expeditionsställe, som är förenad järnvägs- och postanstalt, skall detta förhållande bekantgöras vid ledigangivandet.

Den distriktschef, under vilken den lediga befattningen lyder, åligger att lämna meddelande om ledigangivandet till samtliga sektionsföreståndare inom berörd avdelning. Dylikt meddelande, som å distriktskansliet utskrivs å för anslag lämpligt formulär, tillställs ifrågakommande sektioner i tillräckligt antal exemplar.

Sektionsföreståndarna vidarebefordra omedelbart meddelandet till underlydande platsbefäl med anmodan att på lämpligt sätt låta det samma komma till personalens kännedom.

Tjänsteman, som önskar ifrågakomma till sålunda ledigangiven befattning, skall härom inom 10 dagar, räknat från datum, då distriktschefens meddelande är daterat, göra muntlig eller skriftlig anmälan till sitt närmaste platsbefäl.

Platsbefälet insänder snarast efter anmälningstidens utgång till egen sektionsföreståndare inkomna anmälningar.

Sektionsföreståndare vid annan sektion än den, vid vilken befattningen skall tillsättas, översänder efter förordsfullmäktiges hörande inkomna anmälningar jämte eget förslag till föreståndaren för den sektion, där befattningen skall tillsättas. Förslaget skall vara åtföljt av förteckning enligt formulär nr 49 E över de anmälda, ordnade efter innehavande befattning (ex. befordringssökande tb före stk) samt, inom varje grupp befattningshavare, efter tjänstålderstal. Förteckningen skall även innehålla uppgift om anställningsdata, förordnanden och eventuellt genomgången kursutbildning. Då till ledigangiven befattning anmält sig såväl befordrings- som transportsökande, skola de i förteckningen uppföras var för sig i ordning I Befordringssökande, II Transportsökande.

Anm. 2. Transport i innehavande befattning bör icke annat än i undantagsfall medgivnas, förrän vederbörande tjänstgjort två år i befattningen ifråga och tre år på den ort, varifrån transport sökes.

Anm. 3. Till viss ledigangiven befattning utnämnd och i samband därmed till ny stationeringsort förflyttad tjänstehavare, som under förebärande av bostadssvårigheter, hustrus oförmåga att trivas på den nya platsen e. d., efter kortare tids tjänstgöring i den högre befattningen sökt och erhållit återförflyttning till den tidigare befattningen å det förutvarande tjänstestället, må visserligen i laga ordning ifrågakomma till ny befordran, men ej å den ort, där han är stationerad, förrän tre år förflutit, från det vederbörande återgick till den lägre befattningen.

Vid förslag rörande tillsättande av med säkerhetstjänst förenad befattning skall därjämte beträffande en var å förslaget uppförd person uppgivas, när vederbörande senast undergått läkarundersökning enligt formulär nr 98 A eller 98 F samt huruvida läkarintyget angiver anmärkningsvärd defekt och, i så fall, defektens art.

Då fråga är om befattning som föreståndare för trafikplats eller expeditionsställe, som tillika är förenad järnvägs- och postanstalt, skall beträffande sökande, som angives böra ifrågakomma, uppgivas huruvida denne med godkänt betyg i ämnet postgöromål genomgått kontorkurs, eller, om så icke är fallet, huruvida vederbörande erhållit utbildning i och självständigt handhaft postgöromål på järnvägsanstalt under minst två veckor.

Sektionsföreståndaren vid den sektion, vid vilken befattningen skall tillsättas, översänder sedermera till distriktschefen, efter förordsfullmäktiges hörande, samtliga anmälningar och till ärendet hörande handlingar jämte eget förslag till befattningens tillsättande.

Anm. 4. Innan trädgårdsmästar- och förste trädgårdsmästarbefattningar tillsättas av vederbörande distriktschef, skall trädgårdsdirektören — såsom sakkunnig — beredas tillfälle att yttra sig över sökandenas kvalifikationer och lämplighet.

Anm. 5. Vad i anm. under art 42: 3 stadgas om åtgärd i förekommande fall, innan ledningsmästarbefattning tillsättes, skall gälla även vid befordran till förste reparatör och ledningsförförman vid ledningsavdelningen.

2. Innan befattning som ledningsförförman med placering som föreståndare för driftcentral tillsättes, skall densamma ledigångivas, förutom vid elektrosektionerna inom det distrikt, där densamma är placerad, även vid elektrosektionerna inom övriga distrikt. Härvid förfäres så, att distriktschefen vid det distrikt, där befattningen skall tillsättas, anmodar en var av distriktscheferna vid de övriga distrikt, där elektrosektion finnes, att ledigångiva befattningen även vid elektrosektionerna inom sitt distrikt. Den förstnämnda distriktschefen bör därvid bestämma viss tidpunkt, då eventuella ansökningshandlingar jämte vederbörande distriktschefs yttrande böra vara honom tillhanda.

3. Tillsättandet av lokeldarbefattningar sker tills vidare efter direktiv från styrelsen från fall till fall.

4. Motorvagnsförare skall rekryteras från lokeldarkåren men icke efter ledigångivande å samtliga distrikt utan endast inom det distrikt, där befattningen skall tillsättas. De sökande ordnas sinsemellan enligt gällande bestämmelser, således i första hand efter turplaceringsdatum, och för dem, som ej tilldelats sådant, efter tjänstålderstalet.

Anm. Ang. befattningar vid smalspårslinjerna, se nedan mom. 6.

5. Tillsättandet av lokförarbefattningar sker i regel kvartalsvis och oberoende av distriktsgränserna i följande ordning:

Senast den 15 i första månaden av varje kvartal lämnar distriktschefen för sitt distrikts vidkommande övriga distriktschefer meddelande om antalet av de lokförarvakanser, som vid nästa kvartalsskifte skola återbesättas. I detta meddelande angives turplaceringsdatum resp. tjänstålderstal och i förekommande fall lokförardatum för den siste av de lokeldare, som, om befordran skedde endast inom eget distrikt, skulle hava möjlighet till befordran vid ifrågavarande tillfälle. Meddelandet, varav avskrift insändes till drifttjänstbyrån, anslås omedelbart å de lokstationer, där befordringsbara lokeldare med tidigare turplaceringsdata eller högre tjänstålderstal än de i resp. meddelande angivna finnas placerade. Anslag uppsättes även å lokstationerna inom eget distrikt. För V distriktets vidkommande angives det antal platser för befordringssökande å detta distrikt, som kunna uppkomma i samband med förflyttning av lokförare från nämnda distrikt enligt regeln att var sjunde lokförarvakans å sydligare distrikt skall vara reserverad för lokförare, som söker transport från V distriktet.

De lokeldare, som önska ifrågakomma till ledigångivna lokförarbefattningar i första hand å eget distrikt och — om sådan placering ej kan ifrågakomma — i andra hand å främmande distrikt, skola senast den 5 i kvartalets andra månad anmäla detta till eget sektionsbefäl, varefter distriktschefen senast den 15 i samma månad med eget och sektionsbefälets yttrande angående de sökandes lämplighet — efter föreskrivna läkarundersökningar i de fall, då sökande anses hava utsikt till befordran — meddelar detta till det distrikt, där tillsättandet skall ske.

Anm. 1. Vid lokförarbefattningarnas tillsättande skall hänsyn tagas till att sådan placering, som medför en eller flera omflyttningar med därav förorsakade merutgifter för verket, om möjligt undvikas. Kan lokeldare ej ifrågakomma till befordran å den ort, där han vid ansökningstillfället är stationerad, bör han tillfrågas, om han godtager placering å annan ort inom eget distrikt. Blir svaret nekande, bör han ej ifrågakomma till befordran vid detta tillfälle och detta bör omedelbart meddelas de

distrikt, där lokeldaren i fråga sökt befordran. Lokeldare, som söker befordran även å främmande distrikt, får å dylikt distrikt godtaga den placering, som kan erbjudas honom. I detta fall tillfrågas han således ej, om han vill ifrågakomma eller icke, men det bör tillses, att sökande från främmande distrikt sinsemellan erhålla så rättvis placering som möjligt.

Anm. 2. Ang. befattningar vid smalspårslinjerna se nedan mom. 6.

Lokförare vid V distriktet, som önskar ifrågakomma till transport till sydligare distrikt och som uppfyller i art. 54:9 angivna fordringar, skall i enahanda ordning anmäla sin önskan att ifrågakomma till vid sydligare distrikt ledigangivna lokförarbefattningar.

6. För smalspårslinjer erforderliga lokförar-, motorvagnsförar- och lokeldarbefattningar skola ledigangivas endast för berörd personal vid nämnda linjer. Skulle dock ansökan från befattningshavare vid normal-spårnätet förekomma, måste sådan ansökan författningsenligt prövas.

7. Innan befattning inom lönegraderna Ca 10—Ca 18 vid tågfarja till-sättes, skall befattningen ledigangivas för personalen å samtliga tåg-färjor, varvid vad under punkt 1 här ovan föreskrives skall gälla i till-lämpliga delar.

8. Då för erhållande av viss befattning gäller, att vederbörande tjän-steman skall hava genomgått för befattningen bestämd utbildningskurs, men dylik kursutbildad tjänsteman icke anmält sig till ledigangiven sådan befattning, äger distriktschefen dock tillsätta befattningen med lämplig inom distriktet placerad kursutbildad tjänsteman.

Anm. I samband med uttagandet av deltagare i sådan utbildningskurs, vars genomgående utgör villkor för befordran till viss befattning, skola kursdeltagarna underrättas därom, att den som godkänts i kursen skall vara beredd att taga befordran till ifrågavarande befattning, även om därmed är förenad förflyttning till annan ort.

9. Sedan utnämning skett, skall tillkännagivande därom omedelbart anslås i distriktskansliets lokal. Då fråga är om befattning, med vilken följer förflyttning till annan stationeringsort, skall utnämning ske så tidigt, att meddelande härom kan lämnas *senast* 15 dagar före den tid-punkt, då befattningen skall tillträdas.

10. Vad här ovan föreskrives om ledigangivande av befattningar i lönegraderna Ca 10—Ca 18 vid ban-, maskin- eller trafikavdelningen skall i tillämpliga delar gälla jämväl i fråga om befattningar vid distrikts-kansli, huvudverkstad och förrådsavdelning.

Anm. Befattning vid distriktskansli skall ledigangivas förutom inom distrikts-kansliet även vid den eller de avdelningar inom distriktet, där tjänstemän med för befattningen lämplig utbildning finnas placerade.

Riktlinjer för tillsättande av befattningar vid i samband med förstatligande av enskilda järnvägar övertagna linjer.

43 a: 1. I efterföljande moment intagna riktlinjer för tjänstetillsätt-ning äro avsedda att utgöra en allmän vägledning vid tillsättandet av befattningar vid övertagna linjer och må icke betraktas som fastställda regler, vilka under alla förhållanden måste följas. De utesluta alltså icke möjlighet för vederbörande distriktschef att, då så med hänsyn till verkets intressen kan finnas påkallat, handla på sätt, som vid tillfället ifråga visar sig mest lämpligt och försvarbart.

2. Personal, som övergått i SJ tjänst i samband med statsförvärv av enskild järnväg, må erhålla förtursrätt vid tillsättandet av sådana be-fattningar, som antingen varit vakanta vid järnvägens införlivande med SJ eller också blivit vakanta, innan den övertagna personalen i allmän-het uppföres på aktiv stat vid SJ.

Riktlinjer för
tjänstetillsätt-
ning vid över-
tagna linjer.

3. Den övertagna personalen bör jämväl erhålla företräde vid tillsättandet av befattningar, vilka på grund av de normer, som gälla för personaluppsättning vid SJ, nyinrättas vid övertagna linjer från *den tidpunkt*, då den övertagna personalen i allmänhet uppföres på aktiv stat, eller som bliva nyinrättade först något senare, då erforderlig undersökning av behovet hunnit slutföras och behovet icke är grundat på trafikförhållanden, som skulle hava uteblivit, därest statsinlösen icke kommit till stånd. Till här avsedd, nyinrättad befattning, som alltså tillkommit av den anledningen, att arbetsuppgifterna enligt SJ regler kräva en högre tjänst, bör därför befattningshavare, som i den enskilda järnvägens regi fullt tillfredsställande upprätthållit sådan tjänst, ävensom annan befattningshavare vid den enskilda järnvägen, som är fullt kvalificerad för tjänsten, givas företräde första gången befattningen tillsettes.

4. Vid tjänstetillsättningar *efter* i mom. 3 nämnd tidpunkt bör befordran ske enligt de grunder, som gälla för tjänsters tillsättande i allmänhet, d. v. s. efter allmän tävlan, för så vitt icke styrelsen undantagsvis annorlunda förordnat eller fråga är om sådant i mom. 3 berört fall, då undersökningen om behovet medfört viss tidsutdräkt, eller då vederbörande icke hunnit genomgå erforderliga kunskapsprov eller erforderliga befattningar icke stått till förfogande förrän vid en något senare tidpunkt.

5. Med enskild järnväg övertagen tjänsteman, som med hänsyn till lämplighet och ålder i tjänst anses stå i tur till befordran, bör snarast efter övertagandet bibringas sådan kursutbildning, som vid SJ erfordras för erhållande av vederbörande befattning. Det bör nämligen undvikas att till viss tjänst befordra befattningshavare, förrän visshet vunnits om, att han fullt tillfredsställande kan fullgöra de med tjänsten förenade göromålen.

Dispensförfarande.

44: 1. Tjänstehavare, som anser sig fylla de under punkt 5 här nedan angivna förutsättningar för erhållande av dispens från av Kungl. Maj:t föreskrivna kompetensvillkor för befattning av visst slag, må i *en och samma ansökning* dels söka viss ledigförklarad sådan tjänstebefattning och dels anhålla om dispens för erhållande av denna befattning.

Dispens från
av Kungl. Maj:t
föreskrivna
kompetens-
villkor.

2. I vad angår frågan om dispens har sökande att vid ansökningen foga de intyg, som han önskar åberopa till stöd för sin anhållan härutinnan.

Här erinras dock, att de i punkt 5 här nedan angivna förutsättningar för styrelsens beslut om dispens skola styrkas av vederbörande förman, men att detta ej får ske medelst intyg av förman direkt till sökanden, utan skall med noggrannhet utredas genom den i nästföljande moment angivna muntliga förhandling mellan sektionsföreståndare och vederbörande förman.

3. Samtidigt med avgivande av yttrande över inkomna ansökningar till den lediga befattningen på sätt i art. 42 stadgas har vederbörande sektionsföreståndare att, efter muntlig förhandling med vederbörande förman på sätt i art. 58: 4 närmare stadgas, avgiva yttrande, huruvida sökande, som saknar stadgad kompetens, anses kunna ifrågakomma till erhållande av dispens.

Distriktschefen har därefter att i samband med yttrandet över sökandena yttra sig över i ansökningarna gjorda framställningar om dispens, även om vederbörande sökande icke skulle anses böra förordas eller kunna ifrågakomma till den sökta befattningen.

4. Sedan samtliga handlingar rörande tillsättandet av den lediga befattningen inkommit till styrelsen, prövar styrelsen, huruvida företräde till befattningen ifråga bör lämnas sökande, som är i saknad av stadgad kompetens, samt utnämner, i händelse så är fallet, resp. föreslår honom till befattningen ifråga.

5. För att en sökande skall kunna erhålla dispens fordras följande:

- a) sökande skall hava ådagalagt särskilt framstående duglighet i tjänsten;
- b) sökande skall genom sina personliga egenskaper och sitt förhållande i övrigt hava givit grundad anledning till antagande, att han skulle komma att på ett förträffligt sätt bestrida befattning, för vilken erfordras sådan formell kompetens som den, från vilken dispens nu sökes;
- c) alltför stora svårigheter skola föreligga för sökanden att erhålla den formella kompetensen.

I sistnämnda avseende nämnes,

att han saknar läggning och fallenhet för studier till erhållande av sådan formell kompetens;

att hans ålder eller andra förhållanden utgöra hinder för honom att avlägga examen för vinnande av sådan kompetens;

att trots det sökanden genom självstudium eller annorledes förvärvat sig ganska stort mått av kunskaper, sådana omständigheter dock föreligga, på grund varav kan antagas, att sökanden icke är i stånd prestera nyss angivna examen;

- d) sökanden skall hava innehaft anställning vid statens järnvägar under minst fem år.

Anm. För personal, som övertagits med enskild järnväg, må i dessa fem år även inräknas vid denna järnväg förvärvad tjänstetid.

För sökande, som undergått psykologiskt prov, skall undersökas, om resultatet av provet i de delar, det omfattat, motsvarar fordringarna för resp. högre tjänst, och uppgift härom lämnas styrelsen.

6. Ansökning om dispens upptages icke till prövning i annan ordning än den här ovan angivna.

7. Dispens, som i förenämnda ordning erhållits, skall anses gälla alla befattningar, för vilka äro fastställda enahanda formella kompetensvillkor som för den befattning, om vilken i dispensärendet varit fråga.

8. Vad här ovan stadgas gäller i tillämpliga delar även i fråga om styrelsens personal samt personal vid förrådsavdelning eller huvudverkstad och skall, beträffande förrådsavdelningarna och huvudverkstäderna, vad som stadgas rörande sektionsföreståndare, gälla förrådsintendent resp. verkstadsföreståndare.

Dispens från
föreskriven
utbildnings-
kurs.

45: 1. I art. 44:5 angivna villkor för erhållande av dispens skola gälla jämväl beträffande sökande till befattningar, för vilka fordras viss genomgången utbildningskurs, t. ex. konduktörs-, kontorist- och stationsförmansbefattningar vid trafikavdelningen samt underbefälsbefattningar vid banavdelningen.

2. Fråga om dispens från föreskriven utbildningskurs beträffande personal inom lönegraderna Ca 5—18 handlägges av distriktschefen och äger denne befogenhet att besluta i dessa ärenden. Dock skall beaktas, att dispens icke medges i andra fall än då verkliga skäl föreligga. Dispens lämnas icke från den utbildning, som är föreskriven för lokpersonal. Avskrift av beslut om medgiven dispens skall insändas till drifttjänstbyrån i två exemplar.

Tjänståldersberäkning.

Tjänstålders-
beräkning i
allmänhet.

46: 1. Vid beräkning av tjänstålder för såväl ordinarie som extra ordinarie och aspirantpersonal skola, då fråga är om befordran, förflyttning, uttagning till kurs m. m., följande bestämmelser tillämpas.

För jämförelse av tjänstemäns ålder i tjänsten skall gälla ett tal, beräknat på följande sätt:

a) det antal månader, varunder vederbörande tjänsteman innehaft viss *ordinarie* befattning vid statens järnvägar, multipliceras med det tal, som anger numret å den lönegrad befattningen tillhört eller tillhör enligt den under olika tidsperioder gällande tjänsteförteckningen eller, vad beträffar tiden före den 1 juli 1925, den lönegrad befattningen bort tillhöra enligt från nämnda dag gällande tjänsteförteckning.

Anm. 1. Ordinarie tjänsteman, som förordnats innehava extra ordinarie befattning i högre lönegrad eller under förordnande å högre tjänst uppbär vikariatslön, anses under tiden tillhöra den högre lönegraden.

Ordinarie tjänsteman i lägre lönegrad än stationsskrivare, som slutfört och godkänts i trafikelevkurs, anses hava innehaft extra ordinarie stationsskrivarbefattning från den tidpunkt, då han blivit godkänd — eventuellt först efter förnyad tentamen i ett eller flera ämnen — i kursens teoretiska del.

Anm. 2. Tjänsteman å övergångsstat skall, oavsett vilken befattning han uppträffar, anses tillhöra den lönegrad, varå hans konstitutorial gäller.

Erhåller med enskild järnväg övertagen tjänsteman befattning å aktiv stat i lägre lönegrad än den, vari han varit avsedd att inplaceras, skall han likväl i förvarande hänseende fortfarande anses tillhöra sistnämnda lönegrad.

b) motsvarande beräkning göres för den tid utöver ett år, varunder vederbörande efter fyllda 18 år innehaft anställning i *icke ordinarie* tjänst vid statens järnvägar, varvid det tal, varmed anställningstiden skall multipliceras, skall vara detsamma, som gäller för motsvarande ordinarie tjänst.

Anm. 3. Extra ordinarie tjänsteman, som under förordnande å högre tjänst upp- bär vikariatslön, anses under tiden tillhöra den högre lönegraden.

Anm. 4. Den tid, varunder extra ordinarie tjänsteman eller aspirant varit tjänstledig för fullgörande av värplikts- eller annan militärtjänstgöring eller tjänsteplikt (även efter frivillig anmälan) eller ock varit periodvis tvångspermitterad, föranleder icke avdrag vid beräkningen, liksom ej heller den tid, varunder arbete icke kunnat beredas aspirant.

Anm. 5. För anställningshavare i tillfällig tjänst med normal arbetstid medräknas alla dagar, för vilka avlöning utgått, ävensom under fortlöpande anställningsperiod infallande sön- och helgdagar, varunder tjänstfrihet åtnjutits. Även tid för bortovaro på grund av olycksfall i tjänsten och för fullgörande av värplikts- eller annan militärtjänstgöring inräknas i anställningstiden.

Anm. 6. Vid beräkningen skall anställning såsom verkstadsarbetare grupp III anses jämförbar med tjänst i 10 lönegraden.

»	»	II	»	»	»	»	i 7	»	och
»	»	I	»	»	»	»	i 5	»	

Anm. 7. Anställning såsom ban- och byggnadsarbetare, kontorsvakt, platsvakt eller omlastare med normal tjänstgöringstid likställes med *tjänst i 5 lönegraden*.

För ban- och byggnadsarbetare medräknas bortovaro på grund av militärtjänstgöring endast i den mån arbetaren skulle varit i arbete vid SJ, därest militärtjänstgöringen icke mellankommit.

Anm. 8. Anställning såsom tillfälligt eller extra skrivbiträde eller såsom kontorsarbetare likställes med anställning i den tjänst, vartill befordran närmast ägt rum.

Tid såsom kontors- eller trafikelev eller såsom ingenjörselev må betraktas som anställningstid i icke ordinarie kontors- eller stationsskrivartjänst respektive ingenjörstjänst i lönegrad A 20.

Extra ordinarie tjänsteman i lägre lönegrad än stationsskrivares, som slutfört och godkänts i trafikelevkurs, anses hava innehaft extra ordinarie stationsskrivarbefattning från tidpunkt, då han blivit godkänd — eventuellt först efter förnyad tentamen i ett eller flera ämnen — i kursens teoretiska del.

Tjänstetid vid *statens järnvägsbyggnader* i fast, extra eller tillfällig anställning likställes med anställningstid vid statens järnvägar i befattning, likabenenad med den vid statens järnvägsbyggnader innehavda (undantag reparatör). Beträffande följande befattningar likställas:

chaufför, maskinskötare, motordressinförare (inberäknat motorvård) vid heltidstjänst,	med banvakt
schaktmästarhantlangare	» banförman
bromsarförman, tidskrivare, utsättare ...	
reparatör, ritbiträde, skrivbiträde, material-	
skrivare	» kontorist
förste ritbiträde	» förste kontorist
maskinist	» förste reparatör
schaktmästare, verkmästare	» förste banmästare i lönegrad A 12
förste förrådsmästare	» verkstadsmästare i lönegrad A 15
förste schaktmästare, förste verkmästare ..	» överbanmästare i lönegrad A 16
biträdande ingenjör	» ingenjör i lönegrad A 22
byggnadskamrer	» verkstadskamrer
sektionsingenjör	» baningenjör
förste sektionsingenjör	» förste baningenjör
arbetschef	» byråchef

Av tjänstetid vid *statens järnvägars biltrafikerörelse* likställas anställning såsom verkstadsarbetare i grupp I med tjänst i 7 lönegraden, anställning såsom bussförare med tjänst i 6 lönegraden samt anställning såsom lastbilsförare, magasinsskarl, lastkarl eller verkstadsarbetare i grupp II med tjänst i 5 lönegraden.

Motsvarande skall tillämpas även beträffande anställning vid med enskild järnväg övertagen biltrafikerörelse för tid, varunder rörelsen drivits direkt av den enskilda järnvägen.

I övrigt må tjänstetid vid biltrafikerörelse icke medräknas.

Anm. 9. Med enskild järnväg övertagen befattningshavares anställning vid statens järnvägar, innan vederbörande konstituerats till befattning på aktiv stat eller på övergångsstat, skall anses såsom tjänst i den lönegrad, vari befattningshavaren är avsedd att sedermera inplaceras.

c) för tjänsteman, som övergått i statens järnvägars tjänst i samband med statens övertagande av enskild järnväg eller bandel, medräknas *anställningstiden* utöver ett år efter fyllda 18 år *vid den enskilda järnvägen eller denna järnvägs byggnad* på så sätt, att anställningstiden i olika befattningar, uttryckt i månader, multipliceras med de tal, som gälla för motsvarande tjänster vid statens järnvägar, varvid jämväl föreskrifterna i anm. 4—8 i tillämpliga delar skola iakttagas.

I vissa fall skall *reducering* av det enligt c) beräknade tjänstålders-talet äga rum; se föreskrifterna i bilaga 2 avd. IV.

Anm. 10. I förevarande hänseende likställas följande befattningar vid enskild järnväg med tjänst vid statens järnvägar i nedan angivna lönegrader:

Befattning:	Lönegrad:
Kontorsbiträde	6
Packmästare	6
Stationsförförman (föreståndare å enmansstation).....	6
Maskinist	8
Reparatörsförförman	8
Stationsföreståndare klass I (vid SWB stationsmästare klass 7)	8
Stationskarlsförförman (och därmed likställd stationsförförman)	8
Förste kontorsbiträde.....	10
Ledningsförförman	10
Verkstadsförförman	10
Stationsskrivare klass II	11
Lokförförman.....	12
Stationsföreståndare klass II (vid SWB stationsmästare klass 6)	12
” ” III.....	14
Bokhållare klass III	15
Stationsföreståndare klass IV (vid SWB stationsmästare klass 5).....	16
Förste kontorskrivare	17
Bokhållare klass II.....	17
” ” I	17
Stationsföreståndare klass V	18
” ” VI	20
Underingenjör	20
Linjeinspektör	21
Trafikchefsassistent.....	21
Baninspektör.....	22
Stationsföreståndare klass VII	22
” ” VIII	24

För tjänsteman, som övergått i statens järnvägars tjänst före den 1 januari 1937 eller som övergått senare och befordrats från kontorsbiträde till kontorist eller högre befattning vid enskild järnväg senast den 1 januari 1942, skall kontorsbiträdes-tjänsten anses motsvara 8 lönegraden.

Anställning såsom stationsföreståndare klass III före den 1 juli 1942 skall anses motsvara tjänst i 12 lönegraden.

Anställning vid enskild järnväg före befordran till ordinarie lokeldare eller motorvagnsförare skall oberoende av anställningsformen likställas med tjänst i 5 lönegraden.

Anställning såsom elev likställas med den tjänst, vartill befordran närmast ägt rum.

Anställning vid *smalspårig* järnväg såsom lokförare, lokeldare och konduktör likställes med tjänst vid statens järnvägar, för lokförare i 10 lönegraden och för lokeldare samt konduktörer i 6 lönegraden.

Anm. 11. Med Ostkustbanan övertagen personal må i förekommande fall med tillämpning av under c) här ovan angivna grunder tillgodoräknas jämväl föregående anställningstid vid annan enskild järnväg, varifrån övergång till Ostkustbanan ägt rum. Föreskrivet borträknande av första anställningsåret sker i dylikt fall från anställningstiden vid sådan järnväg.

Anm. 12. Har tjänsteman utan samband med statens övertagande av enskild järnväg övergått från anställning vid dylik järnväg till statens järnvägar, beror på styrelsens prövning i varje särskilt fall om och i vad mån föregående anställning vid enskild järnväg må kunna tillgodoräknas vederbörande vid beräkning av tjänstålderstalet. Samma gäller även beträffande övertagen tjänstemans anställning vid annan enskild järnväg än den, med vilken han övertagits.

Summan av de enligt a), b) och c) uträknade talen utgör vederbörande tjänstemans *tjänstålderstal*, såvida icke annat följer av punkt 2 och 3 här nedan.

Anm. 13. Vid anställningstidens beräkning anses del av månad, dock minst 16 dagar, såsom hel månad, under det att mindre del bortfaller.

Anm. 14. Tid, varunder annan tjänstledighet än för offentligt uppdrag, militärtjänstgöring eller studier åtnjutits mot avstående av samtliga avlöningsförmåner, medräknas icke i anställningstiden, därest ledigheten omfattat minst en månad. För ledighet omfattande mer än 45 dagar göres därvid 2 månaders avdrag å anställningstiden, för ledighet om mer än 75 dagar 3 månaders avdrag o. s. v.

Anm. 15. Blir uträknat tjänstålderstal lika för flera tjänstemän i samma lönegrad, bestämmes ordningen i tjänståldershänseende dem emellan av första anställningsdatum (verkligt eller beräknat) eller vid samma anställningsdata efter födelsedatum. Hänsyn tages icke till anställningstid före fyllda 18 år.

2. Vid tjänståldersberäkning för tjänstemän, som tjänstgöra eller tjänstgjort å linjer norr om geografiska polcirkeln, gäller, att vederbörande, då fråga är om *transport* från dessa linjer, skall äga att vid bestämmandet av tjänstålderstalet enligt punkt 1 tillgodoräkna sig 25 % förhöjning å den tid, han i en följd tjänstgjort å nämnda linjer. Tjänstgöringen skall anses hava fortgått i en följd, även om den avbrutits för tjänstgöring å annan ort vid statens järnvägar tillhörande kallortsklass II—IV, dock att tid för dylikt avbrott icke må medräknas.

Tjänståldersberäkning betr. tjänstemän, som tjänstgöra eller tjänstgjort å linjer norr om geografiska polcirkeln.

Anm. Ovanstående bestämmelse är icke avsedd att tillämpas vid tvångstransport, och medför sådan transport ej heller förlust av rätt till tjänståldersberäkning enligt denna bestämmelse vid första efter tvångstransporten ifrågakommande frivilliga transport.

I och för *befordran* från ordinarie befattning till tjänst i högre lönegrad äger tjänsteman (oavsett var han är placerad) vid bestämmandet av tjänstålderstalet enligt punkt 1 tillgodoräkna sig 25 % förhöjning å den tid, varunder han före den 1 juli 1946 såsom ordinarie i innehavande befattning eller annan befattning i samma lönegrad varit placerad å linjer norr om geografiska polcirkeln. Dylik förhöjning må tillämpas även då det gäller förordnande å högre befattning, under förutsättning att förordnandet ledigförklarats av styrelsen.

3. Föreskrifterna i 1934 års upplaga av »Turplaceringsbestämmelser och turplaceringsrulla för lokpersonalen» med de ändringar, som senare blivit beslutade, skola gälla vid såväl ång- som elektroloktjänst för envar, som finnes upptagen i förenämnda turplaceringsrulla eller

Tjänståldersberäkning för lokpersonal.

som i samband med övertagandet framgent av enskilda järnvägar kan bliva i samma rulla upptagen.

För övrig personal i loktjänst gälla bestämmelserna ovan under punkt 1 och 2.

Anm. Lokpersonal, som tilldelats s. k. turplaceringsdatum, står i tjänställdershänseende före lokpersonal, som tilldelats tjänställderstal enligt punkt 1.

För sådan personal i loktjänst, som ej tilldelats turplaceringsdatum, gäller *vid såväl ång- som elektrotjänst* följande.

Om åkande tjänst ej förekommer i sådan utsträckning, att samtliga utbildade lokmän kunna tilldelas dylik tjänst, skall rätten att erhålla åkande tjänst förbehållas den högre befattningshavaren och således maskinbiträdet ifrågakomma framför den ordinarie stationskarlen, den senare framför den icke ordinarie stationskarlen och fast anställd framför tillfälligt anställd. Ordningsföljden mellan tjänstehavare tillhörande samma befattning bestämmes efter tjänställderstalet. Enahanda bestämmelser gälla för turtilldelning.

I de fall, då tjänstens intressen så kräva, t. ex. då det kan befinnas nödvändigt disponera biträdestjänster å ång- eller elektrolok för erforderlig utbildning av lokpersonal, äger sektionsföreståndare bestämma om avvikelser från förestående regel.

Tjänställders-
beräkning för
viss reparatörs-
personal.

4. Då fråga är om befordran till eller vikariat å reparatörsbefattning, beräknas tjänställdern för sådan reparatörspersonal i lok- och vagntjänst (inkl. motorvagntjänst) vid driftsavdelningen, som före den 1 januari 1939 förvärvat tre års kvalificerad praktik enligt nedan angivna normer, genom sammanräknande av den praktiktid, som enligt nämnda grunder kan tillgodoräknas vederbörande.

Anm. Förestående skall gälla jämväl beträffande för reparatörstjänst kvalificerad befattningshavare, som övertagits med enskild järnväg.

I övriga fall gälla för reparatörspersonal bestämmelserna i punkt 1 och 2 här ovan.

Anm. Den, som icke helt fullgjort tre års kvalificerad praktik enligt vad i första stycket sägs, ställes intill så skett i tjänställdershänseende — bortsett från det innehavda tjänställderstalet — efter dem, som till fullo inhämtat sådan praktik.

Förenämnda normer för tillgodoräknande av praktik för erhållande av reparatörsbefattning, vilka utarbetats av representanter, utsedda av såväl järnvägsstyrelsen som järnvägsmannaförbundet, äro följande:

Fullgjord praktik	Tiden tillgodoräknas till
1) Okontrollerad anställning i enskild tjänst	0
2) Enklare tempoarbeten vid arbetsmaskin i privat industri	0
3) Cykelreparationsverkstad	0
4) Praktik vid <i>småindustrier</i> såsom smedja m. m.	$\frac{1}{3}$
5) Bestyrkt, till slutexamen fullföljd, praktik i verkstadsskolor	$\frac{2}{3}$
6) Bestyrkt verkstadstid vid marinen resp. ingenjörstrupperna och signalregementet,	$\frac{2}{3}$
7) Praktik vid <i>större industrier</i>	$\frac{2}{3}$
8) Motorpraktik vid enskild industri för motorreparatörer	$\frac{2}{3}$
9) Blandad eldar- och reparatörstid vid EJ (efter bedömande)	$\frac{1}{3}$ till max. $\frac{2}{3}$
10) Tid som reparatör eller verkstadsarbetare vid EJ	Fullt ¹⁾

¹⁾ Tillgodoräkandet får dock ej ske i större utsträckning än som gäller för motsvarande personal vid SJ. Om exempelvis den, som skall utbildas till lokreparatör, dessförinnan vid enskild järnväg endast tjänstgjort i vagnreparationslag, kan denna tid högst tillgodoräknas honom till $\frac{2}{3}$ såsom kvalificerad praktik i enlighet med vad under 15) angives.

11) Periodisk verkstadsjänst vid SJ med okontrollerbara data (efter bedömande)	$\left\{ \begin{array}{l} \frac{1}{3} \text{ till} \\ \text{max. } \frac{2}{3} \end{array} \right.$
12) Ledningsmontage vid elektrifieringen	$\frac{1}{3}$
13) Reparator och förman vid elektrifieringen resp. yrkesarbetare vid SJB	$\frac{2}{3}$
14) För lokreparatör räknas tid i lokreparation vid huvudverkstad eller driftverkstad	Fullt
15) För lokreparatör räknas tid i vagnreparation (efter bedömande)	$\left\{ \begin{array}{l} \frac{1}{3} \text{ till} \\ \text{max. } \frac{2}{3} \end{array} \right.$
16) För lokreparatör räknas tid som lokreparatör omväxlande med putsning	$\frac{1}{3}$
17) För lokreparatör räknas tid i vagnsynarlag	0
18) För vagnreparatör räknas tid som lokreparatör	Fullt
19) För vagnreparatör räknas tid å vagnverkstäderna i Kiruna, Luleå och Skelleftehamns övre	$\frac{2}{3}$
20) För vagnreparatör räknas tid i vagnreparation vid huvudverkstäder och övriga driftverkstäder	Fullt
21) För vagnreparatör räknas tid i vagnsynarlag i samband med personvagnreparationer	Fullt
22) För vagnreparatör räknas tid i vagnsynarlag för övrigt (efter bedömande)	$\left\{ \begin{array}{l} \frac{1}{3} \text{ till} \\ \text{max. } \frac{1}{3} \end{array} \right.$

Förordsfullmäktige.

47. Då fråga är om befordran ävensom uttagning till utbildningskurser av tjänstemän tillhörande avlöningsreglementets med Ca betecknade lönegrader inom de grupper, som omförmälas i art. 48: 1, skall, i ändamål att bedömandet må ske så rättvist och allsidigt som möjligt, innan vederbörande befälsperson avger förord för tillsättande av befattning resp. deltagande i kurs, varom fråga är, personalens uppfattning rörande de aspirerande personerna inhämtas genom särskilda av tjänstemännen, på sätt här nedan sägs, valda fullmäktige, benämnda *förordsfullmäktige*.

Fullmäktig-
institutionens
ändamål.

Före meddelandet av beslut eller avgivande av förslag, som berör personal inom någon av de i artikel 48 angivna personalgrupper, skall förordsfullmäktiges yttrande inhämtas jämväl i ärenden rörande:

- a) tvångsförflyttning,
- b) förflyttning på ansökan i samma befattning, då flera befattningshavare gjort ansökan om samma förflyttning,
- c) uppskov med uppflyttning i högre löneklass enligt avlöningsreglementets § 27 mom. 3,
- d) uttagning av tjänstemän för utbildning till högre befattning, även då utbildningen äger rum på annat sätt än genom anordnande av utbildningskurs, samt
- e) bestraffning, i de fall, som avses i arbetsordning för distriktsbefälet.

I frågor angående meddelande av vikariat å högre befattning erfordras icke förordsfullmäktiges hörande.

48: 1. För en var av nedan angivna grupper av befattningshavare å styrelsens *biljett- och blankettkontor*, *statistiska kontor* och *kontrollkontor* skola finnas gemensamt för dessa tre kontor en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne, nämligen:

Val av
fullmäktige.

för kontorsbiträden;

- » expeditivsvakter, förrådsvakter, stationskarlar och trafikbiträden;
- » förrädsförmän, förste expeditivsvakter, kanslibiträden, kontorister och förste kontorister.

Å varje *sektion* skola beträffande en var av nedan angivna grupper av befattningshavare vid sektionen finnas en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne, nämligen:

vid banavdelningen:

för *personal utom å elektrosektion:*

för banvakter, expeditivsvakter och stationskarlar;

- » banbiträden;
- » banförmän;
- » maskinbiträden och reparatörer;
- » kontorister, trädgårdsmästare och förste kontorister;
- » förste reparatörer;
- » banmästare;
- » förste banmästare, förste trädgårdsmästare, ledningsförmän, ledningsmästare och överbanmästare.

för *personal å elektrosektion:*

för banvakter;

- » banbiträden;
- » reparatörer;
- » förste reparatörer.

vid maskinavdelningen:

för expeditivsvakter och stationskarlar;

- » maskinbiträden i loktjänst;
- » lokeldare och motorvagnsförare;
- » kontorister och förste kontorister;
- » lokförare.

vid maskin- och trafikavdelningarna:

för vagnskötare och maskinbiträden i stationär tjänst;

- » reparatörer;
- » förste reparatörer;
- » förrädsförmän, stallförmän, vagnförmän och verkstadsförmän.

vid trafikavdelningen:

för stationskarlar;

- » portvakter och trafikbiträden;
- » förste portvakter och stationsförmän;
- » konduktörer;
- » kontorister;
- » rälsbussförare;
- » förste kontorister;
- » tågmästare;
- » stationsmästare.

Då inom en sektion antalet befattningshavare i någon grupp understiger 6, sammanslås enligt distriktschefens bestämmande dylik grupp med motsvarande grupp inom annan sektion eller, om erforderligt, annan avdelning vid distriktet.

Vid tågfärjorna skola för en var av nedan angivna grupper av befattningshavare finnas en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne, nämligen:

- för matroser;
- » eldare;
- » rorgångare och timmermän;
- » maskinvakter och maskinskötare.

Å varje *distrikt* skola beträffande en var av nedannämnda grupper av befattningshavare vid distriktet finnas en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne nämligen:

- för kontorsbiträden och kanslibiträden;
- » bangårdsmästare;
- » ledningsförmän och ledningsmästare vid elektrosektioner;
- » vagnmästare, verkstadsmästare och lokmästare.

För berörda personalgrupper å *distriktskanslierna* skola särskilda förordsfullmäktige icke finnas, utan skola nämnda personalgrupper sammanslås med de motsvarande grupper av befattningshavare vid trafikavdelningen (eller vid annan avdelning, om motsvarighet ej finnes), som distriktschefen bestämmer.

Vid en var av *förrådsavdelningarna* i Örebro, Göteborg, Malmö, Östersund och Luleå skola för en var av nedan angivna grupper av befattningshavare finnas en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne nämligen:

- för kontorsbiträden, expeditionsvakter, förrådsvakter, maskinbiträden och trafikbiträden;
- » förrådsförmän och förrådsmästare;
- » kontorister och förste kontorister.

Å varje *huvudverkstad* skola för gruppen kontorsbiträden, expeditionsvakter, kanslibiträden, kontorister och förste kontorister finnas en förordsfullmäktig jämte två suppleanter för denne.

2. Förordsfullmäktig och suppleanter utses för två kalenderår genom val. Valberättigad är endast ordinarie innehavare av sådan befattning som den, beträffande vilken fullmäktig skall utses.

Anm. Vid val till förordsfullmäktige skall från enskilda järnvägar övertagen, å aktiv stat ej inplacerad personal vara valberättigad och valbar inom den lönegrad, vari vederbörande vid uppförande å aktiv stat är avsedd att placeras enligt den till resp. kontrakt angående järnvägsförvärvet fogade förteckningen å övertagen personal.

För valbarhet fordras att vara valberättigad.

Valet förrättas med slutna sedlar, som inläggas i kuvert, försedda med de väljandes bevittnade namnteckningar.

Å valsedeln skall å därför avsedd plats angivas den fullmäktig, som önskas vald, och därunder suppleanternas namn.

Särskilda för ändamålet avsedda blanketter, nämligen en till valsedel och en till kuvert, skola genom resp. överkontrollören, sektionsföreståndare, distriktschef, förrådsintendent och föreståndare för huvudverk-

stad tillställas en var valberättigad. De kuverterade valsedlarna skola i tjänsteväg insändas till dessa tjänstemän. I de fall, då val av förordsfullmäktige för viss personalgrupp skall ske gemensamt för maskin- och trafikavdelningarna, skola valsedlarna insändas till vederbörande maskinsektionsföreståndare. Sedan den angivne mottagaren genom granskning av påskriften å kuverten förvissat sig om att de, som röstat, äro valberättigade, har vederbörande att i närvaro av två tillkallade vittnen och med biträde av dem öppna kuverten samt sammanräkna rösterna.

Den eller de, som erhållit högsta röstetalet, skall anses vald till fullmäktig, och röstetalet skall avgöra ordningen mellan suppleanterna. I händelse av lika röstetal för två eller flera, avgöres genom lottning, vilken skall anses vald eller vilkendera av suppleanterna, som bör inträda före den andre.

3. Vid röstsammanräkningen skall föras protokoll. I protokollet skall angivas antalet avgivna röster och fördelningen därav på de olika kandidaterna.

De avgivna valsedlarna skola omedelbart efter företagen röstsammanräkning tillvaratagas och förvaras på ett betryggande sätt.

Skulle vid röstsammanräkningen visa sig, att mera än hälften av samtliga avgivna röster av formella skäl måste kasseras, skall nytt val äga rum.

4. Genom de i mom. 2 nämnda befälspersonernas försorg skall den, som valts till fullmäktig eller suppleant, underrättas därom. Utgången av val inför distriktschefen skall ock av denne meddelas underlydande sektionsbefäl.

5. Val av förordsfullmäktige och suppleanter förrättas under varje november månad närmast före utgången av den tvåårsperiod, för vilken val förut skett (således under november månad 1942, 1944 o. s. v.). De kuverterade valsedlarna skola vara avlämnade å sådan tid, att de må vara dem, som verkställa sammanräkningen, tillhanda senast den 25 november.

6. Varder fullmäktig eller suppleant konstituerad till befattning inom annan grupp än den, han vid valet tillhörde, eller har han genom förflyttning kommit att tillhöra annat valområde, skall han anses hava avgått från uppdraget såsom fullmäktig eller suppleant.

7. Skulle såväl fullmäktig som dennes båda suppleanter vara förhindrade att avgiva eller deltaga i avgivandet av yttrande med avseende å tillsättande av viss befattning på grund därav, att de själva äro sökande till samma befattning, eller saknas under löpande valperiod av annan anledning, såsom vederbörandes förflyttning från valområdet, giltigt förfall eller dylikt, i visst ärende såväl förordsfullmäktig som suppleant för denne, äger överkontrollören, sektionsföreståndaren, distriktschefen, verkstadsföreståndaren eller förrådsintendenten, att i varje särskilt fall tillkalla annan valbar person att för tillfället fungera som förordsfullmäktig.

49. I fråga om hörandet av förordsfullmäktige skall såsom huvudregel gälla, att i varje befodringsärende, varom i art. 50 och 51 här nedan sägs, skola höras dels förordsfullmäktigen för den grupp av

Huvudregel
för fullmäktiges
hörande.

tjänster, till vilken den lediga befattningen hör, dels förordsfullmäktigen för den lägre grupp, från vilken befordran i regel skall ske.

Samma regel gäller även ifråga om uttagning till utbildningskurs.

I andra ärenden höres förordsfullmäktigen för den grupp av tjänster, till vilken den tjänsteman hör, som av beslutet eller förslaget omedelbart beröres.

Fullmäktiges
hörande vid
tillsättande
av ledigför-
klarad eller
ledigangiven
befattning.

50. Därest fråga är om tillsättande av *ledigförklarad eller ledigangiven befattning* vid distrikt, skall vederbörande föreståndare för sektion före avgivande av yttrande över sökandena till befattningen resp. före uppgörande av förslag till befattningens tillsättande höra förordsfullmäktige för sektionen och för sådant ändamål till sammanträde inför sig å viss tid och plats kalla förordsfullmäktige inom den egna sektionen för dels den grupp av tjänster, till vilken den lediga befattningen hör, dels förordsfullmäktige för de grupper, bland vilka sökandena förekomma. Om person från annan sektion är sökande, skall, innan yttrande över hans ansökan avgives av föreståndaren för den sektion, till vilken dylik sökande hör, där befintliga förordsfullmäktige för sektion för berörda grupper höras. Förordsfullmäktiges yttrande må, där så lämpligen kan ske och under förutsättning av vederbörande fullmäktiges samtycke, inhämtas även skriftligen eller i brådskande fall telegrafiskt. För det fall att förordsfullmäktig för avdelning har att yttra sig om flera tjänstemän, tillhörande olika sektioner inom samma distrikt, vilka söka en och samma befattning vid annat distrikt, skall yttrandet inhämtas genom distriktschefens försorg.

Deltagande i sammanträde, som här avses, skall räknas såsom tjänstgöring.

Senast sex dagar före sammanträdet skola namnen å sökandena till den lediga befattningen delgivas vederbörande förordsfullmäktige.

Vid sammanträdet skall sektionsföreståndaren delgiva förordsfullmäktige samtliga honom tillhandakomna handlingar rörande de sökande samt därvid redogöra för de sökandes meriter i avseende å för tjänst och skicklighet och huru han enligt föreliggande handlingar och av honom kända förhållanden preliminärt tänkt sig ordningen mellan de sökande. Under härefter hållen överläggning äga de deltagande att framhålla sin uppfattning om de sökande till den ifrågakommande befattningen samt att angiva på vad sätt förordet enligt fullmäktiges mening borde avgivas med hänsyn till de sökandes ådagalagda erfarenhet, kunnighet och skicklighet i facket, personliga befälssegenskaper samt i främsta rummet lämplighet för den sökta befattningen.

Anm. Då fråga är om befordran eller beordring till utbildningskurs av vid trafikavdelningen redovisad tjänstehavare, som har eller i den högre befattningen eller efter utbildning ifråga kan komma att omhänderhava arbeten, vilkas övervakande i viss utsträckning påvilar maskinsektionsföreståndaren, skall jämväl denne delta i ärendets handläggning.

Efter överläggningens slut meddelar sektionsföreståndaren fullmäktige innehållet av det yttrande, som han efter den sålunda förda diskussionen kommer att avgiva i ärendet. Därest av fullmäktige vidhålls en från sektionsföreståndarens avvikande mening, skall till protokollet, som av de deltagande undertecknas, anteckning härom ske med angivande av de skäl, som enligt fullmäktiges mening bort ur tjänstens

synpunkt föranleda till ändring av sektionsföreståndarens utlåtande. Sektionsföreståndaren äger emellertid ensam beslutanderätt. Därest skiljaktig mening ej förekommer, skall anteckning härom göras i protokollet.

Därest samma tjänstemän, rörande vilka förordsfullmäktiges yttrande inom en tidrymd av ett år tillbaka inhämtats, ånyo samtidigt söka enahanda befattning och inga särskilda omständigheter mellankommit, erfordras icke nytt yttrande från förordsfullmäktige, utan må avskrift av det tidigare protokollet bifogas. Härom skola fullmäktige underättas.

Därest endast en sökande till ledig befattning anmält sig, erfordras ej sammanträde, varom nu är nämnt, utan må i dylika fall vederbörande befälsperson före tillsättandet skriftligen eller i brådskande fall telegrafiskt inhämta förordsfullmäktiges yttrande.

På särskild, för varje gång gjord motiverad framställning av förordsfullmäktig må sektionsbefälet resp. distriktschefen kunna, där vederbörandes tjänst ej härför lägger hinder i vägen, bereda förordsfullmäktig tillfälle att i denna sin egenskap och därvid utan avdrag å avlöningen, men utan åtnjutande av dagtraktamente företaga resor till aspirants placeringsort för att om honom söka inhämta närmare upplysningar.

Vad i denna artikel säges, gäller i tillämpliga delar styrelsens biljett- och blankettkontor, statistiska kontor och kontrollkontor, ävensom huvudverkstad och förrådsavdelning.

51: 1. Då tjänstemannabefattning, vilken enligt gällande bestämmelser ej ledigförklaras eller ledigangives, skall tillsättas annorledes än genom förflyttning, skall sektionsföreståndaren å den sektion, till vilken befattningen hör, avgiva förslag rörande befattningens tillsättande. Beträffande befattning vid statistiska kontoret skall dylikt förslag avgivas av föreståndaren samt ifråga om befattning vid huvudverkstad av verkstadsföreståndaren och vid förrådsavdelningen av förrådsintendenten.

Fullmäktiges
hörande vid
tillsättande
av annan be-
fattning.

2. Före avgivandet av nämnda förslag skola respektive föreståndare eller förrådsintendent till sammanträde kalla förordsfullmäktige på sätt i art. 50 bestämts. Senast 6 dagar före sammanträdet skola vederbörande förordsfullmäktige delgivas namnen å de tjänstemän, som anses kunna ifrågakomma till den lediga befattningen.

Vid sammanträdet skall den sammankallande befälspersonen preliminärt, såsom under art. 50 angivits, delgiva förordsfullmäktige sin uppfattning rörande ordningen bland de sökande. Förordsfullmäktige äga dock rätt att till viss tjänst föreslå även annan person än sådan, vars lämplighet den sammankallande befälspersonen ansett böra komma under övervägande vid sammanträdet.

I övrigt gäller i alla tillämpliga delar vad under art. 50 föreskrivits.

3. Beträffande tillsättande av nu ifrågavarande befattning vid biljett- och blankettkontoret och kontrollkontoret skall kontorsföreståndaren, före ärendets föredragning i styrelsen, inhämta förordsfullmäktiges yttrande på sätt, som i mom. 2 anges.

52. Det förslag, som av vederbörande föreståndare för kontor, sektion, huvudverkstad eller av förrådsintendent upprättats rörande befattningars tillsättande skall vid insändandet till vederbörande myndig-

Förslag till
vederbörande
myndighet.

het åtföljas av, förutom vederbörliga personalhandlingar, det protokoll, som vid sammanträdet med förordsfullmäktige förts, resp. fullmäktiges skriftliga eller telegrafiska yttrande.

Fullmäktiges
hörande vid
uttagning till
utbildnings-
kurser.

53. Då undervisningskurs skall anordnas för utbildning till banmästare, stationsförman, konduktör och kontorist vid trafikavdelningen eller vid de i art. 48 angivna kontoren, har vederbörande föreståndare för sektion eller kontor, för så vitt ansökan om deltagande i kursen inkommit från honom underlydande personal att, efter förordsfullmäktiges hörande, till vederbörlig myndighet avgiva förslag till deltagare. Vad beträffar förslag till deltagare i kurs för utbildning till maskinbiträde å elektrolok, lokomotor- eller rälsbussförare erfordras fullmäktiges hörande blott i tveksamma fall. Deltagare i utbildningskurs för lokpersonal i övrigt utses av styrelsen utan förordsfullmäktiges hörande. Yttrandet skall upptaga de föreslagna deltagarna i den ordning, i vilken de anses böra ifrågakomma.

Vid avgivande av förslag till deltagare i undervisningskurs inhämtas förordsfullmäktiges yttrande ej blott från de grupper, sökandena tillhöra, utan även från de grupper, dit befordran genom utbildningen avses. I fråga om konduktörskurs skall jämväl förordsfullmäktige för tågmästaregruppen höras.

Angående hörande av förordsfullmäktige i ärende, som nu avses, skall i övrigt i alla tillämpliga delar gälla vad i art. 50, 51 och 52 här ovan föreskrivits, med iakttagande att förordsfullmäktig jämväl skall äga att yttra sig angående den ordning, vari deltagarna enligt hans mening böra ifrågakomma.

Föreståndare för sektion eller kontor har att tillse, att förordsfullmäktig erhåller förteckning över resp. personal inom sektionen och kontoret, som genomgått undervisningskurs, jämte efter hand meddelande om dem, som genom befordran avgått och efter genomgången kurs tillkommit.

Förflyttning från V distriktet.

Förflyttning
från V di-
striktet.

54: 1. En var vid V distriktet anställd ordinarie tjänsteman inom lönegraderna Ca 5—16 — utom stationsmästare, kansliskrivare, kopist, förste kansliskrivare och lokförare — som inom distriktet med goda vitsord tjänstgjort under en tid av, vad angår banvakt, minst 7 år och, vad angår annan tjänsteman, minst 12 år i en följd — däri inräknat jämväl tid i icke ordinarie tjänst — må efter insändande i här nedan angiven ordning av ansökning om transport från V distriktet till sydligare distrikt komma i åtanke, på sätt nedan närmare anges, vid tillsättande av sådant distrikt tillhörig befattnings av samma slag, som tjänstemannen i fråga innehar.

För personal å linjer norr om geografiska polcirkeln utgör den minimitid, som fordras för att ifrågakomma till förflyttning till sydligare distrikt, för banvakt allenast 5 och för annan berättigad tjänsteman allenast 8 år, varav dock de senaste 4 resp. 6 årens tjänstgöring skall hava varit förlagd till nämnda linje.

För reparatörer och banvakter (ledningsvakter) vid transformatorstationer å V distriktet fordras för överflyttning till tjänst vid sydligare distrikt, att vederbörande som regel tjänstgjort minst 3 år vid ledningsavdelningen å V distriktet. Reparatör skall dock — för att kunna

ifrågakomma — av angivna 3 år hava tjänstgjort i regel minst 2 år i innehavande befattning vid nämnda ledningsavdelning.

Anm. 1. Vad i tredje stycket ovan stadgas gäller även i fråga om reparatörer och banvakter (ledningsvakter) vid V distriktets omformarstationer.

Anm. 2. Ang. transport av lokförare och stationsskrivare se nedan mom 9 resp. 10.

2. Tjänsteman, som uppfyller förenämnda villkor och som annorledes än genom tjänstebyte önskar bliva förflyttad till sydligare distrikt, äger att till distriktschefen vid V distriktet i tjänsteväg före den 15 augusti insända till denne ställd, av tjänsteförteckning (form. nr 49) åtföljd ansökan om sådan transport.

3. Distriktschefen vid V distriktet skall före augusti månads utgång till styrelsen inkomma med uppgift å antalet dylika ansökningar om transport inom olika tjänstekategorier, som av distriktschefen kunnat tillstyrkas.

4. Med ledning av dessa uppgifter bestämmer styrelsen, efter de övriga distriktschefernas hörande, i huru stort antal och till vilka distrikt transporter av ifrågavarande slag inom olika tjänstekategorier må äga rum.

5. Sedan sålunda bestämts det antal transporter, som kunna medgivas, bestämmes genom förhandlingar direkt emellan vederbörande distriktschefer placeringsorten för en var transportsökande, som förflyttas, jämte tiden för transporten.

6. Uppstår vid ärendets behandling av distriktschefen vid V distriktet fråga om företrädesrätt för en sökande framför en annan, bör distriktschefen vid sådan frågas avgörande taga hänsyn till, förutom gott vitsord och tjänstålder, även andra på frågan inverkan omständigheter såsom föregående tjänstgöring vid sydligare distrikt, hälsoskäl eller andra ömmande omständigheter.

7. Ovan angivna grunder för förflyttning till sydligare distrikt äro, enligt distriktschefens vid V distriktet närmare bestämmelser i ämnet, tillämpliga jämväl i fråga om förflyttning inom distriktet av den personal, varom här är fråga.

8. Vad här ovan är stadgat gäller i tillämpliga delar beträffande personal vid huvudverkstaden Notviken—Boden.

9. Därest utan åsidosättande av SJ intressen så kan ske, skall i genomsnitt var sjunde av de vid I—IV och VI distrikten uppkommande och för tillsättande avsedda lokförarvakanserna reserveras för transportsökande lokförare från V distriktet.

För att kunna ifrågakomma till erhållande av sådan transport skall vederbörande med goda vitsord hava tjänstgjort vid V distriktet under en tid av minst 10 år i en följd — däri inberäknat jämväl tid i icke ordinarie tjänst. Lokförare stationerad å linjer norr om geografiska polcirkeln må dock, även om han icke fyller nämnda fordran, ifrågakomma till transport efter att hava varit stationerad å sådan linje under minst 6 år i en följd.

Ansökningar om transport skola ingivas i art. 43:5 angiven ordning.

10. Stationsskrivare å V distriktet, som önskar erhålla förflyttning till sydligt distrikt, må — sedan han med goda vitsord tjänstgjort å förstnämnda distrikt under en tid av minst 5 år i en följd, däri inräknad jämväl tid i icke ordinarie tjänst — ifrågakomma till sådan förflyttning i samband med de årligen återkommande utnämningarna till ordinarie stationsskrivare, varvid han har att ingiva transportansökan i vanlig ordning, sedan ledigförklarande ägt rum.

Meddelande av förordnanden.

Vikariats-
förordnande.

55: 1. Såsom allmän regel skall gälla, att vikariatsförordnande å högre befattning må meddelas endast, då det för arbetets behöriga gång är erforderligt, att samtliga eller den huvudsakligaste delen av de med befattningen förenade göromålen övertagas av tjänsteman i lägre lönegrad. Särskild vikarie skall sålunda icke förordnas, därest de göromål, som åligga innehavaren av den högre befattningen, kunna uppskjutas eller uppdelas på andra befattningshavare i samma eller högre lönegrad. Jfr K. Maj:ts cirkulär ang. begränsning av vikariatsförordnanden m. m., intaget i bilaga 8, avd. I.

I övrigt skall i förevarande hänseende gälla följande.

Anm. 1. Tjänsteman, som icke uppnått godkända resultat i psykologiska prov (t. ex. ban- och byggnadsarbetare) eller tjänsteman, som på grund av för hög levnadsålder icke lämpligen kan uttagas till utbildningskurs och ej heller fyller fordringarna för erhållande av dispens från eljest föreskriven kurs, må endast i undantagsfall och i vart fall icke under längre perioder förrätta tjänst i sådan befattning, till vilken vederbörande på grund av angivna förhållanden icke har möjlighet att vinna befördran.

Anm. 2. Motorvagnsförare skall ej, så länge tjänstgöring i dylik befattning kan beredas honom, ifrågakomma till lokförarvikariat utan skall kvarstå i sin tjänst, tills han befordras till lokförare.

2. För varje å turlista upptagen tjänstetur för befattningshavare i befördrad grad skall angivas, huruvida vikariatsförordnande skall utfärdas under befattningshavarens frånvaro på grund av semester, tjänstledighet eller tjänsteresa utanför sitt arbetsområde eller vid vikariat å högre befattning.

Då turlista uppgöres, skall därför prövas, huruvida vederbörande befattningshavare åliggande arbetsuppgifter vid hans frånvaro ovillkorligen måste helt eller till övervägande del fullgöras av tjänsteman i lägre grad. Är så förhållandet, skall å turlistan antecknas:

»Förordnande vid frånvaro» (Fvf),

varvid, därest förordnande icke är erforderligt vid endast en dags frånvaro, även anges det lägsta antal dagar, som frånvaron måste omfatta för att förordnande å befattningen skall utfärdas.

Vidare skall prövas, huruvida befattningshavare, som beräknas att vid förfall erhålla *vikariat* å högre tjänst, åtminstone under viss tid kan fullgöra även det väsentliga av den egna befattningens arbetsuppgifter. Allt efter föreliggande omständigheter antecknas å turlistan:

»Förordnande vid vikariat om minst dag...» (Fvv dag...),

»Egen befattning upprätthålles t. v. även vid vikariat» (Ej fvv) eller

»Förordnande vid vikariat utfärdas från fall till fall» (Fff).

Beträffande tågpersonal äro ovanstående anteckningar å turlistorna icke erforderliga.

För varje tjänsteställe i drifttjänst skall, då turlista uppgöres, prövas och å turlistan angivas vilka befattningar i befördrad grad, som erfordras för tjänsten under *sön- och helgdagar*. Hänsyn skall härvid tagas till arbetets omfattning och art under endast dessa dagar och tjänstegraden bedömas efter samma grunder, som i allmänhet äro gällande. Alternativa befattningar, t. ex. stationsförman eller trafikbiträde, må icke angivas utan skall, då arbetet är av den art att detsamma bör utföras av trafikbiträde, angivas endast trafikbiträde, även om arbetet varannan sön- eller helgdag fullgöres av stationsförman. Därest å turlistan för sön- och helg-

dagar sålunda angiven befattning uppehålles av tjänsteman i lägre grad, må förordnande för honom utfärdas.

Anm. Därest viss tjänsteman har förordnande å en och samma högre befattning såväl under dag närmast före som dag närmast efter sön- och helgdag, anses förordnandet omfatta även sön- och helgdagen, och vikariatsersättning utgår sålunda även för denna dag. Om däremot tjänstemannen på ömse sidor om sön- och helgdagen har två skilda förordnanden, må förordnande meddelas för sön- och helgdagen endast om tjänstgöring då fullgöres i å turlistan angiven högre befattning.

3. Sedan sålunda i enlighet med föreskrifterna i punkt 2 här ovan på förhand av vederbörande sektionsföreståndare, verkstadsföreståndare eller förrådsintendent bestämts, i vilka fall förordnande för tjänsteman i lägre grad må utfärdas, behöver framställning härom icke göras för varje gång.

4. Då på viss tur ankommande göromål kunna tillsvidare eller under viss tid anstå eller uppdragas åt tjänsteman i samma eller högre lönegrad än den, till vilken den ordinarie tjänsteutövaren är hänförd, skall platsbefälet — oavsett vad som i fråga om förordnande finnes angivet å gällande turlista — härom göra anmälan till vederbörande sektionsföreståndare, som därefter meddelar beslut i det föreliggande fallet. Beträffande verkstäder och förråd ankommer det på verkstadsföreståndaren resp. förrådsintendenten att besluta härutinnan.

5. I de fall, då befattningshavares tjänstgöring icke regleras genom turlista, skall ändock på förhand bestämmas och å särskild vikariatslista angivas, huruvida förordnande må utfärdas vid hans frånvaro från tjänsten på grund av semester, tjänstledighet eller tjänsteresa utanför arbetsområdet eller på grund av vikariat i högre befattning, varvid ovanstående föreskrifter i tillämpliga delar skola vara gällande.

6. Därest förhållandena i visst fall äro sådana, att tveksamhet råder huruvida vikariatsförordnande bör meddelas, skall frågan härom hänskjutas till vederbörande distriktschef eller till verkstads- resp. förrådsdirektören och i sista hand underställas styrelsen.

7. För varje å byrå eller kontor i styrelsen befintlig befattning i befordrad tjänst skall bestämmas, huruvida vikariatsförordnande må utfärdas under olika förhållanden. För ernående av enhetlighet härutinnan skola för varje byrå eller kontor enligt punkt 5 uppgjorda vikariatslistor granskas av byråchefen å kanslibyrån.

8. Då vikariatsförordnande såsom överbannmästare, ledningsmästare, lokmästare, vagnmästare i lönegrad Ca 19, verkstadsmästare eller stationsmästare kan väntas bliva av längre varaktighet, skall vederbörande distriktschef hos styrelsen begära förordnandets ledigförklaring genom cirkulär. Beslut beträffande sålunda ledigförklarat förordnande skall meddelas i den ordning, som är stadgad för den ifrågasvarande tjänstens besättande med ordinarie innehavare.

9. Vikarie för stationsföreståndare å station av lägre klass än klass 2 må kunna beordras från annan station, då det gäller vikariat om minst

7 dagar å station av klass 3,
13 » » stationer av klass 4 och 5,
20 » » » » » 6 » 7.

10. Styrelsen har för driftsavdelningens vidkommande utfärdat normer att tjäna till ledning vid den prövning, som enligt punkterna 2 och 5 här ovan skall företagas, då fråga är om meddelande av vikariatsförordnande. Dessa normer återfinnas i bilaga 8, avd. II.

Andra förordnanden.

56. Då fråga är om förordnande för tjänsteman att — under period av högtrafik eller eljest, då omständigheterna så påfordra — bestrida göromål, vilka eljest ankomma på tjänsteman inom högre lönegrad, skola följande bestämmelser gälla:

a) tillfälligt förordnande av högst en månads varaktighet må, då fråga är om tjänst i högst lönegrad Ca 18, meddelas av sektionsföreståndare. Avskrift av beslut om dylikt förordnande skall insändas till distriktschefen;

b) förordnande av högst tre månaders varaktighet må, då fråga är om tjänst i högst lönegrad Ca 18, och av högst en månads varaktighet, då fråga är om tjänst i högre lönegrad, meddelas av distriktschefen. I förekommande fall skall enligt a) lämnat förordnande inräknas i här ovan nämnd tre-månaders period. Avskrift av beslut om dylika förordnanden skall insändas till drifttjänstbyrån i två exemplar;

c) förordnande om högst en månad må meddelas av verkstadsföreståndare, förrädsintendent och arbetschef;

d) i övriga fall skall medgivande inhämtas hos styrelsen.

Förestående inskränkningar skola dock icke gälla i fråga om förordnande att tjänstgöra såsom lokförare, tågmästare, konduktör, rälsbussförare, lokeldare, maskinbiträde å lok eller såsom förman för arbetslag vid banavdelningen.

Anm. Ang. begränsning av vikariatsförordnanden se bilaga 8, avd. I.

Uppgifter i tjänstledighetsansökningar.

Uppgifter i tjänstledighetsansökningar m. m.

57: 1. För beräkning av tjänstår i pensionshänseende bör i varje ifrågakommande ansökning om tjänstledighet orsaken till ledigheten uppgivas, på det att noggranna uppgifter i detta hänseende må kunna införas i sjuk- och tjänstledighetsjournalen (å tjänstledighetskortet).

2. Å ansökning rörande tjänstledighet skall av vederbörande tjänsteställe uppgivas det antal dagar eller månader, sökanden förut under året åtnjutit ledighet.

3. I sammanhang med beviljande av ledighet för ändamål, som avses i statens allmänna avlöningsreglemente § 31, A I, punkterna 1, 3, 9 b och 10—13, skall bestämmelse lämnas angående föreskrivet löneavdrag för att tjäna till ledning vid utanordnande av avlöning.

4. Bortovaro från tjänsten för värnpliktens fullgörande må icke inverka på fråga om beviljande av semester eller annan ledighet efter övningstidens slut.

De föreskrivna uppgifterna i anmälan om fullgörande av värnplikt skola införas å vederbörligt tjänstledighetskort, eventuellt i vederbörligt tjänstledighetsjournal.

För verkstadsarbetare skola motsvarande anteckningar föras å verkstadskontoret.

I de till revisionskontoret ingående tjänstledighetsuppgifterna skall i förevarande avseende göras anteckning om anledningen till vederbörandes frånvaro.

Vad sålunda stadgats beträffande värnpliktiga skall i tillämpliga delar gälla jämväl för i statens järnvägars tjänst anställd militär reservpersonal i fråga om fullgörande av dem författningsenligt åliggande militär tjänstgöring.

Tjänstledighet för studier.

58: 1. Ansökning om tjänstledighet för studier för att vinna högre kompetens ställes till styrelsen och ingives till vederbörande distriktschef.

Tjänstledighet
för studier
för vinnande
av ökad
kompetens.

2. I ansökningen skall angivas:

a) examen, som sökanden avser att avlägga, eller, där särskild examen ej avses, beskaffenheten av de studier, som skola bedrivas och ändamålet med desamma;

b) tiden event. i skilda perioder, för den sökta tjänstledigheten;

c) ort för studiernas bedrivande och den undervisning — enskild eller i allmän läroanstalt — sökanden ämnar förskaffa sig;

d) viss högre befattning inom verket, för vilken kompetens är avsedd vinnas.

3. Vid ansökningen skola fogas följande handlingar:

a) behörigen styrkt tjänsteförteckning;

b) intyg angående erhållen undervisning och avlagda examina både inom och utom verket;

c) intyg av kompetent person, att sökanden äger fallenhet för studier och att det är sannolikt, att han kan avlägga avsedd examen inom ifrågasatt tid;

d) intyg i övrigt, som sökanden kan vilja åberopa till stöd för framställningen.

I detta samband erinras, att de i punkt 5 här nedan angivna förutsättningar för erhållande av tjänstledighet för studier skola styrkas av vederbörande förman vid statens järnvägar, men att detta ej får ske medelst intyg av förman direkt till sökanden utan skall med noggrannhet närmare utredas genom den i nästföljande moment angivna förhandling mellan sektionsföreståndare och vederbörande förman.

4. Över inkommande ansökningar inforrar distriktschefen vederbörande sektionsföreståndares yttrande.

Sektionsföreståndaren skall grunda sitt yttrande såväl på vad vid muntlig förhandling mellan honom och vederbörande förman förekommit rörande de föreliggande framställningarna som ock på egna iakttagelser. Denna muntliga förhandling skall alltså i dessa ärenden ersätta eljest ifrågakommande skriftväxling.

5. För erhållande av tjänstledighet för studier gälla följande villkor:

a) sökanden skall hava ådagalagt framstående duglighet samt stort nit och intresse för tjänsten;

b) sökanden skall hava visat sig vara av en framåtsträvande och energisk natur;

c) sökanden skall, där han avser att förvärva kompetens till högre tjänst av visst slag, av befälet vitsordas i övrigt innehava sådana egenskaper, att han kan antagas komma att på ett förträffligt sätt bestrida dylik tjänst, därest han finge förvärva sig kompetens för densamma;

d) sökanden skall hava varit anställd i järnvägens tjänst under minst fem år.

För sökande, som undergått psykologiskt prov, skall undersökas, om resultatet av provet i de delar, det omfattat, motsvarar fordringarna för respektive högre tjänst, och uppgift härom lämnas styrelsen.

Beträffande sökande, som tillhör någon av lönegraderna Ca 9—18 vid trafikavdelningen, gäller, att han skall hava med särskilt goda vitsord — minst huvudbetyget med beröm godkänd — genomgått stadgad utbildningskurs för befordran till tjänstemannabefattning högre än stationskarls.

6. Tjänstledighet för studier beviljas i regel icke för längre tid än sammanlagt ett år. Då tjänstledighet första gången beviljas, kommer den att omfatta en tid av högst 6 månader. För erhållande av ytterligare tjänstledighet skall sökande, som avser att avlägga viss examen, genom intyg av lärare eller annorledes göra sannolikt, att han skall vara i stånd att på den tid, som den begärda ytterligare ledigheten skulle omfatta, avlägga denna examen.

7. Under tjänstledighet för studier avstås avlöningsförmåner på sätt föreskrives i statens allmänna avlöningsreglemente § 31, A I, punkt 9 b.

8. Vad här ovan stadgas gäller i tillämpliga delar även ifråga om styrelsens personal samt personal vid huvudverkstad eller förrådsavdelning.

9. Distriktschef må på därom gjord framställning, där olägenhet för tjänsten ej därav föranledes, bereda vederbörande tillfälle att bedriva studier genom placering för viss bestämd tid å lämplig station.

Vid prövning av dylik framställning bör även skäligen hänsyn tagas till äldre tjänstehavares anspråk på förflyttning till station å ort, där skolundervisning för barn i skolåldern kan beredas.

59. (Reservnr)

*Utdrag ur Kungl. Maj:ts cirkulär till statsmyndigheterna
den 13 februari 1942*

angående beredande av vissa lättnader i anställnings- och befodringshänseende för statsanställda, vilka fullgjort militär beredskapstjänstgöring m. m. (SFS nr 46/1942.)

60: 1. Har myndighet meddelat föreskrift, enligt vilken för erhållande av anställning hos eller för befordran till befattning vid verket fordras viss teoretisk kompetens eller genomgången viss teoretisk eller praktisk utbildningskurs, bör myndigheten vid handläggning av anställnings- och befodringsärenden i förekommande fall taga under övervägande, om och i vad mån utan men för fullgod personalrekrytering ett eftergivande av sådant villkor kan ske i fråga om den, som fullgjort längre tids militär beredskapstjänstgöring och därvid undergått befälsutbildning.

Militär beredskapstjänstgöring som merit.

— — — — —
Anm. 1. Uppkommer dylik fråga, skall densamma hänskjutas till styrelsens prövning.

Anm. 2. Med befälsutbildning avses här minst underbefälsutbildning.

2. Har myndighet såsom behörighetsvillkor för befordran till eller erhållande av förordnande å viss befattning vid verket föreskrivit viss tids föregående tjänstgöring vid verket eller eljest i statens tjänst eller ock enligt hittills tillämpad praxis krävt sådan föregående tjänstgöring, bör myndigheten, om och i den mån så finnes kunna ske, vid tjänstetillsättning eller meddelande av förordnande i förekommande fall såsom tjänstgöringstid tillgodoräkna vederbörande tid, varunder han varit inkallad till militär beredskapstjänstgöring.

— — — — —
Anm. Uppkommande frågor härom, som avse tillgodoräknande av militär beredskapstjänstgöring, som ägt rum innan vederbörande vunnit fortlöpande anställning vid statens järnvägar, skola underställas styrelsens prövning.

3. Där ej Kungl. Maj:t i instruktion, arbetsordning eller dylik författning eller ock i annan ordning meddelat särskilda bestämmelser om tjänstårsberäkning för befordran, bör myndighet vid handläggning av befodringsärenden, i den mån hänsyn härvid tages till längden av föregående tjänstgöringstid i statens tjänst, såsom sådan tid tillgodoräkna vederbörande jämväl tid, varunder han efter vunnit första fortlöpande statsanställning varit inkallad till militär beredskapstjänstgöring, under förutsättning likväl att han, därest beredskapstjänstgöringen icke mellankommit, skulle hava tagits i anspråk för tjänstgöring i civil statsanställning.

I det fall, att befattningshavare efter vunnit anställning vid vederbörande verk inträtt i viss turordning för erhållande av framtida förordnande eller befordran, bör avbrott i anställningen eller tjänstgöringen på grund av inkallelse till militär beredskapstjänstgöring i och för sig icke föranleda rubbning i hans före inkallelsen innehavda beföringstur.

Den omständigheten, att befattningshavare på grund av inkallelse till militär beredskapstjänstgöring kunnat genomgå eller avsluta vid

vederbörande verk anordnad utbildningskurs först senare än eljest skulle hava blivit fallet, bör icke föranleda rubbning i hans befordringstur eller eljest lända honom till men i befordringshänseende. Detsamma skall gälla beträffande elev, som på grund av dylik tjänstgöring kunnat avsluta vid vederbörande verk anordnad utbildningskurs först senare än eljest skulle hava blivit fallet.

Anm. Vad som stadgats i detta mom. skall anses reglerat genom i art. nr 46 intagna föreskrifter om tillgodoräknande av värnplikts- eller annan militärtjänstgöring vid tjänstaldersberäkning.

4. Har myndighet meddelat föreskrift därom, att anställning vid verket eller befordran till viss befattning därstädes eller tillträde till vid verket anordnad utbildningskurs icke må vinnas av den som överskridit viss ålder, bör myndigheten i förekommande fall taga under omprövning, huruvida undantag från dylik föreskrift må medgivas den som under längre tid varit inkallad till militär beredskaps-tjänstgöring.

Anm. Dylika ärenden avgöras i fråga om arbetare samt tjänsteman inom högst lönegrad Ca/Ce 18 (Cf 16) av distriktschef, föreståndare för huvudverkstad resp. för-rådsintendent.

5. Med militär beredskapstjänstgöring avses i detta cirkulär sådan militär tjänstgöring, som på grund av anbefalld förstärkt försvarsberedskap eller mobilisering ålegat vederbörande såsom värnpliktig, såsom beställningshavare i reserven, å reservstat eller å övergångsstat, såsom officer i väg- och vattenbyggnadskåren eller såsom i fredstid konstituerad landstormsofficer eller ock såsom medlem i någon av de i kungörelsen den 2 juli 1940 (nr 678) omförmälda frivilliga försvarsorganisationerna eller i Sveriges frivilliga motorbåtskår (sjövärnsskåren). Såsom militär beredskapstjänstgöring räknas jämväl värnpliktstjänstgöring, som infallit under tiden för anbefalld förstärkt försvarsberedskap eller mobilisering, även om inkallelsen icke skett på grund av den anbefallda förstärkta försvarsberedskapen eller mobiliseringen.

6. Vad i 1—5 punkterna här ovan meddelats bör i tillämpliga delar beaktas även vid behandling av anställningsfrågor, som angå arbetare i statens tjänst.

61. *Utdrag ur Kungl. Maj:ts kungörelse den 9 juni 1944*
 (SFS nr 407/1944)

med provisoriska bestämmelser angående meritberäkning för befäls-
utbildad värnpliktig m. m.

1 §.

1 mom. Med *befälsutbildning* förstås i denna kungörelse följande militära tjänstgöring, i den mån den icke inbegripes i den tjänstgöring, som jämlikt 27 § 1 mom. A värnpliktslagen åligger värnpliktiga i allmänhet, nämligen

Meritberäk-
ning för befäls-
utbildad värn-
pliktig.

1) utbildning enligt 27 § 1 mom. B—D värnpliktslagen;

2) utbildning till flygförare, bombfällare och navigatör eller flygskytt; samt

3) utbildning till reservofficer eller till fänrik vid sjövärnsskåren.

Med *befälsutbildad* förstås den, som med godkända vitsord genomgått befälsutbildning.

2 mom. Vad i denna kungörelse stadgas om anställning, befordran eller förordnande har avseende å *dels* befattning i statens tjänst, *dels* — — —

Vad i kungörelsen stadgas om utbildningskurs har avseende å kurs för utbildning till befattning, som i första stycket sägs.

3 mom. Bestämmelserna i denna kungörelse skola tillämpas i den mån ej Kungl. Maj:t för visst verk eller viss undervisningsanstalt särskilt bestämt, på vad sätt befälsutbildad skall äga tillgodoräkna befälsutbildningen i sådant hänseende, varom i kungörelsen är fråga.

2 §.

Vid tillsättande av eller förordnande å befattning eller uppgörande av förslag därtill skall den hänsyn, vartill omständigheterna föranleda, tagas till befälsutbildning hos sökande eller annan, som kan ifrågakomma till befattningen eller förordnandet.

3 §.

Har befälsutbildad sökande till befattning eller förordnande ej på grund av vad nedan i denna kungörelse sägs eller eljest må gälla fått räkna sig befälsutbildningen till godo i merithänseende, skall han äga företräde framför eljest jämställd medsökande.

4 §.

Där av Kungl. Maj:t i instruktion, arbetsordning eller dylik författning eller av vederbörande myndighet meddelats föreskrift därom, att anställning hos verk eller befordran till viss befattning därstädes eller tillträde till vid verket anordnad utbildningskurs icke må vinnas av den som överskridit viss ålder, skall för befälsutbildad till den sålunda bestämda åldern läggas tiden för hans befälsutbildning.

— — — — —
Anm. Dylika ärenden avgöras i fråga om tjänsteman inom högst lönegrad Ca/Ce 18 (Cf 16) av distriktschef, föreståndare för huvudverkstad resp. förrådsintendent.

5 §.

Har myndighet meddelat föreskrift, enligt vilken för erhållande av anställning hos eller för befordran till befattning vid verket fordras viss teoretisk kompetens eller genomgången viss teoretisk eller praktisk utbildningskurs, bör myndigheten vid handläggning av anställnings- och befordringsärenden i förekommande fall taga under övervägande, om och i vad mån sådant villkor utan men för fullgod personalrekrytering kan eftergivnas i fråga om befälsutbildad.

— — — — —
Anm. Uppkommer dylik fråga, skall densamma hänskjutas till styrelsens prövning.

6 §.

Har myndighet såsom behörighetsvillkor för befordran till eller erhållande av förordnande å viss befattning vid verket föreskrivit viss tids föregående tjänstgöring vid verket eller eljest i statens eller kommuns tjänst eller har myndigheten enligt hittills tillämpad praxis krävt sådan föregående tjänstgöring, bör myndigheten, om och i den mån så finnes kunna ske, vid tjänstetillsättning eller meddelande av förordnande såsom tjänstgöringstid tillgodoräkna befälsutbildad tiden för hans befälsutbildning.

— — — — —
Anm. Uppkommande frågor härom, som avse tillgodoräkande av tid för befälsutbildning, som ägt rum innan vederbörande vunnit fortlöpande anställning vid statens järnvägar, skola underställas styrelsens prövning.

7 §.

Där ej Kungl. Maj:t i instruktion, arbetsordning eller dylik författning eller ock i annan ordning meddelat särskilda bestämmelser om tjänstårsberäkning för befordran, bör myndighet vid handläggning av befordringsärenden, i den mån hänsyn därvid tages till längden av föregående tjänstgöringstid i statens eller kommuns tjänst, såsom sådan tid tillgodoräkna befälsutbildad jämväl tid, varunder han efter vunnit första fortlöpande anställning i dylik tjänst undergått befälsutbildning, under förutsättning likväl att han, därest befälsutbildningen icke mellankommit, skulle hava tagits i anspråk för tjänstgöring i civil statlig eller kommunal anställning.

I det fall, att befattningshavare efter vunnit anställning vid vederbörande verk inträtt i viss turordning för erhållande av framtida förordnande eller befordran, bör avbrott i anställningen eller tjänstgöringen för befälsutbildning i och för sig icke föranleda rubbning i hans befordringstur.

Den omständigheten, att befattningshavare på grund av befälsutbildning kunnat genomgå eller avsluta vid vederbörande verk anordnad utbildningskurs först senare än eljest skulle hava blivit fallet, bör icke föranleda rubbning i hans befordringstur eller eljest lända honom till men i befordringshänseende. Detsamma skall gälla beträffande elev, som på grund av befälsutbildning kunnat avsluta vid vederbörande verk anordnad utbildningskurs först senare än eljest skulle hava blivit fallet.

Anm. Vad som stadgats i denna § skall anses reglerat genom i art. nr 46 intagna föreskrifter om tillgodoräkande av värnplikts- eller annan militärtjänstgöring vid tjänstältdersberäkning.

8 §.

Har någon, som på grund av sjukdom avbrutit befälsutbildning, det oaktat fått uppbära premie i enlighet med vad därom finnes föreskrivet, skall vad i denna kungörelse är stadgat om tillgodoräknande av befälsutbildning äga tillämpning beträffande den fullgjorda delen av befälsutbildningen.

För den som med godkända vitsord genomgått till befälsutbildning hörande lägre skola eller utbildning men underkänts i högre sådan skola eller utbildning skall vad i denna kungörelse är stadgat om tillgodoräknande av befälsutbildning äga tillämpning beträffande den lägre skolan eller utbildningen.

Denna kungörelse träder i kraft dagen efter den, då kungörelsen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling¹); skolande bestämmelserna i kungörelsen äga tillämpning jämväl i fråga om befälsutbildning, som fullgjorts eller påbörjats före ikraftträdandet men efter ingången av år 1942.

¹ Utkom från trycket den 30 juni 1944.

*Utdrag ur Kungl. Maj:ts cirkulär till statsmyndigheterna
den 9 juni 1944*

med vissa bestämmelser angående handläggningen av anställningsfrågor rörande arbetare (SFS nr 408/1944).

62. Kungl. Maj:t, som denna dag utfärdat kungörelse med provisoriska bestämmelser angående meritberäkning för befälsutbildad värnpliktig m. m., föreskriver, att statsmyndigheterna skola vid handläggning av anställningsfrågor rörande arbetare beakta *efter ingången av år 1942 fullgjord* befälsutbildning m. m. på sätt i det följande angives.

Rätt för arbetare att i vissa fall tillgodoräkna tid för värnpliktstjänstgöring och befälsutbildning som anställningstid m. m.

1. Vid anställning av arbetare må myndighet icke utan synnerliga skäl använda den i 2 § lagen den 14 oktober 1939 om förbud mot arbetstagares avskedande med anledning av värnpliktstjänstgöring m. m. medgivna möjligheten att göra förbehåll om att anställningen skall upphöra vid början av värnpliktstjänstgöring, som är till tiden i lag bestämd och skall pågå mer än tre månader. Vad sålunda föreskrives utgör dock ej hinder mot att myndighet gör förbehåll om att anställning skall upphöra vid första värnpliktstjänstgöringens början, när fråga är om anställning av det slag, att den ej lämpligen bör innehavas av någon, som överskridit den vid nämnda tjänstgörings början vanliga levnadsåldern.

2. Sker för värnpliktstjänstgörings fullgörande avbrott i arbetet för den, som under anställning hos myndighet börjat yrkesutbildning, skall myndigheten vid hans återinträde i arbetet tillse, att han får fortsätta sin yrkesutbildning.

3. Fordras för fast anställning viss provotid överstigande ett år, skall befälsutbildad såsom provotid i vad den överstiger ett år äga tillgodoräkna tiden för befälsutbildningen. Myndighet äger pröva, huruvida utöver vad sålunda medgivits provotid må helt eller delvis ersättas av befälsutbildning.

4. Gäller enligt avtal efter viss anställningstid längre uppsägnings-tid än eljest, skall i fråga om uppsägning från myndighets sida tid för befälsutbildning räknas såsom anställningstid. Vad sålunda föreskrives innebär dock ej ändring i vad som må vara överenskommet om att viss uppsägnings-tid skall gälla först efter det anställningen blivit fast, varaktig eller dylikt.

5. Utgår högre lön efter viss anställningstid, må tid för befälsutbildning tillgodoräknas såsom anställningstid för den högre lönen. I de fall, där för den högre lönen förutsättes viss yrkesskicklighet, skall dock vad nu sagts gälla endast under förutsättning, att myndigheten finner den befälsutbildade hava förvärvat den förutsatta yrkesskickligheten.

6. Utgår efter viss anställningstid semester eller förmån vid sjukdom under längre tid än eljest, må tid för befälsutbildning räknas såsom anställningstid för den ökade förmånen.

7. Utgår enligt avtal i det föregående ej nämnd förmån först efter viss anställningstid eller i större utsträckning efter viss anställnings-tid, må i den mån myndigheten så finner skäligt tid för befälsutbildning räknas såsom anställningstid.

8. När fråga uppkommer om att till förman befordra eller att såsom tjänsteman anställa arbetare, bör myndigheten undersöka, huruvida någon av dem, mellan vilka valet står, är befälsutbildad, samt, om så är fallet, taga behörig hänsyn till befälsutbildningen.

9. Myndighet bör jämväl i andra hänseenden än ovan berörts söka tillse, att den, som efter vunnit första fortlöpande anställning i statens tjänst undergått befälsutbildning, icke erhåller ogynnsammare anställningsvillkor än som skulle hava tillämpats, om han icke uttagits till befälsutbildningen.

Anm. Genom cirkulär den 29 juni 1945 (SFS nr 499/1945) har Kungl. Maj:t föreskrivit att statsmyndigheterna vid tillämpning av 3—7 mom. här ovan med vissa bestämmelser angående handläggningen av anställningsfrågor rörande arbetare skola på samma sätt som befälsutbildning beakta tid utöver tre år, varunder fast anställt manskap, som genomgått underbefälsutbildning, innehått fast anställning på aktiv stat vid försvarsväsendet.

63. Utdrag ur Kungl. Maj:ts kungörelse den 29 juni 1945 (SFS nr 556/1945) angående beredande av anställning åt i militärtjänst skadade m. m.

1 §.

För den, som under militärtjänstgöring, hemvärnstjänstgöring eller tjänstgöring i civilförsvaret å tid, då riket icke befinner sig i krig, eller under fullgörande av tjänsteplikt skadas till följd av olycksfall eller annorledes ådrager sig sjukdom, skola bestämmelserna i denna kungörelse äga tillämpning, därest olycksfallet eller sjukdomen medför för längre tid bestående nedsättning av arbetsförmågan samt föranleder rätt till ersättning enligt

lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete, förordningen den 18 juni 1927 (nr 234) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring,

lagen den 14 juni 1929 (nr 131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar,

Kungl. Maj:ts brev den 23 juli 1940 med provisoriska bestämmelser om särskilda förmåner åt viss personal vid försvarsväsendet, som drabbats av kroppsskada,

förordningen den 28 juni 1941 (nr 593) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under hemvärnstjänstgöring,

förordningen samma dag (nr 595) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret,

kungörelsen den 22 juni 1944 (nr 466) angående frivillig personals hänförande under förordningen den 18 juni 1927 (nr 234) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, eller

särskild författning om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under fullgörande av viss tjänsteplikt.

2 §.

Vid tillsättande av eller förordnande å statlig civil eller civilmilitär befattning eller uppgörande av förslag därtill skall i 1 § avsedd sökande äga företräde framför medsökande, som icke tidigare varit anställd i statens tjänst, dock under förutsättning,

att nedsättningen av arbetsförmågan provas icke medföra fara eller avsevärt hinder i arbetet samt

att vederbörande i övrigt är lika lämplig som medsökanden.

Vad i första stycket sägs äger tillämpning även om medsökanden innehaft fast anställning vid försvaret och på grund därav skall äga viss företrädesrätt enligt därom meddelade föreskrifter eller om medsökanden enligt gällande föreskrifter skall äga viss företrädesrätt på grund av undergången befälsutbildning.

Vad i denna paragraf stadgas skall dock icke gälla i fråga om tillfällig anställning av personal, vilken ej är avsedd såsom rekryteringspersonal.

3 §.

Där av Kungl. Maj:t i instruktion, arbetsordning eller dylik författning eller av vederbörande statsmyndighet meddelats föreskrift, enligt vilken för anställning hos verk eller befordran till viss befattning där-

städes eller tillträde till vid verket anordnad utbildningskurs eller antagning såsom elev vid läroanstalt fordras,

a) att sökanden icke överskridit viss ålder eller

b) att sökanden uppfyller särskilda krav med avseende å kroppsbeskaffenheten,

skall det ankomma på myndigheten att i förekommande fall taga under övervägande, om och i vad mån dylikt villkor utan men för personalrekryteringen och tjänstens behöriga skötande eller för utbildningen kan eftergivnas i fråga om sådan sökande, som avses i 1 §.

4 §.

Det åligger statsmyndigheterna att vid entledigande av personal taga särskild hänsyn till sådant förhållande, som avses i 1 och 2 §§.

5 §.

Är icke-ordinarie tjänsteman med avlöning enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder berättigad till livränta enligt i 1 § angiven föreskrift men är avdrag å livräntan för utgående avlöning icke stadgat, skall frågan om och i vad mån avdrag å avlöningen skall ske underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Denna kungörelse har trätt i kraft den 22 juli 1945. Bestämmelserna i kungörelsen skola äga tillämpning jämväl i fall, då nedsättningen i arbetsförmågan är en följd av olycksfall som inträffat eller sjukdom som yppats före ikraftträdandet.

I anslutning till bestämmelserna i ovannämnda kungörelse angående beredande av anställning åt i militärtjänst skadade m. har Kungl. Maj:t genom cirkulär den 29 juni 1945 (SFS nr 557) föreskrivit att statsmyndigheterna vid handläggning av anställningsfrågor rörande arbetare skola beakta följande.

1. Där hinder enligt gällande kollektivavtal ej möter, bör myndighet

a) vid anställning av arbetare bereda i 1 § kungörelsen avsedd sökande företräde i den omfattning och under de förutsättningar, som angivits i 2 § kungörelsen;

b) vid entledigande av arbetare taga särskild hänsyn till förhållande, som avses i nämnda paragrafer.

2. Där hinder enligt gällande kollektivavtal möter mot beredande av företräde eller hänsynstagande som under punkten 1 sägs, bör myndigheten söka åvägabringa överenskommelse om hindrets undanröjande.

3. Finnes föreskrift meddelad, enligt vilken för erhållande av anställning eller för befordran till förman fordras, att den som därtill ifrågakommer icke överskridit viss ålder eller att han uppfyller särskilda krav med avseende å kroppsbeskaffenheten, skall det ankomma på vederbörande myndighet att vid handläggning av anställnings- och beföringsärenden i förekommande fall taga under övervägande, om och i vad mån dylikt villkor utan men för personalrekryteringen och tjänstens behöriga skötande kan eftergivnas i fråga om sådan sökande eller anställningshavare, som avses i förenämnda kungörelse.

VI. Personalhandlingar och tjänstgöringsbetyg.

65:1. Personalakt (form 70 C) är avsedd för anteckningar rörande personalens tjänsteförhållanden samt vissa personliga förhållanden. Syftet med personalakt är att få på ett ställe samlade alla uppgifter, som kunna vara till ledning vid bedömande av en tjänstehavares lämplighet och förutsättningar i övrigt för befordran, vid avgörande av frågor rörande avlöningsförhöjningar samt vid upprättande och granskning av tjänsteförteckningar m. m. Personalakten skall även fylla det ändamål, som avses med i tilläggsbestämmelserna till civila tjänstepensionsreglementet omförmäld tjänstematrikel.

Personalakt.

2. Personalakt skall utfärdas för varje tjänstehavare, då han antages första gången i stadigvarande tjänst.

3. Tillägsbladet till personalakten är avsett för fortsättande, vid bristande utrymme å själva personalakten, av anteckningarna under rubrikerna »Antagningar, konstitueranden, förflyttningar och beordringar» samt »Förordnanden att uppehålla annan befattning».

4. Beträffande själva ifyllandet av personalakterna skall iakttagas följande:

Vid *namn* utsättas fullständiga för- och tillnamn.

Födelsetiden anges i dag, månad och år.

Vid *civilstånd* anges, huruvida vederbörande är ogift eller gift eller änking, med uppgift i de två senare fallen från vilken tid.

Ifråga om *värnplikten* anges, huruvida i förekommande fall befrielse från densamma medgivits, eller i annat fall, huruvida vederbörande fullgjort densamma såsom vapenför eller icke vapenför eller såsom volontär, ävensom under vilka år densamma fullgjorts.

Ifråga om *färgsinne*, *synskärpa* och *hörselförmåga* skall för varje undersökning angivas, förutom tiden för densamma, dels huruvida färgsinnet befunnits normalt eller icke normalt, dels graden av synskärpan och hörselförmågan.

Vid *nedsättning i arbetsförmågan* anges den kroppsskada, det lyte eller den sjukdom, som är orsak till nedsättningen.

Vid *examina, prov och kurser* angivas dels sådana av vederbörande avlagda avgångsexamina från allmänna skolor eller andra examina, vilka äro såsom kompetensvillkor fastställda eller annars äro av den betydelse, att de böra i personalakten upptagas, dels de godkända provningar, som vederbörande under sin utbildning i tjänsten undergått, dels av vederbörande genomgångna, inom verket anordnade undervisnings- eller utbildningskurser, med angivande inom parentes av det huvudbetyg eller den betygssumma, som i resp. kurs eventuellt tilldelats vederbörande.

Under *antagningar, konstitueranden, förflyttningar och beordringar* angivas i kronologisk ordning under varandra dels de befattningar, i vilka vederbörande antagits eller konstituerats vid statens järnvägar, med angivande i varje fall av datum för antagandet eller konstituerandet, dels för varje befattning de tjänsteställen, såsom byråer, kontor, distrikts- och sektionsbefälsexpeditioner samt huvudverkstäders och förrådsavdelningars expeditioner ävensom stationer, varest vederbörande i den ifrågavarande befattningen varit placerad eller på grund av beordring tjänstgjort, med uppdelning i förekommande fall på den eller

de till nämnda tjänsteställen hörande avdelningar eller expeditioner, där tjänstgöringen ägt rum, eller annars tjänstgöringens art, ävensom tiden för varje sådan tjänstgöring. I sistnämnda avseende iakttages härvid,

a) att *varje* tjänstgöringsperiod (placering eller beordring), som omfattar minst 6 månader i en följd å samma tjänsteställe eller till sådant tjänsteställe hörande avdelning eller expedition, upptages såsom särskild post,

b) att *flera på varandra följande* tjänstgöringsperioder, vardera om mindre än 6 månader, sammanslås till *en* post, med angivande av det eller de tjänsteställen eller till sådana tjänsteställen hörande avdelningar eller expeditioner, varest vederbörande under perioden huvudsakligen tjänstgjort,

c) att *enstaka* tjänstgöringsperiod om mindre än 6 månader men mera än 14 dagar upptages såsom särskild post, samt

d) att *enstaka* tjänstgöringsperiod om 14 dagar eller därunder inräknas i närmast föregående post.

Därest längre tjänstledighet åtnjutits, skall denna tid icke uteslutas här, men skall anteckning härom göras under »övriga anteckningar».

Anm. För befattningshavare, för vilken med anledning av Kungl. Maj:ts brev den 1 december 1944 och järnvägsstyrelsens cirkulär nr 790/44, avd. III, ang. kompensation för förlängd väntetid för extra ordinarie anställning i vissa fall ett *beräknat* datum för antagning i extra ordinarie tjänst blivit fastställt, skall detta datum med rött antecknas inom parentes över eller bredvid det verkliga datum för e. o.-blivandet, t. ex. sålunda: (ber. e. o. 1/10 42). Nämnda beräknade datum skall ligga till grund — förutom för tjänstårsberäkning i pensionshänseende — även för bestämmande av den inbördes ordningen olika befattningshavare emellan i de fall, då tidpunkten för extra ordinarie anställning kan inverka härpå, ävensom i andra fall, då hänsyn skall tagas till nämnda tidpunkt.

Under *förordnanden* att *uppehålla annan befattning* skola i kronologisk ordning införas alla under vederbörandes hela tjänstetid förordnanden att uppehålla högre än den vid tillfället för förordnandet innehavda befattningen, dock endast såvida förordnandet räckt minst 6 dagar i följd, med angivande på enahanda sätt, som här ovan under »antagningar, konstitueranden, förflyttningar och beordringar» angivits, för varje särskilt förordnande av tjänstgöringsort, expedition och tid.

Anm. För tiden före den 1 januari 1943 må dock icke upptagas förordnanden om kortare tid än 8 dagar.

Under *förordnanden*, som *icke avse uppehållandet av annan befattning*, upptagas t. ex. förordnande att tjänstgöra såsom tagledare, underkassör o. d. med angivande av tiden för varje förordnande.

Såsom *uppdrag* angivas uppdrag i tjänsten, som kunna anses vara av den betydelse, att de böra här upptagas, med angivande av uppdragets art och tiden för detsamma.

Under *studieresor* upptagas endast resor, företagna för studier i yrket eller annars av sådant värde för tjänsten, att de böra här upptagas, med angivande av resans ändamål, de orter, dit resan företagits, och tiden för densamma.

Under *övriga anteckningar* anges dels tjänstgöring i ordinarie tjänst eller motsvarande fast anställning vid enskild järnväg eller annat företag, med angivande av tjänstgöringens art och tiden för densamma, dels frånvaro ur statens järnvägars tjänst, med angivande av tiden härför, i de fall, då detta icke redan framgår av anteckningarna under »förordnanden», »uppdrag» och »studieresor».

Anteckning skall föras om erhållen undervisning beträffande återupplivning efter bedövning av elektrisk ström och skall härvid form. nr 70 C 2 inklistras i personalakten.

Vidare skola förhållanden, som äro av den betydelse att de här böra antecknas, införas.

Såsom bilaga till personalakten skall *uppgift å tjänstålderstal* (form. 70 C 3) förvaras och kompletteras allt efter som förändringar i tjänstehavares tjänsteförhållanden inträda.

Under *avdrag i fråga om tjänstårsberäkning* skall efter utgången av varje kalenderår med ledning av sjuk- och tjänstledighetsjournalen (tjänstledighetskortet) införas vederbörliga uppgifter enligt formuläret i denna del.

5. Personalakter skola förvaras och kompletteras beträffande tjänstehavare i styrelsen å vederbörande byrå eller kontor samt beträffande tjänstehavare å linjen å vederbörande distrikts- och sektionsbefäls samt huvudverkstads expedition eller förrådsintendentskontor, och skall härvid synnerlig uppmärksamhet ägnas däråt, att alla under en tjänstehavares tjänstetid inträffade förändringar rörande de tjänstehavarens personliga förhållanden och tjänsteförhållanden, som finnas å personalakten angivna, bliva noggrant införda, så att de i personalakterna förekommande uppgifterna alltid äro fullständiga och tillförlitliga.

6. Personalakterna skola inom varje sektion, huvudverkstad resp. förrådsavdelning numreras i löpande nummerföljd. Över samtliga personalakter skall föras register, i vilket tjänstehavarna uppföras i alfabetisk ordning, och för varje tjänstehavare utsättes numret å hans personalakt.

Om så anses lämpligare, kunna personalakterna ordnas efter befattning och inom varje befattning alfabetiskt eller efter tjänstenummer.

7. Vid tjänstehavares förflyttning till annan byrå, kontor, distrikt eller sektion skall personalakten jämte övriga handlingar rörande tjänstehavaren överlämnas till det befäl, under vilket tjänstehavarens nya tjänsteställe lyder. Samtidigt överlämnas även utdrag av uppgifterna i sjuk- och tjänstledighetsjournalen rörande tjänstehavaren för de tre senaste kalenderåren.

8. Vid tjänstehavares avgång ur tjänsten borttages hans personalakt ur samlingen och inlägges å vederbörande arkiv för att där förvaras till dess makulering kan äga rum.

66: 1. Vid utfärdande av *avflyttningsbetyg* för personal vid statens järnvägar skall formulär nr 80 användas. Sådant betyg utfärdas inom styrelsen av föreståndaren för byrå och kontor samt av distriktschef, sektionsföreståndare, verkstadsföreståndare och förrådsintendent.

Avflyttnings-
och tjänstgöringsbetyg.

2. Betyg, som på begäran lämnas tjänstehavare för att av honom användas vid sökande av tjänst *utom* verket, må innehålla specifikation å vederbörandes tjänstgöring jämte utlåtande om vederbörandes lämplighet. I betyget skall särskilt angivas, att detsamma utfärdas på begäran av tjänstehavaren i och för sökandet av tjänst *utom* verket. Så-

lunda omförmält *tjänstgöringsbetyg* utfärdas av samma befattningshavare som utfärda avflyttningsbetyg.

Anm. Därest framställning om utfärdande av avflyttnings- eller tjänstgöringsbetyg göres hos annan än den som enligt förestående är berättigad utfärda dylikt betyg, skall vederbörande hänvisas till behörig myndighet.

67—70 (Reservnr.)

VII. Tilldelande av tjänstenummer åt vissa tjänstemän.

71:1. Tjänstenummer skall tilldelas

Tjänste-
nummer.

vid banavdelningen:

reparatör, banbiträde, banvakt, e. o. banvakt och banvaktsaspirant;

vid maskinavdelningen:

lokförare, motorvagnsförare och lokeldare, då så befinnes erforderligt för att åtskilja tjänstehavare med samma efternamn, reparatörer, maskinbiträden, stationskarlar, e. o. stationskarlar och stationskarlsaspiranter, samt därest distriktschefen så anser erforderligt, även ordinarie och icke ordinarie vagnstäderskor samt tvätterskor;

vid trafikavdelningen:

tågmästare, rälsbussförare och konduktörer, då så befinnes erforderligt för att åtskilja tjänstehavare med samma efternamn, trafikbiträden, stationskarlar, e. o. stationskarlar och stationskarlsaspiranter samt, därest distriktschefen så anser erforderligt, även ordinarie och icke ordinarie tåg- och vagnstäderskor.

2. Inom varje distrikt sker numreringen enligt följande plan:

Befattningsgrupper	Nummerserier	Anmärkingar
<i>Maskin- och trafikavdelningen.</i>		
Lokförare, motorvagnsförare och lokeldare samt tågmästare, konduktör och rälsbussförare	1—99	
<i>Banavdelningen.</i>		
Reparatörer och banbiträden	100—1299	
Banvakter ¹⁾	3400—3999	
E. o. banvakter och banvaktsaspiranter	10000—10999	
<i>Maskinavdelningen.</i>		
Reparatörer och maskinbiträden i allmän tjänst	1300—1699	
Maskinbiträden i loktjänst	1700—1999	
Stationskarlar	4000—5499	{Serien uppdelas på distriktets sektioner.
Vagnstäderskor	5500—5999	
E. o. stationskarlar och stationskarlsaspiranter		
a) i stationär tjänst	11000—11799	
b) i åkande tjänst	11800—12999	
E. o. och tillf. vagnstäderskor samt tvätterskor	15500—15999	{Serien uppdelas på distriktets sektioner.
<i>Trafikavdelningen.</i>		
Trafikbiträden	2000—2999	
Stationskarlar	6000—9999	{Serien uppdelas på distriktets sektioner.
E. o. stationskarlar och stationskarlsaspiranter	13000—15499	
Tåg- och vagnstäderskor	—	{Numrering i maskinavdelningens serier, om distriktschefen anser numrering erforderlig.

¹⁾ I denna serie numreras även vid banavdelningen eventuellt befintliga stationskarlar.

3. Det tillkommer distriktscheferna att envar inom sitt distrikt på resp. sektioner uppdelas de nummerserier, som enligt förestående skola uppdelas på sådant sätt.

4. Tjänsteman, som förflyttas från ett distrikt till ett annat, tilldelas nytt tjänstenummer. Vid förflyttning från en sektion till en annan inom samma distrikt skall den förflyttade tilldelas nytt tjänstenummer endast för det fall han har tjänstenummer, som tillhör serie, som enligt förestående är uppdelad på olika sektioner.

72—74. (Reservnr.)

VIII. Arbetarskydds- och välfärdsföreskrifter.

Arbetarskydd och yrkesinspektion.

75: 1. Lagen om arbetarskydd den 29 juni 1912 (nr 206) med sedermera vidtagna ändringar och kompletteringar är tillämplig å allt annat arbete i statens järnvägars tjänst än sådant, som utföres av sjöfolk och är att hänföra till skeppstjänst, evad arbetet utföres ombord eller icke. (Utdrag ur denna lag finnes intaget som bilaga nr 3 till detta särtryck.)

Lagen om
arbetarskydd.

2. Genom kungörelse den 27 september 1945 (nr 640) har Kungl. Maj:t med upphävande av tidigare gällande bestämmelser i ämnet föreskrivit, att byrådirektören å järnvägsstyrelsens maskintekniska byrå och överinspektören för säkerhetstjänsten hos samma styrelse skola, beträffande statens järnvägar, i egenskap av specialinspektörer inom yrkesinspektionen utöva tillsyn å efterlevnaden av lagen om arbetarskydd den 29 juni 1912 och med stöd av densamma meddelade föreskrifter, byrådirektören i vad angår ban- och maskintjänsten samt överinspektören i vad angår säkerhets- och trafiktjänsten.

Yrkes-
inspektionen.

Kungörelsen stadgar tillika, att yrkesinspektionens chefsmyndighet (Riksförsäkringsanstalten, Arbetarskyddsbyrån) efter samråd med järnvägsstyrelsen äger besluta om jämkning av gränsen mellan yrkesinspektörs samt nämnda byrådirektörs och överinspektörs befogenhet.

I enlighet härmed och på grund av eljest meddelade föreskrifter har styrelsen efter samråd med Riksförsäkringsanstalten utfärdat särskilda bestämmelser rörande yrkesinspektionsverksamheten vid statens järnvägar, vilka finnas intagna som bilaga nr 3 till detta särtryck.

3. Vad i lagen om arbetarskydd stadgas om *arbetsgivare* gäller beträffande statens järnvägar vederbörande sektionsföreståndare, föreståndare för huvudverkstad, förrådsintendent eller arbetschef, vilka i det följande gemensamt benämnas linjebefälet, samt föreståndaren för biljett- och blankettkontoret. Vad i det följande stadgas angående linjebefälets befogenheter och åligganden, skall i tillämpliga delar gälla även föreståndaren för biljett- och blankettkontoret.

Arbetsgivare
vid SJ.

4. Enligt lagen bör bland arbetarna utses skyddsombud att företräda arbetarna i frågor rörande arbetets säkerhet och sundhet.

Arbetar-
skyddsombud.

5. Styrelsen har funnit skäl bestämma, att skyddsombud skola finnas vid följande *arbetsställen*

biljett- och blankettkontoret,
banmästaravdelningar,
transformator- och omformarstationer för tågdriften,
rälsjusteringsverk,
slipersimpregneringsverk,
elektrifieringsarbeten,
lokstationer,
vagnstationer,
driftverkstäder,
tvättinrättningar,
stationer av klass 4 eller högre klass,
garage och bilverkstäder med en arbetsstyrka av i regel minst 10
man,
huvudverkstäder och huvudförråd.

Arbetarskydds-
område.

6. Varje dylikt arbetsställe bildar i regel ett *arbetarskyddsområde*. Om så anses erforderligt med hänsyn till väsentliga olikheter i arbete eller tjänstgöring, må linjebefäl besluta om uppdelning av arbetsställe i två eller flera arbetarskyddsområden.

Skyddsom-
budens antal.

7. Skyddsombudens antal skall för varje arbetarskyddsområde, där antalet sysselsatta personer normalt överstiger 50, vara minst *två*, och där antalet normalt överstiger 150, minst *tre*. För varje 200-tal arbetare utöver 150 skall *ytterligare minst ett* skyddsombud utses. Vid arbetarskyddsområde med såväl manliga som kvinnliga befattningshavare skall, om de senares antal överstiger 20, minst ett kvinnligt skyddsombud finnas.

För varje skyddsombud bör utses två ersättare, nämligen en förste och en andre ersättare.

Personal, vilken icke tillhör något av de i punkt 5 uppräknade arbetsställena, skall i arbetarskyddsfrågor företrädas av vid närbeläget arbetsställe befintligt skyddsombud inom berörd personals fackområde. Vederbörande sektionsföreståndare har att bland befintliga skyddsombud utse det ombud, som härtill bör ifrågakomma. Detta ombud bör i regel vara placerat vid arbetsställe, som tillhör samma avdelning inom vederbörande personalsammanslutning som den personal, ombudet skall företräda.

Val av skydds-
ombud.

8. Skyddsombud och ersättare för dem utses för två kalenderår genom val. Valberättigad och valbar är var och en vid vederbörande arbetarskyddsområde fast placerad ordinarie eller extra ordinarie tjänsteman inom följande befattningar: vagnstäderska, banvakt, förrådsvakt, stationskarl, banbiträde, maskinbiträde, trafikbiträde, lokeldare, reparatör, konduktör, motorvagnsförare, rälsbussförare, förste reparatör, lokförare och tågmästare, ävensom kollektivanställd personal med stadigvarande anställning eller — vad angår ban- och byggnadsarbetare — vid tidpunkten för valet i tjänst varande arbetare med en sammanlagd anställningstid under det löpande kalenderåret av minst sju månader. Ingen äger deltaga i val av skyddsombud för mer än ett arbetarskyddsområde.

Valet förrättas med slutna sedlar, som inläggas i kuvert, försedda med den väljandes bevittnade namnteckning.

Å valsedeln skall å därför avsedd plats angivas arbetarskyddsområdets benämning och namnen på den eller de befattningshavare, som önskas valda till skyddsombud, samt därunder namnen på den eller de befattningshavare, som önskas valda till ersättare.

I övrigt skall för valet i tillämpliga delar gälla vad som i art. 48: 2—4 finnes stadgat angående val av förordsfullmäktige, varjämte linjebefälet har att utfärda för valet erforderliga detaljföreskrifter.

9. Val av skyddsombud och ersättare för dem förrättas första gången under juni månad 1944 och avser då återstoden av tvåårsperioden 1944—1945 samt därefter under varje november månad närmast före utgången av den tvåårsperiod, för vilken val förut skett (således under varje udda år). De kuverterade valsedlarna skola vara avlämnade å sådan tid, att de kunna vara dem, som verkställa sammanräkningen, tillhanda, vad angår det förstnämnda valet senast den 20 juni 1944 och vad angår val därefter senast den 25 november. Beträffande ban- och byggnadsarbetares deltagande i det förstnämnda valet skall gälla, att endast sådana vid tidpunkten för valet anställda arbetare, vilka hava minst sju

månaders anställningstid under år 1943, skola vara valberättigade och valbara.

10. Varder skyddsombud eller ersättare genom befordran eller anorledes förflyttad till annan befattning eller annat arbetarskyddsområde, så att han icke längre är valbar inom det skyddsområde, för vilket han blivit vald, skall han anses hava avgått från uppdraget att vara skyddsombud eller ersättare för sådant. Då skyddsombud avgår från uppdraget, skall ersättare omedelbart träda i funktion.

11. Uppstår under valperiod behov av nytt arbetarskyddsområde eller ändrad indelning i arbetarskyddsområden, skall det ankomma på vederbörande linjebefäl att besluta härom ävensom föranstalta om erforderliga kompletteringsval för den återstående delen av valperioden.

12. Vid varje huvudverkstad med en arbetsstyrka av minst 150 man och vid vardera av de största arbetsställena vid maskinavdelningen, tillsvidare vid lokstationerna vid Hagalunds övre, Sävenäs, Malmö, Bollnäs, Boden och Kiruna, skall *säkerhetskommitté* tillsättas.

Vid elektrodriften skall tillsättas en säkerhetskommitté, som skall vara gemensam för samtliga distrikt.

13. Säkerhetskommitté skall bestå av fem ledamöter. Vid huvudverkstad och arbetsställe vid maskinavdelningen skall vederbörande linjebefäl vara självskriven ledamot och ordförande i kommittén. Av de övriga ledamöterna skola två vara arbetsledare vid arbetsplatsen och utses av linjebefälet. Två skola vara skyddsombud vid arbetsplatsen. Dessa skola utses gemensamt av arbetsställets samtliga skyddsombud.

Till ledamöter av säkerhetskommittén vid elektrodriften äger byråchefen vid elektrotekniska byrån utse två personer, varav en dessutom skall vara kommitténs ordförande. En ledamot skall utses av chefen för drifttjänstbyrån bland elektroingenjörerna vid linjen. Två ledamöter skola utses gemensamt av elektrodriftens samtliga skyddsombud.

För ledamot av säkerhetskommitté skall ersättare utses.

Uppstår fråga om tillsättande av säkerhetskommitté vid ban- eller trafikavdelningen eller ytterligare tjänsteställen vid maskinavdelningen skall ärendet hänskjutas till styrelsens prövning.

Anm. Enligt järnvägsstyrelsens beslut har säkerhetskommitté tillsatts för trafikavdelningens tjänsteställen i Göteborg med trafikinspektören vid 5 trafiksektionen som ordförande (^{11/12} 1944).

14. Allmän instruktion för skyddsombud och för säkerhetskommitté finnes intagen i bilaga nr 3 till detta särtryck. De särskilda föreskrifter, som kunna vara påkallade av lokala eller andra särskilda förhållanden, skola utfärdas av linjebefälet resp. chefen för elektrotekniska byrån.

15. Uppgift å de personer, som enligt förestående blivit utsedda till arbetarskyddsombud eller ledamöter av säkerhetskommitté, skall insändas till järnvägsstyrelsen i tre exemplar.

Olycksfall i arbete.

76: 1. Anställningshavare vid statens järnvägar, som skadats till följd av olycksfall i arbete för statens järnvägars räkning, är enligt kungl. kungörelse den 30 juni 1942 (SFS nr 678) angående särskilda bestämmelser i fråga om tillämpning av lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916 (SFS nr 235) å arbetare, som

Säkerhets-
kommitté.

Instruktion
för skydds-
ombud och
säkerhets-
kommitté.

Olycksfall
i arbete.

användas till arbete för statens räkning, berättigad att, efter riks-försäkringsanstaltens bestämmande, av statens järnvägar erhålla ersättning jämlikt stadgandena i nämnda lag. Enahanda rätt tillkommer, där anställningshavaren till följd av olycksfallet avlidit, efterlevande änka eller änking, minderåriga barn samt fader, moder, adoptivfader och adoptivmoder. Anmälan om inträffat olycksfall skall jämlikt kungl. kungörelsen den 9 november 1928 (SFS nr 429) göras, därest olycksfallet medfört eller skäligen kan antagas medföra sjukdom, som förorsakar förlust eller nedsättning av arbetsförmågan, eller då olycksfallet medfört den skadades död.

Vad som stadgas i ovannämnda kungörelser den 30 juni 1942 och 9 november 1928 äger motsvarande tillämpning vid fall av yrkessjukdom, som avses i lagen den 14 juni 1929 (SFS nr 131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar (K. K. 22 nov. 1929, nr 369.)

Anm. 1. Ovannämnda bestämmelser rörande olycksfall i arbete och yrkessjukdomar finnas intagna i bilaga 4.

Anm. 2. Enär anställningshavare vid statens järnvägar i regel äro genom gällande avlöningsbestämmelser tillförsäkrade ersättning i form av sjukavlöning vid olycksfall i arbete till belopp, överstigande vad enligt olycksfallslagen skola för sådant ändamål utgå, kommer nämnda lags stadganden härutinnan endast undantagsvis att å nämnda personal bliva tillämpliga.

Rapport och
anmälan om
olycksfall
i arbete.

2. Rapport och anmälan om olycksfall i arbete skall av vederbörande arbetsföreståndare (platsbefäl) avgivas å SJ form. nr 88 resp. av riks-försäkringsanstalten fastställda formulär (SJ form. nr 88 B eller, beträffande sjöfolk, form. nr 88 C) i enlighet med å formulären meddelade anvisningar samt med iakttagande dessutom av nedanstående:

a. *Beträffande tidpunkten för anmälnans insändande till riks-försäkringsanstalten skall gälla,*

att anmälan göres utan dröjsmål, om den skadade icke äger rätt till sjukavlöning och läkarvård eller om beslut av anstalten eljest önskas (jfr nedan punkt c 3 och c 8), eller om sjukdomstillståndet med hänsyn till skadans omfattning antages vara längre tid än 14 dagar eller om den skadade avlidit till följd av olycksfallet,

att anmälan i andra fall icke behöver göras förr än den skadade blivit återställd eller omedelbart sedan sjukdomstillståndet varat 14 dagar och den skadade icke kan beräknas bliva återställd inom 14 dagar därefter,

att om den skadade avlidit till följd av olycksfallet efter det att anmälan avlåtits till riks-försäkringsanstalten, meddelande om dödsfallet skall lämnas anstalten utan dröjsmål.

b. *Vid olycksfall genom inverkan av elektrisk ström skall anmälan insändas, förutom till å formuläret inom särskild ram angivna myndigheter och personer, även till statens elektriska inspektion, adress Storkyrkobrinken 9, Stockholm. Nämnda anmälan skall i form av avskrift av olycksfallsrapporten av vederbörande platsbefäl insändas till elektro-sektionsföreståndaren, som vidareänder anmälan samtidigt med före-skriven teknisk utredning om olycksfallet.*

c. *Vid ifyllandet av form. nr 88 B och 88 C skall iakttagas följande:*

1. Som *arbetsgivare* angives (med stämpel) det platsbefäl, den skadade varit underställd vid den tidpunkt, då skadan inträffade, t. ex. statens järnvägar, överbanmästaren, Eslöv. Arbetsföretaget betecknas med statens järnvägar. Arbetsföretagets art betecknas med »järnvägs-tjänst», »skeppstjänst» resp. »biltjänst». Har olycksfallet inträffat inom någon speciell verksamhetsgren, angives i regel även denna, t. ex.

slipersimpregnering, ångpanneskötsel, arbete i gasverk, batterirevision. Har skadan skett i sådan verksamhet, som ej faller under specialinspektörernas för statens järnvägsdrift handläggning, såsom vid arbete i huvudverkstäder och huvudförråd eller till dem hörande anordningar, vid hus- och andra byggnadsarbeten, såsom dubbelspårsbygge, elektrifiering av nya bandelar, arbete i grustag, nybyggnad av större bro eller vid arbete i hiss, angives även detta å samma rad som »järnvägsdrift». Har skadan skett i biltjänst angives endast »biltjänst», även om skadan inträffat i bilverkstad, garage eller annan lokal tillhörande biltjänsten.

2. Som *den skadades yrke* angives vederbörandes tjänstebeteckning. För verkstadsarbetare och reparatörer angives dessutom i förekommande fall vederbörandes fack, såsom filare, plåtslagare etc. Ban- och byggnadsarbetare eller annan kollektivanställd arbetare, som tillfälligtvis erhåller avlöning som tillfällig stationskarl, skall, om olycksfallsanmälan då ifrågakommer, betecknas som tillfällig stationskarl och ej som ban- och byggnadsarbetare etc.

3. Beträffande *olycksfall, som inträffat under färd till eller från arbetet*, samt då skadan utgöres av *muskelsträckning, muskelbristning eller ryggskott (lumbago) o. dyl.*, skola i bilaga till olycksfallsanmälan lämnas uppgifter enligt form. nr 88 D. Enär i dylika fall ej utan vidare kan förutsättas, att skadan kommer att anses vara orsakad av olycksfall i arbete, bör anmälan göras utan dröjsmål.

4. Det *läkarintyg* enligt fastställt formulär, som skall bifogas anmälan, skall innehålla *uttömmande diagnos* (sammanfattande uppgift såsom »handskada» o. dyl. är ej tillfyllest) samt huru länge den skadade beräknas vara oförmögen till arbete.

5. Har olycksfallet medfört den skadades död, skall till riksförsäkringsanstalten insändas dödsbevis ävensom prästbevis angående de efterlevande, som kunna vara berättigade till livränta (änka, änking, som varit för sitt uppehälle beroende av den avlidnes arbete, barn och adoptivbarn under sexton år samt föräldrar eller adoptivföräldrar, som varit för sitt uppehälle väsentligen beroende av den skadades arbete).

6. Har den skadades *avlöning* från statens järnvägar under tiden av ett år, räknat tillbaka från olycksfallsdagen, överstigit 3,900 kronor, behöver under punkt 11 endast angivas »över 3,900 kronor». I annat fall skall nämnda punkt utförligt besvaras i enlighet med formuläret. För personal, som ej har arbete av normal omfattning, t. ex. väg- och platsvakter, rumsstäderskor o. s. v., skall här angivas den tjänstgöringstid per månad, efter vilken avlöningen är beräknad.

7. Angående den skadades rätt till *sjukavlöning* under tiden för det av skadan föranledda sjukdomstillståndet, skall påteckning göras å anmälan. Denna påteckning bör göras nederst å formulärets andra sida enligt följande alternativ:

a. *Avlöning vid sjukdom på grund av olycksfall i arbete enligt:*

statens allmänna avlöningsreglemente
kollektivavtal (SJ särtryck nr).

b. *Ingen sjukavlöning enligt SJ bestämmelser.*

Vidare skall här även angivas, om sjukavlöningen uppgår till eller understiger 7 kronor per kalenderdag. I senare fallet angives sjukavlöningens belopp per kalenderdag, vecka eller månad.

8. Önskas i tveksamt fall beslut från riksförsäkringsanstalten, huruvida skadan är att anse som uppkommen genom olycksfall i arbete, göres anteckning härom å anmälan, lämpligen överst till höger å formulärets första sida.

9. Är den skadade, då anmälan göres, återställd utan eller med *kvarstående nedsättning i arbetsförmågan*, skall uppgift lämnas härom. I senare fallet bilägges läkarintyg med beskrivning av skadans kvarstående följder. Även denna uppgift bör lämpligen antecknas överst till höger å formulärets första sida.

10. Anmälan skall undertecknas av vederbörande platsbefäl. Underskriften skall dessutom föras med stämpel, som bör anbringas så tydligt, att det klart framgår, vart vederbörande myndighet har att vända sig, om t. ex. ytterligare upplysningar behöva införskaffas.

Anm. Vid skada genom exploderande knalldosa bör knalldosans märkning om möjligt uppgivas.

Diverse välfärdsföreskrifter.

Uppvärmning
av mat i
personalrum
m. m.

77. I ändamål att bereda personalen möjlighet att å manskaps- och överliggningsrum m. fl. ställen uppvärma medhavd mat, böra, där så utan olägenhet kan ske, härför lämpliga anordningar vidtagas.

Vid förhyrande av överliggningsrum bör sålunda, där så lämpligen kan ske, fordran på dylik anordning uppställas som ett bland villkoren och i kontraktet intagas bestämmelse om, att anordning för uppvärmning av mat skall finnas vidtagen.

Befälet vid de tjänsteställen, där dylika anordningar kommit till stånd, skall övervaka, att matens uppvärmning och förtäring icke medför orenlighet och dålig luft i lokalerna med ty åtföljande otrevnad för dem, som skola där vistas.

Tillhandahållande av havrevatten.

78. Havrevatten må under den varma årstiden på statens järnvägars bekostnad tillhandahållas:

stationspersonal å alla stationer av högre än 4:e klass samt å sådana stationer av 4:e eller lägre klass, där enligt sektionsbefälets beprövande sådant lämpligen bör ske;

tågpersonal, som under tjänstgöring uppehåller sig å station, där havrevatten finnes tillgängligt;

personal och arbetare vid banavdelningens arbetslag, samt personal och arbetare å verkstäder.

Närmare föreskrift om tiden, varunder tillhandahållandet av havrevatten sålunda må äga rum, meddelas av vederbörande sektions- och verkstadsbefäl.

Havrevattnet bör tillredas av iskylt vatten och havremjöl och förvaras i stenkruka eller annat lämpligt kärl på sådant sätt, att vattnet hålles avkylt.

Vandringsbibliotek.

79. För att bereda den åkande personalen lämplig fritidssysselsättning å överliggningsstationerna och möjlighet till studier under uppehållen där har avtal på sin tid träffats med Folkbildningsförbundet, adr. Klara Norra Kyrkogata 8, Stockholm, om utlåning från förbundet av s. k. vandringsbibliotek till de överliggningsstationer, som efter vederbörande sektionsföreståndares beprövande — med hänsyn till antal överliggande personal, tider för överliggning o. d. — anses lämp-

liga som biblioteksstationer. Som regel böra endast ifrågakomma stationer eller överliggningshus, där minst 5 man i medeltal per dygn överligga.

Varje bibliotek består av 30 band dels facklitteratur, dels skönlitteratur. Biblioteken försändas direkt från Folkbildningsförbundet till resp. stationer och åter till förbundet i särskilda för ändamålet inrättade lådor och expedieras i båda riktningarna som SJ tjänstegods å ilgodsfракtsedel från resp. till Stockholm C. Utlåningstiden för varje bibliotek är fyra månader.

Vederbörande platsbefäl — vid trafik- resp. maskinavdelningen — å berörda överliggningsstationer utser lämplig tjänsteman att vara biblioteksföreståndare med uppgift att öva närmaste tillsyn över biblioteken, rekvrirera, mottaga och före lånetidens utgång återsända böckerna samt att i möjligaste mån övervaka, att böckerna behandlas med tillbörlig aktsamhet. Anteckningar och ritningar i böckerna eller vikning av bladen må icke förekomma. Bok får icke borttagas från överliggningsrum. I händelse böcker komma bort eller skadas, skall biblioteksföreståndaren göra anmälan härom till Folkbildningsförbundet i samband med boklådas återsändande.

Formulär för rekvisition av vandringsbibliotek tillhandahållas av förbundet.

Hyra för boklånen betalas genom järnvägsstyrelsens försorg.

80. Svenska järnvägsmissionen har erhållit tillstånd att utlagga biblar i statens järnvägars överliggningsrum. Före varje utläggning kommer järnvägsmissionens styrelse att underrätta och vid behov samråda med vederbörande sektionsföreståndare. Utlaggningsrummet skall i regel av järnvägsmissionens lokala organ eller representanter å de olika platserna.

Biblar å överliggningsrum.

81. För att nå vidgad kontakt och förståelse mellan verksledning och personal samt mellan skilda tjänstemannagrupper och tjänsteställen inbördes har järnvägsstyrelsen sedan januari månad 1943 låtit utgiva en tidskrift för statens järnvägars personal. Tidskriften har fått namnet SJ-nytt och utkommer i regel med ett nummer i kvartalet.

SJ-nytt.

Tidskriften skall tilldelas all personal med stadigvarande tjänst — ordinarie och e. o. tjänstemän, aspiranter och kontorsvakter — ävensom verkstadsarbetare, banarbetare och omlastare m. fl. med mera stadigvarande anställning. Ett exemplar av varje nummer skall dessutom utläggas i förekommande manskapsrum.

Utdelningen till personalen skall ske på sätt som tillämpas ifråga om cirkulär, avsedda att tilldelas all personal, dock utan kvitterings-skyldighet.

För att underlätta distributionen å linjen ombesörjer tryckeriet utsändning av tidskriften som tjänstegods till vissa större stationer och tjänsteställen. I övrigt sker utsändningen från tryckeriet till linjebefälet för vidare distribution. En mindre reservupplaga finnes å Reka för eventuell efterbeställning.

IX. Bestämmelser angående arbetsstudier vid drifts- och förrådsavdelningarna.

82: 1. Så snart styrelsen beslutat arbetsstudier inom något arbetsområde, skall beslutet meddelas Svenska Järnvägsmannaförbundet genom överlämnande av beslutskrivelsen i avskrift.

Kontaktman.

Berört linjebefäl underrättas om beslutet på sedvanligt sätt med anmodan att, så snart ske kan, meddela vederbörande personal om att arbetsstudier skola utföras.

2. Personalen å arbetsplats, där studier bedrivs, får utse en av de där arbetande till s. k. kontaktman, vilken äger att till arbetsstudiemännen lämna upplysningar om gjorda iakttagelser och framföra sina synpunkter i vad det avser lokala förhållanden, vilka kunna påverka arbetsstudierna, samt att få del av grunderna för och resultatet av arbetsstudierna.

Oberoende härav äga studiemännen rätt och skyldighet att, när så erfordras, hänvända sig direkt till envar av den berörda personalen för inhämtande av upplysningar, som kunna vara av värde för studierna, eller för att lämna nödiga anvisningar.

3. Av personalen utsedd kontaktman må under tiden för arbetsstudiernas bedrivande i erforderlig utsträckning enligt arbetsbefälets bedömande efter samråd med arbetsstudiemannen få gå ifrån arbetet för att i stället följa arbetsstudierna. Då det är fråga om av arbetsledningen påkallade överläggningar rörande rationaliseringsåtgärder i anslutning till arbetsstudierna, äger kontaktmannen, om han är tim- eller dagavlönad, att uppbära ersättning, som utgår enligt gällande tim- eller daglön.

Anm. En förutsättning för ernående av korrekta resultat av arbetsstudier är, att vederbörande parter lojalt medverka härtill. Huvudändamålet med arbetsstudier är att åstadkomma tekniska och organisatoriska förbättringar. Detta mål söker man nå med hjälp av enligt rationella metoder bedrivna studier för att få fram material för ett objektivt bedömande av problemen. Först sedan materialet sammanställts och studierna avslutats, kan man taga ställning till frågorna. Arbetsstudiemännen få därför under själva studierna ej inlåta sig på några diskussioner. Deras huvuduppgift är att studera och av personalen inhämta alla erforderliga upplysningar. Först sedan rationaliseringsarbetet avslutats, kan man övergå till att taga studier för sättande av ackord, i de fall dylika kunna komma ifråga.

83—85 (Reservnr).